

Belo kranjski vodovod čez šest let?

V Črnomlju o vodooskrbi Bele krajine - Za naložbo, vredno dobrih pet milijard tolarjev, naj bi polovico prispevali iz programa Sapard

ČRNOMELJ - Projekt vodooskrbe Bele krajine je prvi tovrstni regionalni projekt v Sloveniji. Pretekli teden so v Črnomlju pripravili razširjen sestanek projektnega sveta, na katerem so predstavili dosedanje delo, predvsem pa, kako bodo vnaprej gradili vodovod, ki je za Belokranjce velikega pomena, saj mnogi še vedno nimajo pitne vode iz vodovoda ali pa je precej oporečna.

Začetki ideje o regionalnem belokranjskem vodovodu segajo v leto 1995, naslednje leto pa je nastala idejna zasnova projekta, v katerem sodelujejo vse tri belokranjske občine ter ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ekonomske odnose in razvoj ter za znanost in tehnologijo. Razpravljalci so priznali, da so pričakovali sodelovanje še nekaterih ministrstev, pri tem pa niso mogli skriti razočaranja, ker je bil odziv ministrstev tako pičel.

Pred dobrimi petnajstimi leti je bila že izdelana projektna dokumentacija za belokranjski vodovod, ki naj bi bil speljan iz Krupe, a so v reki odkrili PCB. Kljub temu da o Krupi vsaj do leta 2030 ne nameravajo razmišljati kot o viru pitne vode, je v Beli krajini dovolj pitne vode, po besedah vodje projekta Rada Kovačeviča pa jo je predvsem težko pripraviti po zahteha za pitno vodo in pripeljati do porabnikov. V prihodnjih letih ne nameravajo več črpati vode v metliškem Obrhu, ker močno kali. Pač pa bodo za

oskrbo s pitno vodo povezali površinski vir v Dobljicah ter globinske vire z neoporečno vodo na Blatniku, v Črmošnjicah in Brezovici. Tako načrtujejo, da bodo med drugim zgradili 32,7 km magistralnih ter 52 km primarnih vodov, 21 črpalnih vrtin, 10 črpališč in čistilno napravo. Naložba bo veljala 5 milijard in 78 milijonov tolarjev, od tega pa bodo okrog 1,9 milijarde tolarjev namenili za sekundarne vode. Načrtujejo, da bodo polovico denarja dobili iz Evropske unije v okviru programa Sapard, po četrtnino pa bodo prispevali državni proračun in lokalne skupnosti.

Z gradnjo belokranjskega vodovoda naj bi zaključili leta 2006, slišati pa je bilo, da je zelo ambiciozno misliti, da bodo do takrat zbrali dovolj denarja. Državni podsekretar na kmetijskem ministrstvu Igor Hrovatič je sicer dejal, da bo morda prišlo do zamude, prepričan pa je, da bodo naložbo zagotovo pripeljali do kon-

• Metliški župan Slavko Dragovan je povedal, da je 80 odst. cevi sekundarnega vodovoda v občini salonitnih, zanimalo pa ga je, ali je mogoče tudi zamenjavo teh cevi vključiti v regionalni projekt vodooskrbe. Kovačevič je pojasnil, da bi sicer do leta 2006 morali zamenjati v Sloveniji vse salonitne cevi. Vendar po njegovem ni dokazano, da je salonit oporečen za pitno vodo, in gre očitno bolj kot za zdravstveno za marketinško vprašanje. Nikakor pa ne bo mogoče zamenjave salonitnih cevi, ki je velik finančni zalogaj, vključiti v regionalni projekt.

ca. Sicer pa so se dela že pričela, saj sedaj od Blatnika proti Krču polagajo vodovodne cevi, v Dobljicah pa urejajo napravo za pripravo pitne vode.

M. BEZEK-JAKSE

SLOVENSKI KOZOLEC
 MULJAVA - V Galeriji Kresnička na Jurčičevi domačiji bodo v soboto, 4. marca, ob dvanajstih odprli razstavo Slovenski kozolec, na kateri bodo predstavljene arhitekturne makete in risbe kozolcev arhitekta Borana Hrelje ter fotografika dokumentacija reševanja kozolcev na trasi dolenske avtoceste. Razstava je v okviru prireditev 7. pohoda po Jurčičevi poti. Pohod se bo pričel v soboto, 4. marca, ob 7. uri pred gostilno Šerek v Višnji Gori, zaključil pa po štirinajstih kilometrih na Jurčičevi domačiji na Muljavi.

PRAZNIK MIMOZ - V okviru obiska črnogorske delegacije v Sloveniji in "Dnevom mimoze 2000", kot so poimenovali prireditev, s katero so želeli predstaviti svojo turistično dejavnost, so predstavniki občine Herceg-Novi in Herceg festa sredi prejšnjega tedna pomlad prinesli tudi v Novo mesto. Novomeščanom so se na Novem trgu z delčkom tradicionalnega programa praznika mimož predstavile mažoretki in mestna godba, črnogorski znamilk pomladni - mimož pa so bili deležni vsi mimožodi. Ob tej priložnosti so za goste, ki jih je vodil predsednik občine Herceg-Novi Dragán Janković, pripravili tudi sprejem na Mestni občini. V kratkem srečanju s podžupanoma in podžupanjem so se pogovarjali o ponovni vzpostavitvi priateljskih stikov med mestoma, ki so bili prekinjeni pred desetletjem. (Foto: M. Kotnik)

Sindikalno obrekovanje v Strasbourg

V Inter Tobu naj bi stavko preklicali - Revozov sindikalista Janez Jakša obsojen zaradi obrekovanja, sindikat Solidarnost grozi z internacionalizacijo primera

NOVO MESTO - "Sporazum o izpolnitvi stavkovnih zahtev v novomeškem Inter Tobu, ki so ga podpisali stavkovni odbor, Zveza delavcev Solidarnost in direktor firme Jože Praznik, korektno izvaja. Delavke so dobine plača za december, plačali so jim tudi vse druge obveznosti: nadurno delo, prevoz na delo, plačilo za malico tistim, ki jim to pripada, sindikalna članarina je nakazana Solidarnosti. Pri plačah smo še ugotovili nekaj pomanjkljivosti, s katerimi bomo seznavili delodajalca, in prepričan sem, da bomo tudi to uredili. Prav tako v Inter Tobu ni več nočnega dela žensk. Se pa delavke še "žrtvujejo" in glede na potrebe proizvodnje delajo tudi popoldne ali kakšno soboto. Z direktorjem Praznikom, ki korektno sodeluje z nami, se vsak teden slišiva po telefonu in sproti odpravljava vse nepravilnosti," je na novinarski konferenci prejšnjo sredo povedal Albert Pavlič, predsednik sindikata Zveza delavcev Solidarnost.

Stavkovni odbor v Inter Tobu se bo sestal 7. marca in takrat se bodo dokončno odločili, kaj bo z napovedano stavko. "Prepričan sem, da stavke ne bo, saj za sedaj direktor izpoljuje zahteve iz sporazuma," pravi Pavlič, ki trdi, da se v sindikatu trudijo tudi dobiti naročnike za Inter Tobove proizvode, to so začetni čevljii, in da se sam za taka naročila prizadeva pri svoji firmi, Slovenskih železnicah. Nato je Pavlič podal stališče predsedstva Zveze delavcev Solidarnost do problematike sindikata SKEI Revoz v obdobju 1996 - 98, ki zadnje čase v Revozu in v (med)sindikalnih perekanjih postaja vse bolj vroča tema. Predsedstvo je zavzelo stališče, da vsi spori in očitki, ki prihajajo na dan, izhajajo iz delovanja sindikata SKEI Revoz iz obdobja 1996 - 1998 na eni strani in območnega odbora ZSSS na drugi strani ter današnjega SKEI Revoz zoper prejšnji SKEI Revoz. "Zato ZD Solidarnost je zavzela tudi stališča do izreka zaporne kazni zoper Janeza Jakša. Novomeško sodišče je Jakša, predsednika Sindikata delavcev Revoz, podpredsednika Slovenske zveze sindikatov Alternativa in nekdajnega predsednika sindikata SKEI Revoz iz obdobja 1996 - 1998 na eni strani in območnega odbora ZSSS na drugi strani ter današnjega SKEI Revoz zoper prejšnji SKEI Revoz. "Zato ZD Solidarnost ni pravi kraj, kjer naj se zadeve dorečejo, pač pa je to območna organizacija ZSSS za Dolenjsko in njen sekretar gospod Jože Miklič. Zato je nujno enkrat za vselej potegniti ločnico med jezikavimi ptiči in kveluranti na eni strani ter med ZD Solidarnost, Alternativo in Sindikatom delavcev Revoz na drugi strani, ki

v ničemer niso vmešani v prejšnja doganjanja niti niso pravni naslednik nobenega od subjektov, ki so v sporu. Mi se javno differenciramo od vseh vzrokov in posledic tega obračunavanja, čeprav tudi ZD Solidarnost take zdrahe niso v ponos in zadovoljstvo, saj zmanjšujejo zaupanje v sindikalno gibanje," je stališče ZD Solidarnost do "raznih interpretacij in insinuacij v zvezi z delovanjem sindikata SKEI v Revozu v obdobju 1996 - 1999".

ZD Solidarnost je zavzela tudi stališča do izreka zaporne kazni zoper Janeza Jakša. Novomeško sodišče je Jakša, predsednika Sindikata delavcev Revoz, podpredsednika Slovenske zveze sindikatov Alternativa in nekdajnega predsednika sindikata SKEI Revoz v obdobju 1996 - 1998 na eni strani in območnega odbora ZSSS na drugi strani ter današnjega SKEI Revoz zoper prejšnji SKEI Revoz. "Zato ZD Solidarnost ni pravi kraj, kjer naj se zadeve dorečejo, pač pa je to območna organizacija ZSSS za Dolenjsko. Izrek te kazni ne nasluži letnice 2000 in tudi Slovenija ni primerna država, da bi ta sankcija vzdržala," je to še nepravilnomačno sodbo komentiral vodja pravne službe ZD Solidarnost Franc Premrl. ZD Solidarnost bo organizirala podpis peticije, primer bo internacionalizirala in sodbo skupaj s peticijo predložila Državnemu zboru in mednarodnemu sodišču za človekovne pravice v Strasbourg v vednost in oceno primernosti.

A. BARTELJ

KRVODAJALSKA AKCIJE

LJUBLJANA - Rdeči križ Slovenije bo organiziral v marcu krvodajalske akcije, in sicer bo darovanje krví 14. marca v Šentjerneju, 16. v Radečah, 23. v Podčetrtek, 23. in 24. v Litiji ter 28. in 29. marca v Brežicah.

MANA turistična agencija
NA HVAR
 z Mano in Dolenjskim listom
 od 27. aprila do 1. maja
 Informacije in prijave:
 068/321-115, 325-477

Berite danes

stran 2:

- Čas zahteva močan kmečki sindikat

stran 3:

- Čudna pota sindikalnih pomoči

stran 8:

- Ni nemogoče, da bi delali nissane!"

stran 19:

- Zdaj gre za preživetje

stran 20:

- Čas zahteva obsedno stanje

stran 21:

- Krškopoljski prasič je del naše dediščine

stran 23:

- Pohodnika s Krškega polja peš okrog Slovenije

stran 32:

- Za napad plačala z življenjem

LEOPOLD PANJAN IN MARIJA JAZBEC MED NAGRAJENCI GZS

LJUBLJANA - Območje južno od Ljubljane tudi ob nagradah Gospodarske zbornice Slovenije za leto 1999 ni ostalo praznih rok. Za izjemne dosežke trajnejšega pomena v gospodarstvu in podjetništvu je posebna komisija v družbo petih nagrajenec iz velikih podjetij (ena nagrada je bila skupinska) uvrstila tudi Leopolda Panjana, direktorja uspešne in hitro razvijajoče se črnomaljske družbe Danfoss Compressors, ki z rastjočim tržnim deležem in prepoznavno blagovno znamko hladilniških kompresorjev pokriva kar 10 odst. svetovnega trga. V vrsti malih in srednjih podjetij je komisija letos nagradila 4 direktorje podjetij, med njimi tudi Marijo Jazbec, dolgoletno, a zdaj že bivšo direktorico Inpleta iz Sevnice. To varna, ki je bila pred desetletjem v hudi krizi, je pod njenim vodstvom postala proizvajalka kakovostnih elastičnih pletiv, ki se lahko kosajo z evropsko konkurenco, zadovoljivo zahitevne konfekcionarje in najdejo kupce tudi z lastno blagovno znamko.

Izziv za novo stoletje

To stoletje so ženske nedvomno zelo zaznamovale. Še na začetku stoletja niso smelete na univerzo, danes pa je med študenti več deklet kot fantov. Ženske postajajo vse bolj izobražene, uveljavljajo pa se ne le na gospodarskem področju, ampak so vse bolj prodrorne tudi v znanstvenoraziskovalnih krogih, le v politiko jih, vsaj pri nas, ne vleče. Iztekače so stotele je med drugimi pogumno v prodornimi ženskami močno zaznamovala Američanka Margaret Sanger, po poklicu medicinska sestra, ki je organizirala svetovno gibanje za kontrolo rojstev, prvo svetovno konferenco o prebivalstvu leta 1927 v Ženevi in bila tudi prva predsednica Mednarodne zveze za načrtovanje starševstva. Že leta 1916 je v Brooklynu odprla prvo posvetovalnico za kontracepcijo. Prepričana je bila, da ima sleherna ženska pravico načrtovati velikost svoje družine in presledke med rojstvi. Vedela je, da predvsem v tem tiči problem revščine, zoper katero se nemočne in neizobražene ženske niso znale boriti.

Do danes se je položaj žensk zelo spremenil - seveda na boljše, toda vse le ni tako rožnato. Gospodarski položaj žensk pri nas se je v zadnjih desetih letih poslabšal: plače v panogah, kjer so zaposlene pretežno ženske (npr. v tekstilni industriji), skoraj za tretjino zaostajajo za povprečjem, med brezposlenimi pa težje dobijo delo prav mlajše ženske zaradi materinstva in skrb za otroke in družino. Svojevrstni položaj imajo tudi ženske na podeželju, kjer je le majhen delež gospodaric kmetij, kmetije so namreč še vedno pretežno v moških rokah, ženske pa so na kmetiji predvsem delovna sila. Mlajše pa si tako kot ženske v ostalih poklicih, želijo zaposlitvi tudi zunanj kmetije, hočejo družino in kariero. Želijo si več znanja iz trženja, podjetništva, vodenja in tujih jezikov. Dober izzziv za novo stoletje!

J. DORNŽ

DAEWOO
 Prodaja in servis, Avto-hit, d.o.o.
 Kandžica 53, Novo mesto, telefon 068/376-490

VREME
 V soboto bo zmerno do pretežno oblčano, v nedeljo pa bo prevladovalo sončno vreme.

Košarka
KRKA TELEKOM : SAVINJSKI HOPSI
 Novo mesto,
 sportna dvorana Leona Štuklja,
 sobota, 4.3.2000, ob 20. uri
 Pokrovitelj: BINE ŠPORT
 Žrebjanje vstopnic: Mobikosec (Kobra)

DOLENJSKI LIST

vaš četrtkov prijatelj

ISSN 0416-2242

Tudi ribe na jedilniku?

Tokratna anketa sprašuje, ali jeste ribe, ali to počnete pogosto ali nikoli. Verjetno velja na Slovenskem - temu pritrjuje tudi anketa na majhnem vzorcu na območju, od koder poroča Dolenjski list - da riba še zdaleč ni tako samoumevna hrana kot npr. krompir ali govedina. Nezanimanje za ribe verjetno izhaja precej močno iz družinskih prehrabnenih navad. Ljudje, ki prihajajo z morja ali ki imajo blizu doma ribogojnico ali reko, so po nekaterih opažanjih bolj naklonjeni tudi ribam na krožniku. Vprašanje je, ali so ribe jedi že postale sestavina domačega običajnega jedilnika ali zanje velja nekaj posebnega. Nekateri menijo, da se pogosteje kot doma za ribe odločajo ljudje, ki gredo jest v gostilno. Ribe so tudi priljubljena sestavina jedilnika na piknikih. Če je za mnoge, ki jedo ali se ogibajo rib, odločilen okus ribnih pripravkov, drugi pomislijo na ceno, preden zavijejo v ribarnico. Nekaterim je posebej pomembno, kako dolgo je bila riba na suhem - čeprav v hladilniku - preden je dospela na krožnik domače jedilnice. Marsikdo, ki sičer rad je ribe, se izogne tovrstni brani, če ta prihaja iz tako spornega okolja, kot je onesnažena reka Sava, npr.: ribe so lahko dokaz, da je s kako vodo nekaj zelo narobe, kar potrjujejo tudi grozljive množine pomorjenih na Tisi, a tudi nedavno tega na Savi.

MATEJ LENARČIČ, dijak 2. letnika Srednje tehniške šole Ivančna Gorica, iz Brune vasi pri Mokronogu: "Ribje jedi mi niso všeč, zato jih ne jem, čeprav vem, da so zdrave in bi bile priporočljive za moj občutljivi želodec. Svinjskega sploh ne maram zaradi zelodčnih težav, zato jem kunčje in piščanče meso, a tudi testenine so mi kar všeč."

MILAN BAŠA, samostojni podjetnik z Malkovca, avtobusni prevoznik šolskih otrok: "Bil sem tudi gospodar sevniške ribiške družine, zato imam ribe rad v vodi in na krožniku. Savski ravno ne, ker je Sava preveč onesnažena in je žal v zadnjih letih v njej veliko pomerov ribjega zaroda, za kar nam zvečine ne uspe najti krivca. Če ne bodo preživele ribe, ne vem, kaj bo z nimi."

MIRKO AVSENAK, upokojenec, iz Breštanice: "Ribe so vsekakor zanimiva sestavina prehrane, ki je Slovenci jemo premalo. Doma opažamo vse bolj, da je potrebno imeti na jedilniku tudi to vrsto hrane. Priporočajo jo zdravniki, a se tudi izkaže, da gre za lahko in zato primereno hrano. Na trgu je razmeroma dosti rib, potupoče ribarnice nas spomnijo nanje pogosteje, kot bi se sam."

MIHA ŠKRLEC, upokojenec, z Velike Doline: "Posnetki s Tise in Podonavja z velikim številom poginulih rib me je resnično pretreslo. Takih katastrof, kot je tam, si civilizacija ne bi smela dovoliti, saj so prvi znak, da gre nekaj zelo narobe. Ponudba rib v potujočih ribarnicah je kar dobra."

IVAN ŠTOKIĆ, upokojenec iz Novega mesta: "Pri nas ribe jemo dvakrat na mesec. Ker sem doma z Raba, sem od malega vajen rib. Kupujem morske ribe in jih tudi sam pripravljam, najraje jih imam "lešo", se pravi kuhanje, kar je tudi najbolj zdravo. Vsekakor so ribe zdrava hrana, a jih ljudje premalo uživamo, najbrž tudi zato, ker so drage."

BISERKA PLUT, poslovodkinja, iz Rožnega Dola pri Semiču: "Res je, da imamo doma ribogojnico, a četudi je ne bi imeli, bi vsaj enkrat na teden jedli ribe. Velikokrat jemo domače postrvi, večkrat pa kupimo tudi morske ribe. Tudi kot gostinska delavka očažam, da se ljudje vse pogosteje odločajo za zdravo prehrano, kar ribe vsekakor so."

ŽELJKA KARIN, ekonomski tehničica iz Vinice: "Ne uživam rib. Priznam, da sem se že večkrat poskusila navaditi nanje, ker vem, da so zdrave, a mi ne grejo. Žal mi je predvsem, ker vem, da vsebujejo veliko kalcija. Zato pa uživam veliko drugega mesa. Predvsem pa imam rada domačo, po starih receptih pripravljeno hrano, ne branim pa se tudi na domači njivi vzgojene zelenjave."

ALOJZ OBLAK, kmetovalec iz Ribnice: "Čeprav so ribe dobre in zdrav in zato še posebno primerne za starejše ljudi, jih pri nas jemo mordale na 14 dni. Eden od razlogov, da niso pogosteje na naših mizah je v tem, da po vseh ribi ni možno kupiti, glavni razlog pa je, da nanje nismo navajeni. Na kmetih jemo v glavnem to, kar pridelamo doma, in tako seveda predvsem meso domačih živali."

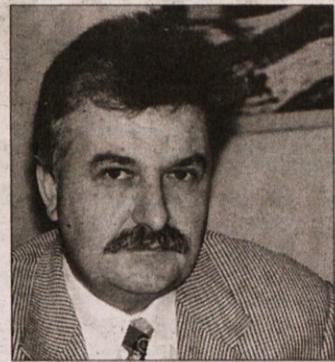
MAJA GLAVAC, študentka iz Kočevja: "Kadar smo na morju, jemo samo ribe, doma se nanje redko spomnimo. V veliki meri gre za ustajljene prehranjevalne navade, a tudi, da imamo radi morske ribe, vendar pri nas ni možno dobiti svežih. Na splošno so na naših jedilnikih ribe premalo prisotne, kar ne preseneča, saj imamo premalo morja, da bi bili Slovenci to, kar so, denimo, Dalmatinci!"

Najpomembnejše je poslovanje z dobičkom

Novi predsednik uprave semiške Iskre Milan Golobič o svojih načrtih

SEMIČ - Nadzorni svet semiške Iskre, ki velja za eno največjih belokranjskih firm, je nedavno na lastno željo razšril funkcije predsednika uprave Janeza Štefaniča. Za prvega moža Iskre pa je za naslednjih pet let imenoval Milana Golobiča, ki je začel novo funkcijo opravljati 8. februarja.

Najpomembnejši letoski cilj Golobiča, ki je bil že prej član uprave Iskre, skrbel pa je za poslovno področje, je, da bi Iskra ne le poslovala pozitivno, ampak bi imela pol milijona DEM dobička. "Moji pri-

Milan Golobič

širje kratkoročni ukrepi so vzpostavitev centralnega finančnega nadzora, zniževanje stroškov ter povečevanje proizvodnje in prodaje. Predvsem pa moramo prebiti prag rentabilnosti - lansko leto je namreč Iskra zaključila z izgubo - to pa je mogoče le s povečanjem prodaje," je poudaril Golobič. Zadnje čase je res večje povraševanje po Iskrinih kondenzatorjih na evropskem trgu, prav tako pa tudi prodaja novega filtra za odpravo motenj. S tem se povečuje tudi proizvodnja. Tako v Iskri v Črnomlju že sedaj okrog sto ljudi dela v dveh izmenah po 12 ur. V Semiču pa s pomočjo svetovalne hiše KPMG, ki jim pomaga pri racionalizaciji dela, zaredi povečane proizvodnje najprej iščejo notranje rezerve pri okrog 1.200 zaposlenih, med drugim tudi pri premesčanju iz režijskih služb v proizvodnjo.

Golobič je zadovoljen s pripravljenostjo ožjih sodelancev kot tudi ostalih zaposlenih, da pomagajo pri uspešnem poslovanju v Iskri. Pravi, da bodo zagotovo uspeli, če se tržne razmere ne bodo bistveno spremene. Pri tem pa bodo največjo pozornost namenjali povečani prodaji na evropskem trgu ter pridobitvi novih ameriških kupcev. M. B. J.

SEKRETAR SINDIKATA BO PREDLAGAL REFERENDUM

ČRNOMELJ - Sekretar ZSSS za Belo krajino Jožef Kočevar je napovedal, da bo glede na razmere v Beti Konfekciji Črnomelj, ko so štiri delavke zaradi nedoseganja norme dobine sklep o prenehanju delovnega razmerja, dve pa o prenestitvi na drugo delovno mesto, predlagal sindikatu v črnomaljski Beti referendum. Na njem naj bi delavci tajno in brez pritiskov povedali, kaj menijo o teh postopkih.

METLIKA - Območna obrtna zbornica Metlika priredi za vse člane in njihove delavce to soboto pustni ples, ki bo v gostilni Kapušin na Krasincu. Prijave zbirajo v zbornici.

"Postopek je zakonit"

Plutovi očitki neutemeljeni

NOVO MESTO - Glede na nedavno novinarsko konferenco, na kateri sta direktor novomeškega podjetja Novoline Dušan Plut in Nikola Buzdum iz podjetja Novoline Daruvar javnosti posredovala svoj pogled na potek stečajnega postopka GIP Pionir Novo mesto (o tem smo poročali v prejšnji številki našega časopisa), je dal izjavo predsednik Okrožnega sodišča v Novem mestu Janez Smolej.

"V stečajnem postopku zoper GIP Pionir Novo mesto sem se izločil, niti nisem reševal pravd, ki so v zvezi s stečajem, in sicer zato, ker je stečajna upraviteljica Joža Mikljič za zastopanje pooblaštila odvetnika Irgora Smoleja, ki je moj sin. Šele iz časnikov sem izvedel za pomisleke, ki jih ima v zvezi s stečajem Dušan Plut. Ničesar nisem vplival na nobenega sodnika, tožilca, odvetnika ali drugega, kako naj v tej stečajni zadavi postopa. Stečajni postopki so kompleksno delo in vsakomur, ki pozna te postopke, je jasno, da

Čas zahteva močan kmečki sindikat

Zahteve novomeške podružnice Sindikata kmetov Slovenije - Odprta vprašanja pri mleku, teletih, pitancih, dopolnilnih dejavnosti - Nekatere državne podpore naj bodo večje!

NOVO MESTO - Le nekaj manj kot 200 kmetov je preteklo sredo na občem zboru novomeške podružnice Sindikata kmetov Slovenije ugotovljal, da čas zahteva dobro organiziranost. Tudi sindikat se bo moral v bodoče odločenje zavzemati za kmetove pravice, se številčno okrepite in se pogajati z vlado. "Nastopati bomo moralno enotno in močno ter veliko vedeti," je poudaril predsednik podružnice Marjan Gorenc.

Člani novomeške podružnice so sprejeli kar nekaj sklepov in zahteve. Med drugim so preprični, da država kmetom, ki imajo v načelu zemlje od Sklada kmetijskih zemljišč, ne more zaračunavati poleg najemnine še davke od katastrskega dohotoka, zato zahteva, naj takoj umakne odločbo o izvršbi. Država naj finančno podpre in s tem pospeši združevanje zemljišč, popravi pa naj tudi pravilnik o dopolnilnih dejavnostih na kmetijah, da bo dopuščal kmetom prodajo mesa in mesnih izdelkov, namesto da morajo za to prijaviti samostojno obrt.

Kmečki sindikalisti zahtevajo, naj odkupna cena mleka ostane na sedanji ravni do novega dogo-

vora z mlekarnami. Tudi ciljna cena naj bi ostala enaka evropski (62 do 65 sit/kg), medtem ko naj bi v odlok o somatskih celicah vnesli popravek, ki bi v poletnih mesecih dovoljeval večje število celic (750.000), kar morda dovoljuje tudi pravilniki v nekaterih drugih državah z vročimi poletji. Dodajajo še, da na ceno mleka ne bi smel vplivati podatek o deležu suhe snovi brez maščobe. Po njihovem je nujno spremeniti pravilnik o veterinarsko-sanitarnem nadzoru živilskih obratov tako da ga bo mogoče izvajati na naših kmetijah.

Dolenjska podružnica Sindikata kmetov zahteva od države, naj rejecem pitane govedi omogoči enake pogoje pri uvozu telet za nadaljnje pitanje, kot jih imajo mesarji, ki uvažajo živali na zakon. Ker doma primanjkuje telet, naj

država ukine carino na uvožena teleta, ki so namenjena pitanju, sicer bodo hlevi ostali prazni in zemljišča neobdelana. Predlagajo pa, naj država za uvoz telet za kol določi prelevmane v višini ekonomskega izračuna za pitanje telet. Novomeški kmečki sindikalisti zahtevajo sprejem pri kmetijskem ministru, da bi mu predlagali spremembe predpisane karantene ob uvozu telet.

Zahtevajo še 150.000 tolarjev podpore na žival za mlado pitano govedo, intervencijsko ceno 270 tolarjev za kilogram (zdaj je 213 SIT), neposredno plačilo za kmetijo 50.000 SIT/ha (zdaj 30.000 SIT). Kmetje, združeni v sindikatu, pozivajo državo, naj pomaga rejecem prasičev, da se bodo tržno organizirali preko zadrug. Zadržne zveze, klavnic in predelovalne industrije. Pomaga naj tudi pri zagotavljanju prepoznavnosti kakovostnega domačega mesa z blagovno znamko "Prasiči s slovenskimi kmetji".

B. D. G.

DOBRODELNI KONCERT

NOVO MESTO - Društvo liga proti epilepsiji Slovenije, katere Skupina za samopomoč za Dolenjsko, Belo krajino in Posavje deluje tudi v Novem mestu, vabi v soboto, 11. marca, ob 19. uri na prvi dobrodelni koncert z naslovom Stopimo iz sence. Na koncertu, ki bo v Gallusovi dvorani Cankarjevega doma v Ljubljani, bo nastopila vrsta znanih slovenskih glasbenikov. Vstopnice so na voljo v Emoni Globtour na Rozmanovi 19 v Novem mestu.

SEJEM AVTO IN PROSTI ČAS

NOVO MESTO - Specializirana prireditev Avto in prosti čas bo v športni dvorani Marof potekala od 3. do 5. marca. Na 1300 kvadratnih metrih bo letos moč videti celovito ponudbo dolenskih prodajalcev avtomobilov ter sedem prodajalcev prikolic, avtodomov, motociklov, avtomobilskih in avtoservisne opreme, avtoakustike in program vzdrževanja vozil. Zanimiva bo razstava gospodarskih vozil, predstavitev Tatre 57, letnik 1932, in motociklov članov Motokluba Novo mesto. Sejemske dogajanje bodo popestrile Foxy Teens dekleta in Peruanec Pancho z latino glasbo. Organizator sejma je reklamna agencija Noua v sodelovanju z Studiem D in Vašim kanalom.

PUST ZA OBRTNIKE

METLIKA - Območna obrtna zbornica Metlika priredi za vse člane in njihove delavce to soboto pustni ples, ki bo v gostilni Kapušin na Krasincu. Prijave zbirajo v zbornici.

NAPREJ PREDAVANJE, ZATEM ZAHTEVE - Občni zbor članov novomeške podružnice Sindikata kmetov Slovenije (na sliki delovno predsedstvo: Marjan Gorenc, Franc Zalokar in Pavle Vidic) se je začel poučno sestavo preko 170 udeležencev prisluhnilo predstaviti ukrepov kmetijske politike v letosnjem letu, agencije za kmečke trge in razvoj podeželja, predpisane pomoči EU s programom Sapard in programa Phare. Na koncu so člani sprejeli celo vrsto zahtev, s katerimi naj bi izboljšali položaj kmetov (Foto: B. D. G.)

Ljubljansko pismo

Ne vrag, le sosed...

Prvi korak je storila Hrvaška

LJUBLJANA - Hrvaška vlad je s podpisom pogodbe o ureditvi premoženskopravnih razmerij med državama storila prvi korak k reševanju odprtih vprašanj med državama. Dokončna uveljavitev pogodbe o ureditvi teh razmerij med Slovenijo in Hrvaško je enostranski akt naše dobre volje. Temu bodo sledile še druge obvezne Hrvaške, vendar le, če bo to Slovenija znala ceniti in se bo znala odzvati, je za Delo izjavil dr. Ivica Maštruk, veleposlanik Hrvaške v Sloveniji.

Hrvaška je s tem dejaniem začela uresničevati Mesičev predvoljeno obljubo, da "želimo živeti v miru in krepite odnose posebno s sosednjimi državami". Nadvse spodbudno je bilo tudi njegovo ponovljeno zagotovo, da bo prvi zunanjopolitični korak storil z obiskom v Sloveniji. Dejstvo je, da je Slovenija ne samo Hrvaška severna, marveč tudi najzanimivejša sosed, saj bo svoja evropska prilaganja moralna izpričati prav v dobrih odnosih z Ljubljano.

Poglejmo zato, kakšna je vsebina tega "prvega prijaznega koraka" Hrvaške do Slovenije. Pogodba o ureditvi premoženskopravnih razmerij med Slovenijo in Hrvaško je začela veljati z dnem prejetja zadnjega obvestila pogodbenic po diplomatski poti (torej v sredo, 23. februarja), velja pa pet let od tega datuma in se molč podaljša za nedoločen čas, s tem da jo je možno kadarkoli odpovedati z enoletnim odpovednim rokom po diplomatski poti.

Pogodba predvideva smo dve izjemi: Jedrsko elektrarno Krško in Ljubljansko banko - Glavno filialo Zagreb, kar naj bi urejali s posebnimi pogod-

bami. Fizične in pravne osebe ene pogodbene, ki so pridobljene lastninsko in druge stvarne pravice na nepremičninah (in premičninah) na ozemlju druge pogodbene, imajo na tem ozemlju enako pravno varstvo pred sodišči in drugimi državnimi organi, kot je zajamčeno domačim fizičnim in pravnim osebam. To velja tudi za pravice rabe, upravljanja in razpolaganja, pridobljene na sredstvih družbenih lastnine. Obe državi sta tudi soglašali, da Slovenska razvojna družba in Hrvaški sklad za privatizacijo ustanovi skupino strokovnjakov, ki bo ugotovila obseg vseh vloženih sredstev podjetju ene ali druge pogodbene.

Dr. Ivica Maštruk je ob tem dejaniu dobre volje Hrvaške še dodal: "Verjetno bomo tako ravnali tudi z medijsko izpostavljenim vohunskim kombinem. Razumljivo je, da je potem na vrsti Slovenija, da pokaže prav takšno željo za urejanje odnosov..." Napisel je še obisk hrvaške parlamentarne delegacije v dveh ministrov v Sloveniji.

Čudna pota sindikalnih pomoči

V Revozu naj bi letu 1997 sindikat izplačal okoli milijon tolarjev več nepovratne pomoči, kot so jo pomoči potrebeni v resnici prejeli - Kriminalistična preiskava zoper sindikalnega predsednika Janeza Jakšo

NOVO MESTO - V letu 1998 so v Revozu ustanovili Sindikat delavcev Revoz (SDR) in vanj se je včlanila večina zaposlenih v tej firmi, ki so bili prej v glavnem člani sindikata SKEI. Pobudnik in glavni akter ustanovitve SDR je bil Janez Jakša, ki je postal tudi njegov predsednik. Prej pa je bil Jakša predsednik SKEI v Revozu. Ta v Revozu še vedno deluje. V zadnjem času med SKEI in SDR oz. njegovim vodstvom z Jakšo na celu prihaja do vse večjih napetosti. Proti Jakši zaradi suma kaznivih dejanj poteka kriminalistična preiskava.

JUGEND STIL - V novomeškem občinskem svetu sedita (in sta za to dobro plačana) tudi dva predstavnika mladih trup pozicije in opozicijske stranke. Medtem ko SDS jugend primelek (ščetinasta pričeska) ravna strogo partisko, dosledno čivka in glasuje zborno, njegov nasprotni pol, LDS jugend tip (intelektualna plešavost), nastopa ekskapadno. Na zadnji seji je prvi modro molčal in disciplinirano glasoval, drugi pa je napadel "lastnega" občinskega sekretarja in glasoval z opozicijo. Ista jugend, različen stil.

REŠITEV - Zapuščena in zavrena "karta" je svoj (pred)zadnji dom dobila pred novomeškim Jakčevim domom. Če bi šlo za "dom" kakšnega modernega umetnika, bi človek pomislil, da gre za skulpturo ali umetniško instalacijo, tako pa tudi laiki vemo, da to ni umetniški eksponat. Mimo razpadajoče kripe se sicer vsak dan

na svojih plenilskih pohodih vozi grozljivi avtomobilski pajek (na fotografiji), a se za to suho južino niti ne zmeni. Reši nas je lahko le Revoz. Obljubili so, da bodo marca na svoje stroške odpeljali in nenevarno uničili vse Renaultove zapuščene automobile, za katere jim bodo ljudje sporočili, kje ležijo. To naj štejejo za prvo prijavo. (Foto: A. B.)

Zanimiv je tudi primer delavke, matere samohranilke dveh otrok, ki je 11. junija 1997 "napisala" prošnjo za pomoč in 30. julija istega leta "prejela" 70.000 tolarjev. Ta delavka je pisno potrdila, da v letu 1997 od sindikata ni prejela nobene nepovratne pomoči in da podpis na blagajniškem izdatku ni njen; prav tako ni ne napisala ne podpisala prošnje za pomoč.

Družina umrlega delavca Revoza, člana sindikata, naj bi dobila 150 tisočakov nepovratne denarne pomoči, kolikor je napisano tudi na blagajniškem izdatku.

ZLATA PRESENEČENJA

NOVO MESTO - Regionalna radijska postaja Dolenjske in Bele krajine Studio D ob praznovanju pusta že vrsto let v sodelovanju z zlatarjem Andrejem Grosom in Dolenjskimi pekarnami pripravlja akcijo "Zlata preseñečenja". V Dolenjskih pekarnah bodo na pustno soboto in torek v krofe zamesili nagradne kupone, s katerimi bodo srečneži prišli do zlatih nagrad: verižice, 5 prstanov, 5 parov uhanov in 29 zlatih obeskov. Torej pozor! Pazite, kaj boste za pusta nesli v usta, mogoče zlato nagrado!

Za bogatejše življenje

NOVO MESTO - Društvo novomeških upokojencev je s ponedeljkovo predstavitevjo interesnih dejavnosti ponovno dokazalo, da se z upokojitvijo družabno življenje gotovo ne konča. V domu starejših občanov so ob tem postavili tretjo razstavo del slikarske skupine in razstavno izdelkov iz mozaika. V minulem letu so v 14 interesnih dejavnostih delovali na področjih rekreacije, izobraževanja in kulture. Redno so obiskovali kolektivno telovadbo, se kopali, plesali, imeli rekreacijske pohode po okolici Novega mesta in planinarili. Ogledali so si številne gledališke predstave, uspešno je delala slikarska skupina, organizirali pa so tudi 1. slikarsko kolonijo upokojencev v Izoli. Te so se lani udeležili le Novomeščani, na letosnji pa bodo ustvarjali slikarji upokojenci iz vseh slovenskih društev. Pestro je bilo tudi na področju izobraževanja, zanimivo predavanja pa iz leta v leto obiskuje vse več služiteljev. Upokojenci sami financirajo dejavnosti, po besedah vodje interesnih dejavnosti Ivana Tovšaka pa imajo pogope, da bi se interese dejavnosti lahko preimenovale v Univerzo za 3. življenjsko obdobje, in sicer bi bile bodisi pri Društvu upokojencev Novo mesto bodisi druge, kar bi jim olajšalo pridobivanje finančnih sredstev.

SEJNINE - Pravilnik o plačah občinskih funkcionarjev in nagradah članov delovnih teles občinskega sveta, nadzornega odbora in občinske volilne komisije so svetniki sprejeli že na prejšnji seji. Tako trenutno znaša sejnina nekaj čez 7200 tolarjev, ki pa se ne izplača v primeru žalne ali slavnostne seje.

PICA ZA GASILCE - Za preseñečenje so na občnem zboru poskrbeli žužemberški gasilci in svoj podmladek za številne ure vaj in tekmovanje "nagradih" s pico. Slastne nagrade so bili mladi gasilci in gasilke zelo veseli.

Vdova pa je dobila samo 50 tisočakov.

Tako naj bi samo v letu 1997 razlika od po blagajniških izdatkih izplačanih in dejansko prejetih nepovratnih sindikalnih pomoči znašala okoli milijon tolarjev. Skratka: izplačanih je bilo za milijon tolarjev več sindikalnih pomoči, kot so jo pomoči potrebi res prejeli.

V takratnem Revozovem sindikatu pa so bili zelo darežljivi tudi do svojih vodilnih. Tako je takratnemu podpredsedniku SKEI Revoz in sedanjega SDR Štefana Žurki takratni in sedanji sindikalni predsednik Janez Jakša za usluge, potne stroške in nagrade v letu 1997 iz sindikalne blagajne dal izplačati 522.000 tolarjev.

Poleg teh in drugih sumljivih denarnih zadev se kaže še več drugih stvari, na primer okoli milijon tolarjev sindikalnega denarja za popravilo avtomobilov. In vse to samo v letu 1997.

Sedanje vodstvo SKEI v Revozu je od Jakši zahtevalo tudi dokumentacijo o sindikalnem poslo-

POGOVOR O REKI KRKI

ŽUŽEMBERK - V petek, 3. marca, bodo v kmečkem turizmu Koren v Žužemberku pripravili pogovor o reki Krki, na katerem bodo sodelovali strokovnjaki z ministra za okolje in prostor, zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine, ribiči in predstavniki lokalnih skupnosti. Tema pogovora bo gradnja malih hidroelektrarn, varstvo reke na odsekih z intenzivno rastjo lehnjaka, čiščenje rečne struge in čolnarjenje po reki danes in v prihodnosti. Pogovor, ki ga organizira Kajak raft klub Žužemberk, se bo začel ob 17. uri.

Jubilej vrtca v Novem mestu

1. marca 1930 pričel delovati prvi otroški vrtec v Novem mestu - 65 let, odkar je dobil pravico javnosti vrtce sester de Notre Dame

Mestni kronisti v Novem mestu so zapisali, da je bila pred več kot 70 leti v Novem mestu velika stiska s šolskimi prostori. Obstoječi prostori so bili tako slabci, da so se zatresla tla, kadar je stopil učitelj pred tablo. Starši šolskih otrok in učitelji so tedaj zatrjevali, da Novo mesto ne bo dobilo prej nove šolske stavbe, dokler ne bo za župana izvoljen človek, ki bo imel majhne otroke, ki bodo morali v vrtec ali šolo.

Minilo je nekaj let in na volitvah je bil izvoljen za župana dr. Josip Režek, oče dveh otrok. Učitelji in starši so vanj zaupali. Mož se je resno lotil dela. Leta 1927 je bil sprejet sklep, da bo v Novem mestu zgrajeno novo šolsko poslopje, ki bo zadostovalo za potrebe deške in deklške šole. V šoli so zgradili še kuhinjo, telovadnico, šolsko polikliniko in vrtec. V juliju 1928 so pričeli graditi današnjo Osnovno šolo Center, septembra je bila dograjena in je sodila med najlepše slovenske šole. V novozgrajenih prostorih je pričel 1. marca 1930 delovati državni vrtec v Novem mestu. V tem obdobju so v Šmihelu šolske sestre de Notre Dame ustanovile zasebni vrtec, ki je 1935 dobil pravico

javnosti.

Intenziven razvoj predšolskega varstva v Mestni občini Novo mesto je se pričel pred 35 leti. Danes sodi Mestna občina Novo mesto med tiste občine, ki imajo zadovoljivo urejeno predšolsko varstvo otrok v mestu in na podeželju. V letosnjem letu je v vrtce vključenih 1.740 otrok, kar predstavlja 58 odstotkov vseh otrok, starih 1 do 7 let. Poleg Vzgojno-varstvene organizacije Novo mesto delujejo še vrtci ob osnovnih šolah Brusnice, Šmarjeta, Stopiče in Vavta vas. V občini deluje tudi vrtec Ringaraja, ki mu je bila podeljena koncesija, in župnijski Petrov vrtec na Otočcu. Število otrok v vrtcih se rahlo znižuje, ker v ob-

vanju v letu 1996, vendar jim je Jakša odgovoril, da je ne da, češ da SKEI v Revozu ni opravilno sposoben!

A. BARTELJ

PUST GOTENSKI

NOVO MESTO - Kulturalno in športno društvo Gotona vas pripravlja za nedeljo, 5. marca, pustni sprevod, ki ga bo po naselju vodila "gomeška gotenska". Sprevod bo ob treh popoldne krenil izpred podjetja Avtogonalant. V času sprevoda bo promet v Gotoni vasi moten, zato organizatorji prosijo krajanje in druge uporabnike ulic za razumevanje. Na zbirališču pred Avtogonalantom bo do 20. ure razjanje, najboljše maske bodo nagradili.

ŠOLANJE PSOV

NOVO MESTO - Kinološko društvo Novo mesto vabi vse lastnike psov in njihove štirinožne prijatelje v pomladno šolo za pse in vodnike. Male šole, začetnega in nadaljevalnega tečaja, pa tudi tečaja za pse reševalce izpod ruševin se lahko udeležijo lastniki mladih in odraslih psov ne glede na velikost in pasmo živali. Uvodni sestanek bo v petek, 3. marca, ob 17. uri na vadbišču Graben.

INFORMATIVNI DNEVI V LOKALPATRIOTU

NOVO MESTO - Društvo novomeških študentov vabi dne 10. 3. na informativne dneve, ki žde od torka potekajo v klubu LokalPatriot. Na njih študentje različnih fakultet predstavijo študij in praktično svetujejo. Predstavitve se začenjajo ob enajstih dopoldanu, udeležite pa se jih lahko še danes in jutri, 2. in 3. marca.

DVA LOJZETA IN DVA JANEZA - Brž ko se je vzpostavila koalicija Slovenija in še preden je Slovenska ljudska stranka pristala na združitev s Slovenskimi krščanskimi demokratimi, sta SDS in SKD imenovali svoje koordinatorje v strokovni svet koalicije, ki naj bi pregledali dosedanje delo vlade po posameznih resorjih in pripravili program nove vlade, če bi koalicija zmaga na volitvah. Čeprav prvak SKD Lojze Peterle pravi, da imenovani koordinatorji niso nujno tudi bodoči ministri, je izbor zanimiv tudi za Dolenje. V odboru za gospodarske dejavnosti je poleg dr. Jožeta Zagožna še podpredsednik SKD Lojze Zupančič (desni), upokojenec iz Novega mesta, v odboru za notranje zadeve pa Lojze Turk, vodja novomeških krščanskih demokratov, oba sta tudi občinska svetnika. Odbor za šolstvo in šport po obvladujo dva dolenska Janeza: Janez Mežan (SDS) in Janez Dular (SKD).

ŠOLA PODJETNIŠTVA - Prejšnji teden se je v Novem mestu končala večerna šola podjetništva, ki jo je pripravil ljubljanski Gea college. Trajala je 4 mesece, predavanja, razdeljena na 5 vsebinskih sklopov, so potekala dvakrat na teden v predavalnici novomeške firme Termotehnika, šolo pa je obisakovalo 20 služiteljev, pretežno mladih iz zasebnih podjetij. Komisija je zaključne naloge služiteljev ocenila kot nadpovrečne. Na fotografiji: udeleženca šole Boštjan Božič (levi) in Dejan Papež na podelitvi diplomi. (Foto: A. B.)

DOPOLNILNI POUK HRVAŠČINE - V prostorih Hrvatskega kulturnega združenja Novo mesto je bila minuli petek uradno otvorjen dopolnilni pouk hrvaškega jezika na področju Slovenije. Pod nadzorom Evropske skupnosti ter ministerstva za šolstvo in šport republike Slovenije in Hrvatske poteka pouk v Ljubljani, Mariboru in Novem mestu od lanske jeseni. Učenje hrvaškega jezika in ostale goste sta med drugim pozdravila predsednik Zveze hrvaških društev v Sloveniji dr. Emil Lučev in novomeški sekretar za vzgojo, izobraževanje, šport in mladino Rafačko Križman (na sliki). V Novem mestu poteka pouk hrvaščine v treh skupinah, ki se zberejo enkrat tedensko. Knjige je brezplačno zagotovilo hrvatsko ministrstvo za šolstvo in šport, ob zaključku pa bodo udeleženci dopolnilnega pouka dobili tudi spričevala. (Foto: M. Kotnik)

Zaradi razočaranja prekopal cesto

Stanislav Zupančič je v ponedeljek dvakrat prekopal cesto na prečensko letališče - Neurejeni lastniški odnosi - "Gre za črno gradnjo!" - Na odplačilo po uradni ceni ne pristane

PREČNA - Tisti, ki so se v ponedeljek, 28. februarja, popoldne z avtom napotili do prečenskega letališča, so bili nemalo presenečeni, saj je bila cesta do tja dvakrat prekopana. "Tako bo vse do takrat, dokler lastništvo ne bo urejeno oz. dokler ne dobim plačila za zemljišče, ki služi kot cesta," je povedal Stanislav Zupančič iz Rumanje vasi pri Straži, ki je izvajalcem del prekopom omenjeno cesto.

Zadeva se po njegovih besedah vleče že deset let. "Ko je cesto do letališča vojska pred desetimi leti nehnala uporabljati, so jo asfaltirali. Takrat sem Cestno podjetje Novo mesto privič opozoril, da je treba urediti lastniške odnose, saj je del zemlje, več kot 15 arov, moje. Toda pravega posluha v vsem tem času ni bilo z nobene strani," je pripovedoval Zupančič. Cesto je kot črno gradnjo prijavil Inšpektoratu RS za okolje in prostor. Območna enota Novo mesto, in "ker to v treh mesecih ni našlo investitorja ceste, sem v skladu z njegovo odločbo zaradi nedovoljenega posega na parceli vzpostavil prejšnje stanje oz. iz-

neposredni izvajalec del pa Cestno podjetje Novo mesto. Menijo, da se odločba ministrstva nanaša na vzpostavitev v prejšnje stanje v smislu, da mora Zupančič odstraniti navoženo zemljo, ki ovira služnostno pravico.

"Da občina ni bila zainteresirana za sporazumno rešitev zadeve, ne drži, saj smo Zupančiču ponudili odkup dela zemljišča po ceni stavbnega zemljišča, ki sedaj znaša 1612,20 tolarjev za kvadratni meter, medtem ko občina nima nikakršne pravne podlage za plačevanje zemljišča po 50 nemških mark za kvadratni meter," pravi občinski sekretar prej omenjenega inšpektorata Jože Derganc. Zupančič na odkupilo po uradni cesti ne pristaja, "morda bi pristal pred desetimi leti, zdaj, po vseh teh dogodkih, pa sploh ne," pravi.

L. MURN

Pol lovišča meji na drugo državo

V lovski družini Metlika vložijo v povprečju v lovišče štirikrat več denarja, kot imajo dohodka od divjadi - Starešina Jakljevič zadovoljen z delom v zadnjih letih - Obnovljena koča

METLIKA - Na občnem zboru, ki ga bodo imeli člani Lovske družine Metlika v nedeljo, se bo iztekel drugi dveletni mandat starešini Francu Jakljeviču, ki je prepričan, da so metliški lovci v letih njegovega vodenja opravili pomembno delo. Zato je zelo ponosen na vseh 75 članov, od katerih jih je 5 častnih.

LD Metlika gospodari s 4.975 ha velikim loviščem, od tega je 3.150 ha lovne površine. Zanimivo je, da je več kot polovica meje lovišča hkrati tudi državna meja. Vendar pa Jakljevič pohvali dobre odnose s sosednjimi družinami, tudi iz Hrvaške. Z LD Radatoviči so imeli celo srečanja na meji, z dvema hrvaškima družinama pa so poobrateni. Čeprav je LD Metlika po površini med srednjem velikimi, po članstvu pa med večjimi družinami v Sloveniji, velja glede na število divjadi za revno. "Nimamo velikih gozdov, pač pa številna naselja in vinograde, zato prevladujejo fazani, lisice, kune, zajci, srnjič, občasno pa pridejo k nam tudi divji prašiči. Sicer pa v povprečju vlagamo v lovišče na leto štirikrat več, kot imamo od njega dohodka. Za letos načrtujemo, da bomo za hranino za divjad, sol, nakup fazonov in materialne stroške za krmisko odstrelili 550 tisočakov, dohodek od divjadi pa bo 100 tisočakov," pojasnjuje Franc. Razliko krijejo lovci s pomočjo sponzorjev in s prireditvami, ure, ki jih opravijo v lo-

višču, pa so obvezne in neplačane. Letos bo moral vsak lovec oddelati 8 dni.

V zadnjih štirih letih pa so poleg dela v lovišču metliški lovci opravili že 4.700 udarniških ur pri obnovi koče na Vinomeru, ki so jo leta 1995 dokončno odkupili od metliške Kmetijske zadruge. Leta 1996 jim je v slabih dveh mesecih uspelo adaptirati spodnji del koče, v katerem so praznovali 50-letnico družine, potem pa so obnovili še ostrešje in fasado. Vsak lo-

vec je poleg dela za obnovo prispeval še denar.

Kljub temu da je Jakljevič ponosen na "svoje" lovec ali prav zaradi tega pa ga moti, da mnogi zaradi nepoznavanja dela in problematike lovstva zlasti v medijih obsojajo lovece. "A prav slovenski lovci smo edini na svetu sprejeli etični kodeks o obnašanju ter podpisali prisojko. Zato bi bilo prav, če bi kdaj tudi nas povprašali o našem delu, ne le, da obsojajo počez in povprečje. Res pa je, da je problem, ker še vedno ni sprejet nov lovski zakon, ampak uporabljamo tistega iz leta 1974," pravi nezadovoljni Jakljevič.

M. BEZEK-JAKŠE

Gimnaziji z dvema igrama

Črnomaljski srednješolci, člani dramske skupine KUD Jasa, so v petek premierno uprizorili Video klub in Bejbe

ČRNOMELJ - Zadnja tri leta pripravlja dramska skupina Kulturno-umetniškega društva Jasa iz Srednje šole Črnomelj predstave pod režijskim vodstvom prof. slovenskega jezika na šoli Helene Vukšinič. V tem času so naštudirali tri igre, od tega dve v letosnjem šolskem letu.

Vukšiničeva je sicer letos namegalova pripraviti z dijaki le eno odrsko delo, a je bilo zanimanje za igro toliko, da se je odločila za dve predstavi. "Za mlade igralce poskušam najti tekste, ki jim najbolj ustrezajo in se torej dobro vživijo v vlogi. Izbiram med sodobnimi, predvsem vedrimi deli, čeprav ne gre za komedije v klasičnem pomenu," pravi Helena, ki se je tokrat odločila za Video klub Gorana Gluhiča in Bejbe Erica Berlina. V obeh igrah nastopa 12 gimnazijev: Nina Aupič, Uroš Grabrijan, Anamarja Hren, Miran Kambič, Nina Kocjan, Katarna Papič, Matjaž Pešelj, Vanja Plut, Vesna Špehar, Darjan Šu-

star, Maja Štubljar in Maja Zupančič. Za luč in ton je poskrbel dijak Damjan Muhič, medtem ko se je v logi scenografa izkazal Robert Lozar, kot kostumograf pa Anton Starc.

Od oktobra, ko so pričeli z vajami, do minulega petka, ko je bila v črnomaljskem kulturnem domu premiera, so dijaki zavzeto vadili in namenili igranju veliko prostega časa. Zato Vukšiničeva ob premieri ni skrivala zadovoljstva ob njihovem zavzetem delu. Sicer pa ima približno polovica igralske ekipe že izkušnje iz lanskegaleta, medtem ko so ostali igralci novi. Ker pa v glavnem obiskujejo 2. in 3. letniki gimnazije, jih bo najbrž mogoče videti na odrnu tudi prihodnje leto. A čeprav gre sedaj zgolj za ljubiteljsko igranje, Vukšiničeva le upa, da si bo morda kateri izmed teh dijakov služil kruh z igralsvom, saj se izmed črnomaljskih maturantov že dolga leta nihče ne odloči za igralski poklic.

M. B.-J.

OBČNI ZBOR PLANINCEV

METLIKA - Planinsko društvo Metlika bo pripravilo v petek, 3. marca, ob 19. uri v sejni sobi občine Metlika občni zbor. V soboto, 18. marca, ob 18. uri pa vabijo planincke v tukajšnji kulturni dom na predavanje alpinista Tomaža Humarja.

POČITNICE Z MISLIJO NA PUSTOVANJE

METLIKA - V drugem delu počitnic vabi Občinska zveza prijateljev mladine Metlika danes, 2. marca, ob 10. uri v metliški kulturni dom na ogled filma Dr. Dolittle, ob 14. uri pa na Trg svobode na ples kurentov, ki se bo nadaljeval po mestnih ulicah in zaključil s pomladno poslano pred Vinško kletjo. V petek, 3. marca, bo ob 10. uri v sejni sobi na Pungartu ustvarjalna delavnica, na kateri bodo otroci izdelovali rože za dan žena, ob 16. uri pa v Ljudski knjižnici video predstava "Kretenčkovi". V soboto, 4. marca, bo ob 10. uri s šolske avtobusne postaje na Pungartu veseli pohod na Radovico (malico vzemite s seboj), ob 18. uri pa v kulturnem domu v Gradcu pustno rajanje z ansamblom Hop Cefizelj. V torek, 7. marca, si bodo ob 12. uri pustne šeme lahko na delavnici v sejni sobi na Pungartu poslikale obraz, ob 15.30 pa bodo otroci skupaj z Mestno godbo Metlika pripravili pustno povorko S Trga svobode do ploščadi pri Gali.

Ne meja, tišči jih nerazvitost

Večina črnomaljskih svetnikov je zatrnila, da občanom ob južni meji bolj kot neratificiran sporazum med Slovenijo in Hrvaško povzroča težave neurejena infrastruktura - Apel slovenski vladi

ČRNOMELJ - SDS je predlagala, da bi v črnomaljskem občinskem svetu spregovorili o problematiki občanov ob slovenski južni meji. Kot dejal predsednik stranke Pavel Zajc, je doslej o tem dobil informacije le v medijih, ki so poročali predvsem o protestih ljudi zaradi neratificiranega sporazuma.

Črnomaljski župan Andrej Fabjan, ki je hkrati poslanec v državnem zboru, je pojasnil, da je skupina poslancev dala sporazum med Republiko Slovenijo in Republiko Hrvaško o obmejnem prometu in sodelovanju v presojo na ustanovo sodišče. To pa ga je postalo vladu in dokler vladu ne bo dala svojega mnjenja, tudi sodišče ne bo presojalo. "Ko bo prišel usklajen predlog vlade v državni zbor, bo sporazum najbrž sprejet. Tudi sam sem za ratifikacijo. Vendar pa na naši občini ni toliko težav zaradi državne meje same, zlasti še, ker poteka po Kolpi, ampak so večji problemi ob meji zaradi slabe elektrike, cest, neurejene telefonije, vodovoda, jezov, ekologije," je naštel Fabjan. Svoje besede je podkrepil s podatkom, da v zadnjih petih letih na župa-

nolnici, skratka, Slovenci ob južni meji nimajo enakih pravic kot ob severni in zahodni meji. "Z ustanjenjem sporazumom bi imeli vsaj nekaj, sedaj pa nimamo ničesar," je zaključil Stegne. Jože Strmec (DeSUS) je dodal, da se Črnomalci ne smejo zadovoljiti le s tistem, kar ugotavljajo v drugih občinah in če kričijo drugi, morajo biti glasni tudi v Črnomelju. Svetniki pa so se strinjali z županovim predlogom sklepa, da na vladu naslovijo apel, naj da čim prej v državnem zbor usklajen predlog zakona o ratifikaciji sporazuma o obmejnem prometu in sodelovanju.

M. BEZEK-JAKŠE

nove ure ni prišel niti en občan, ki bi trdil, da ima težave zaradi neužakanjenega sporazuma. Najmanj 300 pa jih potožilo nad neurejeno infrastrukturo, o kateri so govorili tudi na nedavnih zborih krajanov. Po njegovem bi, če bi bil neratificiran sporazum tako velik problem v občini, o njem že davno razpravljali. Tudi Franc Ivanušič (SKD), ki živi tako blizu meje, da bi lahko od doma v drugo državo zalučal kamen, je zatrnil, da imajo predvsem težave z vodovodom, cestami, staranjem prebivalstva in posamežanjem mladih.

Svetnik Jože Stegne (LDS) pa je prepričan, da uzakonjen sporazum najbrž ne bi "prinesel" vodovoda in podobnega. Vendar so problemi tudi zato, ker ne morejo prečkati meje po dveh mostovih čez Kolpo, ni maloobmejnih do-

NA ODRU - Mladi črnomaljski gledališčniki so se pretekli teden premierno predstavili domačemu občinstvu, upajo pa, da bodo z dvema igrami, ki so jih pripravili letos, gostovali tudi po drugih slovenskih krajih. (Foto: M. B.-J.)

Prostor je, na vrsti so knjige

Semiško knjižno izposojevališče se je iz dotrajanih in utesnjenih prostorov v kulturnem domu preselilo v Šuštaršičeve hiše v trškem jedru - Tudi prostori za glasbeno šolo - Oživljjanje

SEMIČ - Pred borimi tremi meseci smo pisali o težavah semiškega knjižnega izposojevališča, o katerih so razpravljali očinski svetniki. Pretekli petek pa so v Šuštaršičeve hiše v starem trškem jedru že odprli prenovljene prostore izposojevališča, ki deluje v okviru črnomaljske knjižnice. Bralci so tokrat lahko zares veseli, da so v Semiču, zlasti na občinski upravi, tako hitro ukrepali.

Začetki semiškega knjižničarstva segajo že v leto 1882, ko je bila 1. maja odprta Narodna čitalnica, ki jo je vodil Slavoljub Kurnalt. Leta 1903 je bila potrjena farna knjižnica, ki je štela 75 članov, knjižno izposojevališče črnomaljske knjižnice pa so odprli leta 1975. Prvi knjižničar je bil Leopold Marinček, leta 1993 je njegovo delo prevzela Mirjana Šutej, danes pa ga vodi Albina Simončič. Slednja je ob petkovem otvoritvi dejala, da gre prav Marinčku in Šutejovi največja zasluga, da imajo v Semiču že dokaj razvito bralno kulturo. Seveda pa ob tem ni pozabil niti šolskih knjižničark Vasilije Ogrinc in Terezije Tomaž-

čini so sicer že nekaj časa iskali rešitev, najboljša pa se jim je zdelela ureditev Šuštaršičeve hiše v Semiču 33, kjer sta bila nekdaj sedeža krajevne skupnosti in občine.

S tem so ubili dve muhi na en mah, saj bodo poleg knjižnice uredili še prostore za glasbeno šolo.

Hkrati je to tudi občinski prispevek k ohranjanju in oživljjanju staraškega jedra.

Semiško knjižno izposojevališče je slovensko odprl direktor republike Uprave za kulturno dediščino Stanislav Mrvič, ki je med drugim dejal, da si bo moralna matična knjižnica v Črnomelju prizadovati, da bodo imeli v Semiču vedno dovolj zanimivega gradiva. Pomoci pri tem je obljubil tudi župan Janko Bukovec. In izposojevališče jo bo še kako potrebovalo, saj je danes v njem le 4.075 knjig, fond pa je zastarel.

M. BEZEK-JAKŠE

KASA - Pretekli konec tedna so bili tako v metliški občini kot tudi sicer po Beli krajini številni občni zbori društev, mnogi celo hkrati. Da so bili občni zbori prav konec preteklega tedna, pravzaprav sploh ne čudi, saj so morala imeti društva do konca preteklega meseca potrjene zaključne račune. Upamo lahko le, da ne bo zaradi morebitnega hitenja v kateri od društvenih blagajn kaj narobe ali da bi se zaradi tega, bog ne daj, katero celo razsulo. In če bi se, v Metliki ne bi bilo prvič, da bi bila kasa vzrok za razpad društva. Daljnega leta 1907 je bilo namreč vlomljeno v prostore Delavskega izobraževalnega društva v Malešičevi hiši v Metliki, nepridipravi pa so odnesli leseno blagajno do društvenem denarjem. Posledica kraje je bil začetek razpadanja društva.

PARKET - Zadnje dni je bila Metličanom najpogosteje na jeziku beseda "parket". Ko so namreč zvedeli, da so v nadzidanih prostorih gasilskega doma odprli metliško izpostavilo ministrica za obrambo, so se mnogi spomnili, da se je parket v teh prostorih pred otvoritvijo kar nekajkrat odpravil nekam proti strepu. Ob otvoritvi se je sicer kar dobro držal tal. Zlobneži sedaj ugibajo, ali je bilo le eno izmed stanj v parketovem valovanju ali pa se je končno odločil, da le ostane prilejen na tleh.

Črnomaljski drobir

TOPLA VODA - Ko so pred črnomaljsko vinsko kletjo sadili trto, je župan Dolenjski Toplice Franci Vovk dejal, da je boljše, da mu ne dajo v roke lopate, ker bi gotovo iz zemeljskih nederj takoj pritekla topla voda. A črnomalci mu niso niti poskušali dati te priložnosti, saj je znano, da že dolgo sami izumljajo toplu vodo.

ŠTETJE - Župan Andrej Fabjan je pojasnil, da bo Vinarsko informacijski center Bele krajine v črnomaljski vinski kleti zares začivel po referendumu za samoprispevek. Novinar nacionalne televizije si s tem podatkom ni mogel kaj prida pomagati. Bi pa že moral vedeti, da v Črnomelju ne štejejo dnevov in mesecov pred Kristusovim rojstvom in po njem, ampak pred referendumu za samoprispevek in po njem!

HOJA - Stopnice, ki vodijo v novo črnomaljsko vinsko klet, so zelo strme. Strokovnjaki, ki dobro poznajo našo vinsko kulturo, so hitro ugotovili, da bodo morali obiskovalci v kleti prihajati trezni, iz nje pa bodo šli lahko tudi precej pod vplivom maliganov, saj je še za trezne najprimernjejša hoja navzgor po vseh stirih.

PRAZNIK - Črnomaljci zanima, ali imajo kakšen vpliv na uredniško politiko novomeške televizije Vaš kanal, saj je njeni občini njeni soustanoviteljica. Nikakor namreč ne razumejo, da je v poročilih najprej na vrsti prispevek o avtomobilih, ki še najbolj spominja na reklamo, potem pa o njihovem občinskem prazniku. Razumljivo, da se Črnomaljcem zdi pomembnejši občinski praznik, a v Novem mestu so pa pomen takšnega praznika že zdavnaj pozabili.

Semiške tropine

POSLUŠALSTVO - Prav redko se zgodi, da bi prišlo na predstavitev knjige, še posebej pa pesniške zbirke, toliko ljudi, kot jih je bilo ob predstavitvi "Pesmi židane volje" Slavka Pavlakoviča. Zasedli so celo dvorano semiškega kulturnega doma, ki ima 180 sedežev. Toda že med obiskovalci niso bili ravno Pavlakovičevi učenci, so bili pa njegovi učitelji. A če niso bili ne eno ne drugo, so bili pa njegovi sošolci...

RECEPT - Je pa Blaž Kočev, ki je vodil prej omenjeno predstavitev, položil županu Bukovcu na dušo in srce, naj si le zapomni recept, kakšnih prijemov se bo moral lotiti v prihodnje, ko bo skliceval zbrane krajanov, da bo dvorana polna. Upajmo, da Blaž s tem ni misil, da bi moral tudi župan izdati pesniško zbirko.

POSEBNOST - Ob cesti, ki le nekaj sto metrov iz Semiča zavije proti Metliki, že dolgo stojita prometna znaka, ki bolj kot zaredi tistega, kar je

Od majhnih postopno k večjim korakom

V Kočevju so ustanovili novo tudično društvo Medo - Za predsednika društva izvolili Ladislava Lenassiya

KOČEVJE - Na pobudo inicijativnega odbora za ustanovitev novega turističnega društva v Kočevju so se prejšnji četrtek v Kočevju zbrali zainteresirani na ustanovnem občnem zboru. Med celo vrsto predlogov za poimenovanje novega društva so se z večino glasov odločili, da se bo novo turistično društvo imenovalo Medo.

Ob uvodni predstaviti lepot in posebnosti Kočevske diapozitiv je član inicijativnega odbora in kočevski podžupan mag. Janez Černač povedal, da je danes na Kočevskem še enkrat več gozda, kot ga je bilo pred 100 leti. Poudaril je, da je kulturna dediščina dokaj skopa, da pa so zato njeni ostanki še toliko bolj dragoceni ter da se od zgodovine Kočevske, čeprav velja za eno najbolj zanimivih v Evropi, ne da živeti. Med razlogi za ustanovitev novega turističnega društva je navedel, da sta kočevska občina in Turistična zveza Slovenije močno zainteresirani, da bi skupaj z vsemi, ki podpirajo razvoj turizma na Kočev-

skem, si želijo urejeno okolje in sestvarjati novo podobo Kočevske, oživili delo na tem področju. Obstoječega turističnega društva Kočevje jima kljub več kot enoletnim prizadevanjem ni uspelo oživiti, da bo zato sedaj v Kočevju več turističnih društva, pa je Černač označil za dobrodošlo, češ da bo vzpodbujalo tekmovalnost.

Po sprejemu pravil društva, med katerimi je določeno, da je

ŽUPANOVA DOBRODELNA AKCIJA

VELIKE LAŠČE - Velikolaški župan Anton Zakrajšek je menda edini slovenski župan, ki je na začetku svojega mandata uvedel tako imenovan županov sklad. Vanj je sprva, dokler je nepoklicno županoval, prispeval tretjino svojega honorarja, ko pa je od prvega maja lani vodenje občine prevzel poklicno, je nadaljeval s prispevanjem denarja, ki ga namenjajo stipendiranju in enkratni pomoči za dijake in študente v občini. Potem ko je ob koncu leta domači slikar iz Dvorske vasi v sklad prispeval 200 tisoč tolarjev, je Zakrajšek v Mali Slevici pripravil družabno srečanje s plesom, na katerem se je nabralo sto tisoč tolarjev. Z dobrodelnimi akcijami bodo nadaljevali tudi v prihodnjem; župan pa pričakuje, da se mu bodo v akciji pridružili še občinski svetniki. Doslej mu v dobrodelnem dejanju sledi še svetnik Matjaž Gruden.

član lahko vsak, ki sprejme pravila in želi sodelovati pri uresničevanju programa društva, kar pomeni, kot je povedal Černač, da za članstvo ni dovolj, da član samo sprejme pravila, so predlagani 5-članski upravni odbor društva razširili na 7 članov. Sestavlja ga: Ladislav Lenassi (predsednik), Mateja Dekleva, Mateja Gavrančič, Majda Javoršek, Kati Kostanjšek, Franc Beljan in Sandi Bižal. V nadzorni odbor društva, ki bo imelo sedež v prostorih Centra za promocijo in razvoj turizma Kočevje, so imenovali Dragico Gričar, Jožeta Lindiča in Simona Fajfar. Društvo bo, kot je po sprejemu delovnega programa, ki ga sestavlja opredeljene trajne naloge in naloge za letošnje leto, povedal predsednik Ladislav Lenassi, začelo z majhnimi koraki v smerni razvoja drobnega turizma, temu pa bodo nato vsako leto sledile zahtevnejše zadave.

M. LESKOVŠEK-SVETE

Abraham velikolaških upokojencev

Priznanje ob jubileju

VELIKE LAŠČE - V nabito polni jedilnici osnovne šole Primoža Trubarja v Velikih Laščah so v soboto člani tamkajšnjega Društva upokojencev proslavili 50-letnico dela in obstoja. Sprva so prisluhnili izčrpnuemu poročilu predsednika društva Jožeta Gačnika, ki je povedal, da medse sprejemajo vedno več članov, letos se jim je pridružilo osemnajst, zdaj jih društvo šteje 430. Vpogled in pomoč pri delu po vseh pa nudi devet poverjenikov.

Pomembna naloga članov društva bo tudi v prihodnjem obisk bolnih, invalidnih ali onemoglih oseb, ki so v domači oskrbi ali jesen življenga preživljajo v domovih za starejše občane v Ponikvah, Ljubljani na Bakalcu in za Bežigradom ter v Grosupljiju. Velikolaški upokojenci s številnimi dejavnostmi skrbijo tudi za telesno in duhovno čilost. Poldrugo leto pod vodstvom učiteljice Majde Kokšinek deluje upokojenski ženski pevski zbor, večje roke ljubitelje ročnih del so na številnih prireditvah predstavile svoje izdelke. Šport kot preventiva za ohranjanje zdravja (člani so vključeni v strelsko, kolesarko in planinsko sekcijsko) ter izleti bodo tudi v prihodnji ostali pomembna naloga vseh članov. Delo društva poteka nemoteno tudi zaradi večnamenskega prostora v občinski stavbi in priložnostnih podpor vodstva osnovne šole in občine Velike Lašče.

V kulturnem programu so nastopile članice ženskega upokojenskega zbora, moškega pevskega zbora Turjak, malčki iz vrtca "Sončni žarek", učenci OS, svoje pesmi pa sta brala upokojenca Fani Kopecky in Jože Škulj. Društvo je ob jubileju prejelo priznanje Združenja upokojencev Slovenije.

M. G.

DRAGO KOŠIR RAZSTAVLJA

SODRAŽICA - V župninskem domu v Sodražici je na ogled razstava reliefov priznanega rezbarja domaćina Draga Koširja, ki so jo odprli v počastitev 200-letnice Prešernovega rojstva. Tokrat Košir razstavlja tri zaokrožene celine: Prešerna, Obriki ki izumirajo in Mesece. Skupaj je na ogled 40 upodobitev o umetniku in njegovih stvaritvah, ki so odprtih geograf Peter Svetik.

M. G.

UMETNA PLEZALNA STENA NA ŠOLI

KOSTEL - V počastitev dneva žena bodo jutri v šoli v Fari učenci izvedli kulturni program, na predvečer dneva žena pa bodo v prostorih Nove Ljubljanske banke v Potoku odprli razstavo gobelinov oziroma ročnih del. Otvoritev razstave, ki jo organizira Turistično športno društvo, bo ob 17. ur.

A. K.

Samo lani raziskali 30 jam

Kočevski jamarji med najaktivnejšimi

Drago Jolič

KOČEVJE - Kočevski kraški svet skriva v svojih nedraj veliko število podzemnih jam. Preko 700 jih je že raziskanih in registriranih, za kar imajo nedvomno zasluge tudi člani kočevskega jamarskega društva Netopir, ki mu že vse od ustanovitve pred petimi leti predseduje Drago Jolič.

"Samo lani smo raziskali in registrirali 30 jam in brezen," pravi Jolič o delu društva, ki sodi med najaktivnejša jamarška društva v državi. Čeprav je vsaka jama po svoje zanimiva, so nekatere med njimi, kot pravi Jolič, še posebno lepe. Kot primer posebne jame navaja jamo Polom, kjer v globini 130 metrov poleg izredno doljih, dva in pol kilometra že raziskanih rorov teče podzemna reka. Iz nje so jamarji lani vezili vzorce vode in določili njeni lego za primer, da bi se kočevska Hydrovod odločil narediti globinsko vrtino, iz katere bi lahko s pitno vodo oskrbovali vasi Polom in Mala Gora.

Med jamami, ki se izdvajajo po določeni posebnosti, so tudi Željnske jame. Njihova posebnost je, da potekajo tik pod površjem, in ker so lahko dostopne, jih v okviru uvrstitev jam v turistično ponudbo Kočevske člani društva Netopir urejajo za turistične oglede. Poleg spustov v jame zaradi raziskovanj in drugih aktivnosti, med katerimi je ne nazadnje

M. L.-S.

KLJUB POČITNICAM ŽIVAHNO V ŠOLI

LOŠKI POTOK - V osnovni šoli dr. Antona Debeljaka na Hribu med počitnicami niso zaklenili vrat. V šoli je potekalo gledališka delavnica, ki sta jo vodila Simona Ramovš iz Grosuplja in nepogrešljiva domaća mentorica prof. Bogdana Mohar, ki se tudi sicer ukvarja z gledališko dejavnostjo na šoli. Udeleženci delavnice so bili predvsem učenci višjih razredov. Učili so se osnovne gledališke vzgoje, glasovne in gibalne improvizacije gledališke igre, v tem času pa je bil dejaven tudi foto krožek.

OBČINSKI ZEMLJEVID DOBREPOLJ

DOBREPOLJE - Potem ko so pred kratkim med občinama Kočevje in Dobrepolje natančno določili občinsko mesto (v nenaseljeni vasi Kukovo), so v Dobrepolju v 3050 izvodih izdali prvi občinski zemljevid. Občino in 29 sponzorjev je stal pol drugi milijon tolarjev. Na zemljevidu so naselja Struge, Kompolje, Videm in Ponikve z matičnimi in podružničnimi šolami predstavljena v razmerju 1:5000, kar pomeni, da so dobro razpoznavne vse značilnosti teh naselij.

J. P.

Vitra vabi prostovoljce

6. mednarodni prostovoljni delovni tabori

KOSTEL, SODRAŽICA - Na območju projekta Dežela suhe robe, ki vključuje območje 15 občin Notranjske in Dolenjske, bo Center za uravnotežen razvoj Vitra iz Cerknica letos že šestič zapored organiziral mednarodne prostovoljne delovne tabore. Prvi bo potekal v občini Kostel od 10. do 22. julija, sledil mu bo tabor v občini Borovnica od 24. julija do 5. avgusta in nato še tabor v sodražki občini od 7. do 19. avgusta.

Poudarek letosnjih poletnih taborov bo na vodi. V Kostelu bodo urejali zanemarjene vodne izvire ter bankine in brezine nove poti Kostel-Zaga, uredili grajsko sprejemanje pot in sodelovanju z domačimi izpeljali celodnevno čistilno akcijo ob Toplem potoku.

V soteski Pekel v občini Borovnica bodo uredili pešpoti, izvedli celodnevno akcijo čiščenja območja ob potoku Borovniščica, uredili počivališča in postavili lesene klopi, zaščitne ograje, koše za smeti, smerokaze in opozorilne table. Podobna dela bodo izvedli tudi na zadnjem letosnjem

taboru ob kaskadnih slapovih v Kadicah v sodražki občini, le da bodo tu še popravili most, ves da bodo čistili ob potoku Bistrica.

Vsak tabor lahko sprejme največ 12 prostovoljcev. Spali bodo pod šotori in si samekuhalni. Delali bodo do 8 ur dnevno, prosti čas pa bodo lahko zapolnili različnimi organiziranimi in individualnimi dejavnostmi. Vitra vabi vse starejše od 15 let, ki želijo aktivno in obenem koristno preživeti letosnjem poletje, da se javijo kot prostovoljci na njihove tabore.

M. L.-S.

POMOČ NOVOROJENČKOM

DOBREPOLJE - Tudi v občini Dobrepolje bodo poslej več skrbeli za svoj podmladek. Svetniki so na zadnjem seji privolili v enkratno posmoč občine ob rojstvu otroka v letu 2000, ki bo znašala 30 tisoč tolarjev.

Kostelski rižni

KMALU BO BOLJE - Kostelci bodo kmalu imeli manj težav s telefoniranjem. Pošta v Potoku bo dobila že sredi aprila novo digitalno telefonsko centralo.

NOV KOZOLČEK - V Brigi, na križišču z magistralno cesto (pri Šaričevi hiši oziroma avtobusni postaji) je Turistično društvo Kostel postavilo turistični kozolček. Zdaj bodo ob njem napeljali še zemljo in posadili rože.

TURISTIČNI NABIRALNIK - Na pošti v Potoku, ki je glavna za območje Kostela, so te dni postavili turistični nabiralnik, v katerega bodo turisti dajali pisne pojavke, pritožbe, predloge, vprašanja itd. Za postavitev takih nabiralnikov se zavzemata Turistična zveza Slovenije, Kostelci pa so ga postavili med prvimi.

TURISTIČNI VODNIKI - Pet najst turističnih vodnikov na lokalni ravni je minulo nedeljo uspešno opravilo izpit, šestnajsti pa zaradi bolezni ni prišel na izpit in ga bo opravil kasneje. Dva ali trije novi vodniki se bodo udeležili izpita za turistične vodnike na državni ravni, ki ga bo organizira Gospodarska zveza Slovenije.

KOŠTELCI MED ROŽICAMI - Sejma Flora v Celju se je minulo soboto udeležili tudi kar krepko zastopstvo iz Kostela.

Predavanja o vrtincih dan prej pa se je udeležilo okoli 40 Kostelcov. Kostelcem sta predavalna strokovnjaka Arboretuma Volčji Potok, dipl. inženirja Miha Mestnik in Marko Mikulečki, ki sta odgovarjala tudi na vprašanja o vzgoji starih sort jablan, obrezovanju grmov in drevja, urejanju nasadov in sadovnjakov itd.

Kdaj bo zadnja bitka za izgnance?

Z občnega zbora krajne organizacije Društva izgnancev Slovenije (DIS) v Trebnjem - Podpredsednica DIS Ivica Žnidaršič o zakulisnih bitkah - Poslanca mag. Žnidaršiča "oželi" v državnemu zboru

TREBNJE - Krajevna organizacija DIS Trebnje se je, podobno kot 83 KO DIS preteklo soboto sestala na občnem zboru. Potem ko so izgnanci poslušali podrobno, a zanimivo informacijo podpredsednice DIS prof. Ivice Žnidaršič o vseh tudi zakulisnih bojih in bitkah pri spremnjanju in določevanju zakona o žrtvah vojnega nasilja in zakona o skladu za poplačilo vojne odškodnine v državnem zboru, so se Trebanjci vprašali, kdaj bo naposled konec tem bitkam za njihove pravice, da se bodo srečevali le še, da bi se poveselili.

Predsednik KO DIS Trebnje Zvone Duh se je zahvalil poslancu DeSUS-a mag. Francu Žnidar-

šiču za njegovo aktivno vlogo v državnem zboru pri sprejemaju zakonodaje v prid žrtvam vojnega nasilja. Za dobro sodelovanje se je zahvalil Upravnemu enoti Trebnje, za finančno pomoč pa trebanjskemu županu. Predsednico Jože Tomazin je opravičil odsotnega poslanca Žnidaršiča, ki "je bil za nas bitko v državnem zboru. Zaslubi si naša zahvalo in oddih, saj so ga oželi kot limono, ko je moral kar 17-krat na govorniški oder!"

Ivica Žnidaršič je pozvala izgnance, ki še niso popisali svojega prisilnega dela v nacistični Nemčiji, naj čimprej izpolnejo obrazce, ki jih dobijo pri svojem predsedniku. Pri deželnem sodišču v Bonnu so 13. maja lani že vložili tožbo za 6.000 še živih izgnancev, zdaj pa pripravljajo podobno še za 7.000 v Hitlerjevi Nemčiji umrlih izgnancev. Kako razdeliti 10 milijard mark prisilnim delavcem, bo odločil nemški

P. PERC

"DVA ZMERJAVCA" IZ KRANJA

TREBNJE - V četrtek, 9. marca, ob 17. uri bo v trebanjskem kulturnem domu na sporednu šesto abonmajska predstava, ki jo organizira trebanjska območna izpostava republikega sklada za ljubiteljske kulturne dejavnosti. Gostovalo bo Lutkovno gledališče iz Kranja z delom Lojzeta Kovačiča Dva zmerjavca.

ENOTNO GLASILO TREH KS MIRNSKE DOLINE

SENTJANŽ - Na pobudo predsednikov svetov treh krajevnih skupnosti v Mirnski dolini, Marjana Jamška iz Tržišča, Janeza Močana iz Krmelja in Milana Jamška iz Sentjanža, so se sestali predsedniki svetov KS, svetniki občinskega sveta v Mirnski dolini, predstavniki uredništva krajevnih časopisov in direktor občinske uprave. Pogovarjali so se o boljšem povezovanju med KS, predlagali bodo izdajanje enotnega glasila za vse tri KS v Mirnski dolini ter o skupnem načrtovanju večjih prireditev. Poudarili so tudi po enotnem, celovitem in strokovnem pristopu pri zagotavljanju vodooskrbe v Mirnski dolini ter o morebitnem povezovanju vodovodov, da bi zmanjšali stroške gradnje, vzdrževanja in upravljanja.

50 REGISTRIRANIH PLAZOV

SEVNICA - Župan Kristijan Janc se je skupaj s strokovnim sodelavcem za začetko in reševanje na občini Jožetom Žvarom sestal v Ljubljani na ministrstvu za okolje in prostor s predsednico državne komisije za odpravo posledic naravnih nesreč Sonjo Besenčar. Pogovarjali so se o pogojih in možnostih, da bi pridobili državno pomoč za sanacijo plazov v sevnški občini, ki jih je v občini registriranih preko 50. V občinskem proračunu v zadnjih letih namenjajo znatna sredstva za odpravo posledic plazjenja tal, ki ogroža stanovanjske hiše, infrastrukturne objekte in kmetijske površine, toda denarja je še vedno veliko premalo. Z omenjeno državno komisijo sicer Sevnčani dokaj dobro sodelujejo, saj vsako leto pridobijo iz državnih jasli kar nekaj denarcev navkljub zapletenim in dolgotrajnim postopkom.

LE 30 KADROVSKIH ŠTIPENDIJ V POSAVJU!

SEVNICA - Republiško štipendijo prejema v Posavju 1.486 dijakov in 463 študentov. Počitno so na sevnški območni službi Zavoda za zaposlovanje rešili 63 odstotkov vlog za te štipendije. Zoisovih štipendistov je v Posavju 408 (53 je novih). Novost pa so štipendijska posojila. Odobrili so 107 od 115 vlog. Kadrovskih štipendij pa je le 30!

Z ZBORA KO DIS TREBNJE - Ob 55-letnici izgnanstva (izgnanji je bilo 63.000 Slovencev, okrog 20.000 pa se jih je pred tem rešilo s pobegom!), bo 31. marca Pošta Slovenije izdala priložnostno znamko za 25 tolarjev, vse osnovne in srednje šole pa bodo dobile zloženke o izgnanstvu Slovencev, ki jo je spisal dr. Janko Prunk. Na trebanjskem občnem zboru KO DIS (na posnetku) so se zahvalili tudi vodstvu DIS, posebej še Ivici Žnidaršiču, za tako strokovno in vztrajno zavzemanje za njihove pravice. (Foto: P. P.)

FESTIVAL BREŽICE BI SE ŠIRIL

SEVNICA - Festival Brežice je organizator vrhunskih koncertov stare klasične glasbe, zvezne v viteški dvorani Posavskega muzeja v Brežicah, in bi rad razširil svojo dejavnost še v druge kraje. Zato je sevnški župan Kristijan Janc povabil na razgovor z direktorjem Festivala Brežice Klemenom Ramovšem nekaj sevnških gospodarstvenikov. V Sevnici obstaja možnost koncertiranja na sevnškem gradu. Povsed pri organizaciji pomagajo različni donatorji in sponzorji. V sevnških občinah pa je organizatorjem kulturnih, športnih in zabavnih prireditev zelo težko pridobiti večjo podporo sponzorjev. Zato niti ne preseneča skromni odziv na pobudo župana v Ramovšu. Sevnčani bodo klub temu skušali pripraviti govorjanje Festivala Brežice tudi v sevnških občinah, čeprav bo to samo z denarci iz občinske malhe vse prej kot lahko, če že ne kar nemogoče, saj je znano, da imajo vrhunski umetniki tudi svojo ceno...

Na Studencu še kombiniran pouk?

STUDENEC - Na podružnični šoli Studenec so se starši, zaposleni, ravnateljica sevnške osnovne šole Sava Kladnika ter vodja oddelka za družbene dejavnosti in župan pogovarjali, kakšne so možnosti, da bi na Studencu organizirali pouk v štirih samostojnih oddelkih od 1. do 4. razreda. Sedaj učenci obiskujejo kombinirani pouk, saj njihovo število po kriterijih ministrstva za šolstvo ni zadostno za samostojne oddelke. Za slednje so se zavzeli starši in vsi ostali, toda je tudi za letošnje šolsko leto napoved slab. Če ne bo dovolj otrok, bo pouk še naprej kombiniran, v najslabšem primeru pa lahko pride do ukinitev podružnične šole, kar pa ne bi bilo v interesu niti staršev, katerih otroci obiskujejo to šolo, niti občine. Sklenili so, da svet krajevne skupnosti Studenec sklicuje sestanek in preko svetnikov in občajnih poti informiranja poskuša doseči, da bo dovolj krajanov vpisalo svoje otroke v studenško šolo. S tem naj bi prispevali, da bo šola ostala v kraju in da bo dvigovala tudi raven pouka. Znano je namreč, da zdaj kar precej otrok iz KS Studenec in tega šolskega okoliša obiskuje pouk v sosednjih občinah, v Krškem in na Raki.

P. P.

MANJ PESKA IN SOLI NA CESTAH?

SEVNICA - Tukajšnji občinski možje so se s predstavniki novomeškega cestnega podjetja pogovarjali o vzdrževanju cest in o doblej opravljenem delu, predvsem pri izvajjanju zimske službe, in o pripravi nove pogodbobe o vzdrževanju lokalnih cest. Kljub temu da so Sevnčani zadovoljni z organizacijo in delom zimske službe, so za še večjo racionalizacijo dela in zmanjšanje stroškov, kar pa naj ne bi vplivalo na kakovost storitev. Z novomeškimi cestarji so se pogovarjali tudi o zmanjšanju posipavanja cest pozimi s peskom in soljo ter o uporabi drugih učinkovitih sredstev zoper sneg in led.

ŠTUDIJA O ZAŠČITI SEVNICE PRED VISOKIMI VODAMI

NOVO MESTO - Sevnški župan in direktor občinske uprave sta se v Novem mestu z odgovornimi na Upravi za varstvo narave pogovarjala o urejanju vodotokov v sevnških občinah. Skoraj četrtinov denarja za urejanje vodotokov pod okriljem novomeške uprave gre vsako leto za urejanje brežin Save; to naj bi v prihodnje urejali v sklopu priprav in gradnje spodnjeslovenskih hidroelektrarn. Letos bo uprava dala v izdelavo študijo o zaščiti Sevnice pred visokimi vodami, reševali bodo poplavljanie ob Sevnici in zaščito Tanina. Sevnčana sta se v dolenjski metropoli dogovorila tudi o pogojih za ureditev Hinje v Krmelju ob tovarne Inkos do mostu in se seznanila o sanaciji obrambnega zidu v Boštanjiju, s čimer bodo zagotovili varnost Boštanjja ob poplavah.

POTRDILI PRORAČUN

SEVNICA - Sevnški občinski svet je pred kratkim po hitrem postopku potrdil občinski proračun za tekoče leto, in sicer v višini 1,6 milijarde tolarjev. Razpravljalci so ugotovljali, da je proračun "komunalno" usmerjen, vendar so opozarjali, da to v prihodnjih letih ne bo več mogoče. Proračun so sprejeli z nekaj manjšimi spremembami. Med drugim so 3 milijone tolarjev, ki so jih sprva namenili objavjanju v Posavskem obzorniku, prerazporedili za stanovanjski sklad (1 mio), za vodovod Krmelj (1 mio) in za prehod na enoizmenski pouk v OŠ Sava Kladnika Sevnica (1 mio). Da slednjo bodo dodatni milijon tolarjev poskušali zagotoviti še med letom.

Lepotica sameva

Obnova 100-letne Elsnerjeve hiše

LITIJA - Sto let stara Elsnerjeva hiša sredi starega mestnega jedra danes sameva. Vsak dan bolj jo načenja zob časa. V njej je bila pred vojno trgovina, gostišče in hotel Chicago s prenočišči. Po 2. svetovni vojni je bila nacionalizirana, v njej je ostala trgovina, nastala so stanovanja. Ob denacionalizaciji je bila hiša vrnjena lastniku, občini Litija pa je odkupila.

Občina je že leta 1991 naročila izdelavo projektno dokumentacijo za njeno prenovo. Občina in mestna skupnost se zavzemata, da bi v njej bila, ponovno v pritličju kavarna, prvo in drugo nadstropje naj bi bili namenjeni prenočiščem ali pa poslovni dejavnosti in mansarda stanovanja. Celotna investicija prenove bi bila za občino velik finančni zalogaj, zato bo iskala so-investitorja za poslovni del (kavarna, prenočišča ali poslovno dejavnost), ki bo ta del lahko odkupil ali dolgoročno najel.

K. ŠUSTERŠIĆ

DAN VLOMOV

SEVNICA - 24. februarja so bili na policijski postaji Sevnica obveščeni o štirih vlomih. Neznanci so v podjetju Kevik ukradli za 600 tisoč tolarjev različnih tehničnih predmetov, v trgovinah Lixxa in Panda so ukradeli dvakrat po 30 tisoč tolarjev, iz osebnega avta Honda civic pa različne predmete v vrednosti 10 tisoč tolarjev. Policisti so bili načnadno obveščeni še o dveh poskuših vloma v trgovino Jutranjka in Pika, vendar storilcem ni uspel prijeti v objekt. Omenjenih dejanj sta osumljena dva domaćina iz Sevnice. Tehnične predmete iz podjetja Kevik je eden od storilcev izročil sam, drugega pa še iščejo.

DOBROSOSEDSKI VIRUS ZA PREDSEDNIKA - Čeprav je že preteklo nekaj Mirne in Temenice, odkar je samega predsednika Kluba študentov občine Trebnje (KSOT) Roberta Megliča prenesela verzia virusa Pret Park, ki ni preveč škodljiv, le vsake pol ure skuša poslati svojo kopijo elektronske pošte na vse naslove v e-mailu adresariju, a še si niso nekateri njegovi znanci opomogli od tega presenečenja. To je še toliko večje, ker je Robi zelo sposoben računalničar, saj s pomočjo še nekaj hekerjev KSOT vzdor skrb tudi za spletni strani trebanjske občine. Zanimivo pa je, da je Meglič virus dobil iz sosednje novomeške občine. Tudi dobri sosedje niso več tisto, kar so včasih bili...

LE CILJ, KAJ MORALA! - Na zadnji seji so se trebanjski pomladni svetniki in župan Ciril Pungartnik prerekali, kdo ima prav glede Komunale, kjer vidijo pomladniki številne nepravilnosti, ki naj bi jih raziskali pristojni organi in službe. Župan in pomladniki pa so se neobičajno hitro poenotili glede tega, kako naj bi sofinancirali še eno številko občinskega glasila, čeprav je to dolžno okrog 600.000 tisočakov grafiku Marku Bukovcu že za januarško številko, izdano mimo plana, letosnji proračun pa še ni sprejet. Zanimivo, da to klub opozoril na morebitne sankcije in kaj prida vznemirilo svetnika Marjana Zupančiča (SKD), da je to pot za izid občinskega glasila treba najti, niti običajno zmersnega gospodarstvenika Franca Bartolja, ki kot da je pozabil, čigav je pravzaprav proračunski denar. Gremo naprej, etudi skozi zid, kajne? Eh, kaj morala, cilji so pomembni...

ZUPNIK IN RAVNATELJ - O zgornji temi o moralu in ciljih bi vedela veliko povedati šentuperški župnik Mirko Simončič

in raynatelj trebanjske osnovne šole Štefan Kamin, saj imata oba opraviti s svojimi "ovčicami". Pravijo, da to obvladata.

Sevnški paberki

VIVA V ŽIVO - Pri radijskem oddajanju v živo se dogaja, ker le še malokatera radijska postaja uporablja tako imenovano varnostno zanko, da v reziji po potrebi "prefiltrirajo" oz. izločijo neželjene, žaljive, prostaške in še kakšne izjave, po presoji urednika neprimerne za užesa in moralno poslušalcev. Tudi sevnški radio seveda ni izjema in gre "na ful" v živo, zato se občasno dogodi tudi kaj nevšečnega. Tako so, ker so začeli nekateri poslušalci po telefonu ob glasovanju za "naj" zdravnika, ki ga je spet razpisala revija Viva, marsikaj komentirati o možeh v belem, poslušalstvo opozorili, naj le glasujejo za, brez komentari, ki ga dopuščajo pisani mediji.

SMETI V CENTRU - Kmalu po ponedeljkovem odvozu smeti so se ob zaboljnikih v mestnem središču pred pošto znašla velika kartonskih škatel in drugih smeti. Tisti, ki so krivili pošto, so to počeli nevede ali zavestno krivljeni, saj so nekateri znaki, da gre za bližnjo podjetje s prostori v HTC. Zaenkrat torej tega "žulja", na katerega so nas opozorili stanovalci Trga svobode, ne bomo še fotografirali, saj bo tole verjetno zaledlo...

ALFA KAZI UGLEDNO DRUŠČINO - Na parkirnem prostoru pred parkom z nekaterimi eksponati Galerije likovnih samorastnikov med kulturnim domom, župniščem in cerkvijo je že lep čas parkirana zapuščena, povsem oropana alfa. Avto je ostal seveda tudi brez koles. Res čudno, da te sramote v najožjem mestnem središču niso opazili niti (ne)odgovorni krajevni niti ob-

činski veljaki, če pa že so, je žalostno, da doslej niso ukrepali, da bi, če drugega ne, vsaj odstranili to pločevino, da bi bili sprostili eno parkirno mesto. (Foto: P. P.)

Obrambni zid poslej bolj trden

Nič več parkirišče ob obrambnem zidu pred poplavami Save v Boštanjiju! - Zid popuščal ob poplavah, ker je stroka popustila zahtevam krajancov in občine?

SEVNICA - Delavci novomeškega Begrada so zaključili okrog 20 milijonov tolarjev vredno obnovo obrambnega zidu pred visokimi vodami Save v Boštanjiju. Poplave so v preteklih letih večkrat močno prizadele obrtno cono in stanovalec v Dolenjem Roštanju.

sevnškega župana Kristijana Janca seznanil s potekom sanacije opornega zidu v Boštanjiju. Investor in naročnik projekta, ki je izbral t

Družba Žito želi prevzeti Dolenjske pekarne

Zdaj ima 36-odst. delež

NOVO MESTO - Tudi slovenska pekarska podjetja so se začela povezovati in združevati. Kot je za časnik Finance povedal direktor Dolenjskih pekarjev Alojz Muhič, je Žito Ljubljana nedavno postalo 36-odst. lastnik te novomeške družbe. Pri tem je 30-odst. delež kupilo od Kmečke družbe, dodatnih 6 odst. pa še od zaposlenih. Cena delnic na internem trgu sicer dosega 30.000 tolarjev, Žito pa je Kmečki družbi plačalo 51.700 tolarjev za delnico.

Dolenjske pekarne so prejeli tudi ponudbo, s katero želi Žito postati njihov 51-odst. lastnik. Kot je pojasnil Muhič, v družbi temu ne nasprotujejo, če Žito želi s tem dejaniem zmanjšati stroške poslovanja, vlagati v razvoj in ohraniti blagovno znamko Dolenjskih pekarjev. Skupaj s ponudbo za pridobitev večinskoga deleža je Žito poslalo tudi pisno zagotovilo direktorju, da ga ne namerava zamenjati.

Po besedah predsednika uprave Žita Rudija Kajtnerja ima ta družba zdaj v lasti že dve pekarni na tem območju: v Brežicah in Krškem, pri čemer nameravajo krško postopoma zapreti.

J. M. CALLOUD, REVOZ NOVO MESTO:

"Ni nemogoče, da bi delali nissane!"

V letu 1994 je bila novomeška tovarna po kakovosti izdelkov sicer dobra, a hkrati fizično najmanj učinkovita med Renaultovimi tovarnami v Evropi. V šestih letih je ob istem številu zaposlenih povečala dnevno proizvodnjo avtomobilov od 260 na 530 vozil, hkrati pa za polovico (s 1100 na 550) zmanjšala število zaposlenih, ki ne delajo neposredno v proizvodnji. Revozova tovarna je zdaj po mnogih merilih najboljša Renaultova tovarna v Evropi, kar bo gotovo pomagalo prepričati Renault, da bo podaljšal sodelovanje s Slovenijo tudi po letu 2000. Lanskoletno priznanje Slovenije za poslovno odličnost je samo še dokaz več, da je Revoz na pravi poti. Nikakor pa Revoz še ni na končnem cilju, kot je v pogovoru za Dolenjski list dejal direktor tovarne Jean Marc Calroud. V prihodnjih letih se želi postaviti ob bok drugim Renaultovim tovarnam še po opremi, medtem ko bo z uspešnostjo in učinkovitostjo lovil evropsko in svetovno konkurenco.

• Veliko smo že slišali in tudi pisali o zagotavljanju kakovosti in stalnega napredka v Revizu ter o dosegih v zadnjih letih. Kaj se da še narediti in na katerih področjih?

"Naš končni cilj je postati uspešna in učinkovita tovarna v evropskem in celo svetovnem merilu. Trenutno smo na nekaterih področjih najboljši med Renaultovimi tovarnami. Če primerjamo montažo, ki je v treh tovarnah proizvajalkah clia primerljiva po opremi, je Novo mesto najbolj učinkovito. Če pa se primerjamo z dosegkih nekaterih drugih avtomobilskih tovarn, npr. Oplom, Fiatom ali Nissanom, nismo najboljši. V Evropi so torej sistemi, ki so boljši od nas, v svetu pa na primer Japonska. Učinkovitosti ne bomo mogli povečati s tem, da bi delali več, ampak le tako, da bomo delali bolje. Posameznik še vedno dela 8 ur na dan in način dela je le delno spremenjen, vendar pa je manj nekoristnih operacij, v tovarni je manj hierarhičnih ravni, vse službe se osredotočijo le na najpomembnejše delo. Poma-

ga tudi boljša računalniška podpora, v proizvodnji pa robotizacija in številne izboljšave. Predvsem je pomembno ukiniti vse, kar ni učinkovito."

• Ali še obstaja možnost, da Renault ne bi podaljšal sodelovanja z Novim mestom? Kakšni so lahko razlogi?

"Kaže, da je tovarna naredila vse, kar je bilo potrebno za nadaljevanje sodelovanja. Renault se je ravno zdaj začel pogovarjati s slovensko vlado in v naslednjih mesecih bo znana končna odločitev."

težave z zakonom o sodelovanju zaposlenih pri upravljanju, ki ne določa jasno vloge posameznih akterjev."

• Se morda zaradi naštetih težav v zadnjem času tesneje povezujete z okoljem na lokalni in državni ravni?

"Ne moremo pričakovati, da bo kdo upošteval naše probleme, če jih ne predstavimo in se o njih ne pogovarjam. Poleg tega imamo v tovarni zaposlenih 2.500 ljudi, ki živijo v Novem mestu in okolici, in tudi zanje je pomembno, da je podjetje priznano v okolju. Revoz pa je tudi v samem mestu, zato je nujno, da prebivalci tovarno dobro poznajo, da vedo, kako deluje in na nek način postane njihova tovarna. Zavedamo se, kaj bi za Novo mesto pomenilo, če bi se tovarna zaprla, zato se še toliko bolj borimo za prihodnost. Navsezadnje smo ponosni, da se je zadnja leta spremeniла tudi miselnost ljudi. Ne gre le za enosmeren odnos med Renaultom in Novim mestom.

predviden skupen razvoj nekaterih delov (npr. podvozij), kar bi omogočalo delo na naših montažnih linijah."

• Ali je Nissanova ekipa že obiskala vašo tovarno?

"Da, v Novem mestu smo imeli tak obisk in moram reči, da je način dela in naložb v naši tovarni Japoncem bližji kot v katerikoli drugi Renaultovi tovarni."

• Koliko imate zdaj dela? Ali ste v proizvodnji dosegli maksimum?

Kje so še rezerve?

"Zdaj v dveh izmenah izdelamo 536 avtomobilov na dan in imamo le malo rezerve. Vedno pa je rezerva nočna izmena. Veseli smo, da smo s sindikati sklenili dogovor o prilagodljivosti delovnega časa, ki dovoljuje v obdobju visoke aktivnosti delo ob sobotah ter ob zelo visoki aktivnosti poleg nekaj sobot tudi določeno število nadur med tednom (podaljšana izmena). Tako bi lahko, če bi se povečalo povpraševanje, delali več. Za zaključek bi rad poudaril, da imamo zelo dobre delavce, ki želijo napredek. Napredeki smo dosegli z razvojem tehnologije - danes imamo 30 robotov in 50 pomagal - s povečanjem učinkovitosti ter tudi z izboljšanjem delovnih razmer, vzdružja pri delu, čistoče in urejenosti. Na nekaterih točkah smo tako najboljši, še posebej po učinkovitosti zaposlenih, medtem ko oprema ostaja skromna, zato se želimo v prihodnosti drugim Renaultovim tovarnam približati tudi po opremljenosti."

Pogovarjala se je:
BREDA DUŠIČ GORNIK

Jean Marc Calroud

• V javnosti Revoz opozarja na slabe ceste, pomanjkljivo oskrbo z električno, na nezgrajeni kontejnerski terminal. Kako te razmere vplivajo na poslovanje in kaj lahko Revoz storí za izboljšanje?

"Infrastruktura na Dolenjskem ni sorazmerna z močno industrijo na tem območju pa tudi ekonomske razmere za poslovanje niso najboljše. Neugodna so valutna razmerja, saj smo izračunali, da smo slovenski izvozniki od leta 1993 izgubili prav zaradi njih 40 odst. svoje konkurenčnosti. Kot izvoznika, ki 96 odst. izdelkov proda v Evropi nas prizadenejo tudi inflacija in rast plač na tudi nove dajatve: za odpadke, zemljišče, vodo. Tudi po cenah električne energije, plina in kuričnega olja nismo konkurenčni. V Španiji, kjer tudi izdelujejo clia, je energija 40 odst. cenejša. V Marsičem delovnopravna zakonodaja ni ugodna za nas. V Sloveniji smo imeli težave z uvedbo stalne nočne izmenje, še posebej nerodne pa so omejitve nočnega dela žensk. V tovarni je zaposlenih 23 odst. žensk, zato ni jasno, kako bi lahko po zakonu oblikovali stalne vrtljive ekipe."

• Ali potrebujete take ekipe?

"Trenutno ne potrebujemo stalne nočne izmenje, v prihodnje pa jo bomo, saj upamo, da bomo začeli proizvodnjo novega modela. Takrat bomo tako ekipo potrebovali in zna se zgoditi, da ne za nekaj mesecev, temveč za daljše obdobje. Naj dodam še, da imamo

mestom. Ko smo prišli sem, je tu 20 ljudi govorilo francosko, zdaj je takih več kot 200. Ti gredo lahko v Francijo ali drugam ter aktivno in samostojno sodelujejo z Renaultom. Zaposleni so zdaj spoznali, da se ne uče francoščine zato, da bi govorili s Francozi v tovarni, temveč da lahko delujejo v Renaultu. Mnogi Slovenci že delajo tudi v drugih tovarnah po svetu; vsak dan najmanj trije Revozovi ljudje potujejo v Francijo."

• Že nekaj let je napovedana delitev Reviza na dve družbi, zdaj pa naj bi do nje tudi prišlo. Kaj to pomeni za tovarno v Novem mestu?

"Predlagana ločitev dejavnosti sledi načinu organizacije v vseh drugih državah, npr. Avstriji, Nemčiji, Španiji. Komerciala naj bi bila v 100-odst. lasti Renaulta, ker ta ne potrebuje lokalnega partnerja. Industrijski del, ki terja veliko večja finančna sredstva, pa se povezuje z lokalnim partnerjem, da se breme porazdeli, hkrati pa vnašajo v podjetje lokalni pogledi, želje, omejitve."

• Kot smo lahko brali, se Nissan ozira po Evropi in išče tovarno za proizvodnjo svojih vozil na tej celini. Kakšne so možnosti, da dobti ta posel Revoz, ki ima najboljšo Renaultovo tovarno?

"Ni nemogoče. Renault bo v prihodnosti obnavljati vozila spodnjega razreda. Če bo potreben, bo dobil Revoz vlogo pri tem, ni pa tudi izključeno, da bi delali vozila za Nissan. Še posebej, ker je

NOVA KBM PRODAJA DELNICE DB

NOVO MESTO - Kot so povedali v Novi KBM, so v minulih dneh prodali približno polovico delnic Dolenjske banke. Prodajna cena je bila 23.500 tolarjev, kar je precej več od cene, po kateri jih je mariborska banka lani kupila (17.700 tolarjev). Kdo je kupec delnic, za zdaj še ni znano, poznalci pa predvidevajo, da se delnice DB počasi selijo k Novi Ljubljanski banki, ki je decembra od Bake Slovenije dobila soglasje za pridobitev več kot 51-odst. lastniškega deleža v DB.

V TERMAH ZA 40 ODST. VEČ DOBIČKA

ČATEŽ OB SAVI - Kot so povedali v Termah Čatež, so po predhodnih podatkih lansko poslovno leto zaključili kar s 40 odst. višjim dobičkom, kot so ga ustvarili v letu 1998, ko je dobiček dosegel 460 milijonov tolarjev. V januarju je Terme obiskalo 18 odst. več gostov kot v istem mesecu lani, za februar pa so napovedovali še 14-odst. porast obiskovalcev. K temu je svoje prispevala nova pokrita termalna riviera.

RAZPIS ZA POSLOVNO ODLIČNOST

NOVO MESTO - Podjetniški center Novo mesto opozarja na javni razpis, ki je bil objavljen v Uradnem listu št. 13-14, z njim pa zbirajo vloge za priznanje RS za poslovno odličnost za leto 2000. Namenjen je slovenskim gospodarskim družbam v štirih kategorijah: za proizvodne oz. storitvene družbe, oboje z do 250 oz. z več kot 250 zaposlenimi. Če izpolnjujejo merila, se lahko na razpis prijavijo tudi podjetniki posamezniki. Merila za ocenjevanje in razpisno dokumentacijo je mogoče dobiti pri uradu za standardizacijo in meroslovje (Loredana Leon). Razpis je odprt do 22. maja 2000.

RAVNANJE Z ODPADKI KOT DEJAVNOST

LJUBLJANA - Gospodarsko interesno združenje za odpadno embalažo ODEM GIZ se zavzema za dogovor o ravnjanju z odpadno embalažo z ministrom za okolje. Osnovni cilj združenja je preusmeriti odpadke iz odlažališč v predelavo, kar je tudi v skladu z evropskimi smernicami. V Sloveniji odpadna embalaža predstavlja 3 odst. vseh odpadkov.

CELJSKI SEJMI

CELJE - V času od 15. do 19. marca bodo na Celjskem sejmu potekali tri sejemske prireditve: sejema Avto in vzdrževanje ter Moto boom in 1. razstava gospodarskih vozil.

POSTAVNI SIVEC ZA PRIHODNOST - Od letosnjega leta imajo na Hostovi kmetiji pri Šentjerneju odločbo, s katero je njihov lipicanski sivec Siglavy Gaeta II (znan kot Pubi) postal plemenski žrebec z licenco za pripust. Njegov lastnik Andrej Hosta v bodoči računa predvsem na rejo in vzgojo lipicanov ter vzpostavlja s konji. (Foto: B. D. G.)

DANFOSS IN MELAMIN NA SEJMU V KAIRU

NOVO MESTO - 30 slovenskih podjetij se bo od 1. do 10. marca skupinsko predstavljalo na mednarodnem sejmu v Kairu, kjer je bilo lani 2.500 domačih in 1.500 tujih razstavljalcev. V torek je bila tudi poslovna konferenca, načrtovana pa je obisk vladnogospodarske delegacije v Egiptu. V trideseterici podjetij sta tudi kočevski Melamin in črnomaljski Danfoss Compresors.

ZAKON O FINANČNEM POSLOVANJU

PORTOROŽ - Društvo ekonomistov Ljubljana bo pripravilo 9. in 10. marca strokovni posvet o aktinalnih razmerah na področju davkov in financ, na katerem bodo posebno pozornost posvetili Zakonu o finančnem poslovanju. Prijave sprejemajo do 5. marca.

SEJEM DOM

LJUBLJANA - Na ljubljanskem Gospodarskem razstavu bo 7. marca odprt vrata sejem Dom, ki ga bo mogoče obiskati slab teden, na njem pa se bo predstavljalo preko 300 razstavljalcev.

PODJETNI NA KMETIH

Kmetija Hosta živi zgolj od konj

Gospodar stavi na rejo in šolanje konj, še posej lipicancev, računa pa tudi na turistično dejavnost, povezano s konji - Lipicinski žrebec z licenco za pripust

SELA PRI ŠENTJERNEJU - Zadnjih deset let se Andrej Hosta ukvarja samo še s konji: veliko je vlagal v razširitev hlevov, ki zdaj sprejmejo 30 konj, v pokrito jahalnico, ki omogoča ježo v vsakem letnem času in vremenu, ter v nakupe plemenskih konj in njihovo šolanje. V njegovem hlevu je zdaj 20 konjev, od tega 6 lipicankov kobil ter dva lipicantski žrebci z licenco za plemenska. Eden od njiju, sivec Siglavy Gaeta II (po domače Pubi), je za bodočnost Hostove kobilarne še posebej pomemben.

Omenjeni sivec je jeseni na razstavi in ocenjevanju v Vilenici prejel prvo nagrado med lipicantskimi žrebci, z letosnjim letom pa je prejel odločbo ter licenco za plemenska, kar pomeni, da ima prav zaradi njega Hostova kobilarna edina med zasebnimi dovo-

ljenje za pripust lipicankov kobil. Sedem let starega lipicantskega sivca je lastnik Hosta vzgajal dve leti, saj za licenco ne zadostujejo samo izredne naravne značilnosti. Ker je v Sloveniji manj kot 20 lipicantskih žrebcev, si Hostova kmetija veliko obeta od sivca

V prihodnjih dneh bomo v uvrščeni kotaciji pričeli trgovati z dvema novima delnicama in z nekaj obveznicami. V A-kotacijo so bile sprejete delnice Banke Koper in trgovske družbe Koloniale Maribor, ki so nazadnje na prostem trgu dosegale ceno okrog 1.900 SIT. Na trg prihajajo tudi tri državne obveznice. RS 14 ima nominalno vrednost 10.000 SIT, obrestna mera TOM + 4 odst. in zapade 1. junija 2003. RSE in RSH sta nominalno vredni 100.000 SIT, obrestna mera znaša TOM + 5,10 oz. TOM + 5,55 odst., izplačani pa bosta 15. oktobra 2002 oz. 15. oktobra 2005. Na borzi se bo pričelo trgovati tudi z dvema bančnima obveznicama: Banke Celje 3. emisije in Banke Vipa 6. emisije. Obesta valutni; obrestna mera za celjsko, ki zapade leta 2005, je EUR + 6 odst. in za Vipino, ki zapade leta 2009, EUR + 5,5 odst.

Nov zagon, ki ga je prejšnji teden na borznem trgu vzpodbudilo povečano trgovanje z Lekovimi delnicami, je proti koncu teden že opiral, v prvih dneh tega tedna pa so tečaji najprometnejših delnic ponovno zaplavali v območje rdečih števil. Največ zanimanja borznikov in medijev so bili deležni nakupi Lekovih delnic. Njihova cena se je od 31.000 zelo hitro povzpela na 34.000 tolarjev. Kljub temu pa borzni analitiki v bližnji prihodnosti še ne napovedujejo nadaljnje večje rasti njihovega tečaja. Verjetnejšje je, da bo ta še nekaj časa gibal okrog sedanjih vrednosti.

Opoznejši premik navzgor se je

Tudi Črnomelj ima vinsko klet

Pretekli teden so v starem mestnem jedru Črnomelja odprli vinarski informacijski center Bele krajine, ki bo deloval pod okriljem Društva vinogradnikov Črnomelj - Prostora za 7.000 butelj

ČRНОМЕЛЈ - Pretekli petek sta kmetijski minister Ciril Smrkolj in predsednik Društva vinogradnikov Črnomelj Matija Absec slovensko odprla črnomaljsko klet-vinarski informacijski center Bele krajine. Društvo vinogradnikov Črnomelj ga je s pomočjo občine in kmetijskega ministra uredilo v kleti nekdanje kovinarske šole v Ulici Mirana Jarca 2 v starem mestnem jedru.

Belokranjski vinogradniki so že velikokrat dokazali, da znajo pridelati dobra vina. Ker pa je pomembno, da jih tudi ugodno prodajo, so v črnomaljski kleti ponudili priložnost tako za pokušajno, promocijo in tudi prodajo vinskega pridelka. V pravilniku bodo zapisani pogoji, na podlagi katerih bodo vinogradniki lahko ponudili vino v kleti, ki bo odprta enkrat ali dvakrat na teden, sicer pa po dogovoru. Po mnenju župana Andreja Fabjana bi morali biti vinogradniki še kako zainteresirani

ni za ponudbo vin v kleti, v kateri je prostora za sedem tisoč butelj. Seveda bodo imeli prednost Belokranjci, če pa med njimi ne bo dovolj zanimanja, bodo sprejeli tudi vina iz vse države in tudi tujine.

Minister Smrkolj, ki sta mu Fabjan in Absec podelila naziv častnega člana Društva vinogradnikov Črnomelj, pa je menil, da je pomembno, da v centru, ki je eden prvih tovrstnih pod okriljem društva v Sloveniji, "vina na ogled postavijo". Vendar pa bi morali po

njegovem poleg vin tržiti tudi ponudbo turističnih kmetij in se marsikaj drugega.

Ureditev vinarsko informacijskega centra je veljala dobrih 14 milijonov tolarjev, od tega je polovica prispevalo Društvo vinogradnikov Črnomelj, 5,5 milijona tolarjev kmetijsko ministrstvo, ostalo pa črnomaljska občina. Znani enolog dr. Julij Nemančič je menil, da je to dobra naložba, saj bodo vinogradniki vedeli, kje lahko tržijo vino, kupci pa, kam naj gredo po dobro kapljico. Po njegovem bodo medalje z vinskih ocenjevanj vnovčevali prav v takšnem centru, v njem pa bodo lahko pripravljali tudi vinske licitacije. "V centru bodo vinogradniki lažje in boljše prodajali vina, sicer pa lahko za napredki vinogradniško-vinarske panege v naši državi naredimo največ pri zaščiti vin. In tu smo prav v Beli krajini zelo napredni. Doslej je namreč v Sloveniji zaščiten le cviček, sedaj pa pripravljamo elaborat za zaščito metliške črnine in belokranjca. Z zaščito se bo dvignila kakovost, s tem ugled v cena vin," je menil dr. Nemančič ter pristavljal, da želi, da bi vinogradništvo v vinarstvu v Sloveniji igrala vse večjo vlogo. S tem bi dokazali, da smo po velikosti sicer majhna, po kakovosti pa velika vinska dežela.

M. BEZEK-JAKŠE

REVIJA O KONJIH

LJUBLJANA - Konjerejce in ostale ljubitelje teh plemenitih živali odgovorna urednica že v uvodu opozarja na polstoletni jubilej Konjeniške zveze Slovenije, o njegovem praznovanju pa pišejo na 36. strani. Med drugim lahko v februarški številki prebere o pasmeh konj za šport in prosti čas, utrinke z blagovnimi konji na Štefanovo, za tokratna intervjuja pa so obiskali Branka Slano ob njegovem jubileju v kasaštvu in Ajdo Kalan, ki meni, da bi bilo življenje brez konj dolgočasno. Sredinski del revije obsegata seznam licenciranih žrebcev v plemenitnih sezoni 2000, veterinarska rubrika pa je namenjena predstavitvi naduhe ali COPD, bolezni pljuč konj, ki je najpogosteja v deželah z daljšim hladnim obdobjem, ko so konji dlje časa v hlevu.

Tudi znanje iz konjereje

Dopolnilne dejavnosti na kmetiji

NOVO MESTO - Na sredini kmetijski šoli Grm v Novem mestu v triletnem poklicnem programu kmetovalec dijaki pridobijo tudi znanja iz konjereje in konjeništva. V nadaljevanju šolanja pa lahko svoje znanje poglobijo v poklicno-tehniškem programu kmetijsko-podjetniške dejavnosti (program 3+2).

Slovenska kmetija, majhna in razdrobljena, ne more doseči konkurenčnosti s klasično pridelavo in reho. Zato so na novomeški šoli že pred leti v svoje programe poleg učenja za pridelavo in reho vključili tudi učenje za dopolnilne dejavnosti v predelavi, trženju, turizmu, rekreaciji in športu. V triletnih kmetijskih programih so večji poudarek namenili vrtnarstvu, cvetličarstvu z aranžiranjem, prodaji, predelavi in skladiščenju, v živinoreji pa so največji korak naredili v smeri rekreacije in športa s konji. Imajo hlev za okoli 40 konj, pokrito jahalnico, maneže na prostem in tekmovalni poligon. Pridobljeno znanje dijaki omogočajo zaposlitev v konjskih vzrejnih hlevih, dresuri in šolanju konj ter učenju v šoli jahanja. Glede na povpraševanje po takih zaposlitvah želijo na grmski šoli omogočiti čim večji vpis, zato sodelujejo tudi s Kobilarno v Lipici.

V programu kmetovalec so uvedli tudi številne dopolnilne dejavnosti, od predelave sadja, izdelave izdelkov iz lesa, šibja in slame do urejanja okolja, parkov, športnih in golf igrišč. Za zaposlovanje pa ponovno postajajo zanimivi programi za področje trsničarstva, čebelarstva, drevesničarstva in reje malih živali.

M. K.

Ureja: dr. Julij Nemančič

Novi letnik, novi načrti

Spomladanska rez trte je nadvse prijetno opravilo. Vinogradnik ne obreže trte mehanično, temveč z vsako vzpostavi oseben odnos, ko ji odmerja število očes. Trta je gotovo bolj poštena kot človek, saj nagrajuje z dobrim grozdjem, če se ji odmeri njeni moči primerna rez. Grozdje pridobiva na veljavni, toda za pridelovalce vina in kupce grozdja je zanimivo samo kakovostno grozdje. Prepričan sem, da bo pri oblikovanju od kupnikov cen grozdja naraščala razlika v ceni med grozdjem povprečne in dobre kakovosti.

Malo leg imamo v naši vinorodni deželi, na katerih bi si lahko privoščili velike pridelke grozdja povprečne kakovosti in s količino iskali donosnost. Samo iz kakovostnega grozdja je možno pridelati kakovostno vino in samo iz vrhunskega grozdja je možno pridelati vrhunsko vino. Nobena moderna oprema v vinski kleti ne omogoča pridelati iz grozdja povprečne kakovosti (sladkorna stopnja med 64 in 70° Oe) kakovostnega vina. V Nemčiji so v zadnjih 30 letih ravnali zelo nespametno pri pretiravanju s pridelki grozdja na hektar. Tako so razrednotili ceno grozdja in vina. Rentabilnost so iskali v vedno večjih pridelkih in sedaj so na dnu, ko iščejo izhod, da bi pri njih vinogradništvo preživel. Razmere v pridelavi pri nas niso enake kot v Nemčiji. Tam je veliko večjih posestev, ki imajo samo "prešnico" in oddajajo grozdje, moč ali vino zadružnim kletem ali trgovskim kletem. Nimajo vsa posestva lastnih steklenic, kot je to navadno pri nas. Prodaja vin zahteva vlaganje v opremo, prostore, trg, in mnoga zasebna posestva so raje ostala samo

Nekako pred letom dni sem prvič v tej rubriki pisal o nizkih cenah nemških belih neustekleničenih vinh. Od takrat so cene še padle. Pripravljamo se na novi letnik tako vinogradniki kot kupci grozdja. Čas ob spomladanski rez trte omogoča odločanje o stopnji kakovosti pridelave. V Sloveniji bomo tudi v bodoči prodali večji del svojega pridelka doma, malo bomo izvajali. Uvažali pa bomo vse več v bomo imeli konkurenco tujih vin na našem trgu. Bomo zmogli dovolj modrosti za prave odločitve? Preživeti morata oba partnerja, tisti, ki bo prideloval grozdje, kot tisti, ki ga bo kupoval. Višje cene bodo dosegala vina, ki bodo razpoznavna po svoji kakovosti, v katerih bo možno najti tako sorte značilnosti kot poreklo vina. Konkurenca med slovenskimi vinorodnimi deželami bo v bodoči večja, kot je bila do sedaj. Zato se moramo pripravljati na prodajo ali nakup grozdja in vina letnika 2000 že sedaj, ko trto šele obrezujemo.

Dr. JULIJ NEMANIČ

Z NOVOMEŠKE TRŽNICE

SLOVENJ GRADEC - Izšla je prva številka petega letnika revije Drobniča. Strokovna revija za reje in ljubitelje tokrat prinaša zapis o Etnoloških značilnostih koz, obširno opisa psa čuvanja drobnice in prikaz rezultatov mlečnosti ovac in koz v letu 1999. Zanimiv je prispevek o projektu ohranjanja slovenskih avtočnih domačih živali, med njimi je tudi belokranjska ovca oz. pramenka, o kateri pišejo v drugi polovici revije. Preberete si lahko tudi, kako je bilo na mednarodnem simpoziju na Madžarskem in prvi evropski konferenci o volni, ki je potekala v Španiji.

NA ZDRAVJE - Potem ko je črnomaljsko klet - vinarski informacijski center blagoslovil črnomaljski dekan Peter Slevc, so na otvoriti nazdravili številni obiskovalci, ki jim je sicer prostorni klet skoraj primanjkoval prostora. Med gesti so bili tudi (od leve) direktorica Ljubljanskega sejma Ljuba Kofler ter kmetijski minister Ciril Smrkolj, ki nazdravja s predsednikom Društva vinogradnikov Črnomelj Matijem Absecem in črnomaljskim županom Andrejem Fabjanom. (Foto: M. B.-J.)

Delavnica o biološkem kmetovanju

Kmalu tudi Slovenija na spletini strani ekoloških kmetovalcev

KOČEVJE - Kočevska občina je v sodelovanju s podjetjem Pinus, d.o.o., pred kratkim v Kočevju organizirala dvodnevno delavnico pod naslovom "Ekološko kmetijstvo in programi EU", ki se je zaključila z ogledi drevesnice Pinus na Marofu in Kocjančičeve kmetije v Gotenicah.

Delavnice se je udeležilo 30 slušateljev iz Kočevja, Ribnice, Kostela, Dobropolja, Cerknica in Ivančne Gorice, prisostvovali pa so ji tudi člani Združenja ekoloških kmetov Slovenije. Kot je po vedenja direktorica Pinusa Ljuba Turk-Šega, so bili z udeležbo zadovoljni, prav tako s predavatelji, ki so slušateljem predstavili projekte v pripravi za razvoj slovenskega eko kmetijstva in projekt o oživitvi travniških sadovnjakov.

Slušatelje je najbolj zanimalo, kako se lahko proizvajalcem organizirajo, kako je to zakonsko urejeno, kakšno pomoč lahko pridobiju od države in na kakšen način lahko tržijo ekološko pridelane proizvode. V odgovoru na večino zastavljenih vprašanj so jim bile dobrodoše izkušnje, ki so jim posredovali predstavniki Združenja ekoloških kmetov Bio Erente s Koroške. Ti so med drugim predstavili tudi spletno stran ekoproizvajalcev na internetu, na kateri se lahko v okviru projekta Alpe Jadran predstavljajo ekološke kmetije Avstrije, Italije in Slovenije. Na njej slovenskih kmetov zaenkrat še ni, vendar pa se bodo kmalu pojavili, kot so povedali na delavnici in kot je v opravljenimi pripravami na vključitev oziroma predstavitev svojega podjetja potrdila tudi Turkova.

M. L.-S.

di razsežnosti te bolezni pripravilo predavanje veterinarja Draga Goručana o zatiranju varoza. Zatiranje te nadležne bolezni poteka v treh fazah. Za prvo fazo, spomladi, so se novomeški čebelarji dogovorili, da se bodo zoperjno borili z zdravilom Hemovar. Nekje do srede marca imajo še čas, da s kemičnimi preparati preprečijo, da ne pride do okužbe medu. Sledi alternativno zdravljenje, to je odstranjevanje trotovine z gradilnim satom in kislinski in poteka v času, ko čebele nosijo med. Proces zatiranje varoza pa bodo sklenili v jeseni, in sicer z zdravilom Perizin. Bolesni pa ponekod zatirajo tudi z Aeropolem.

Na novomeškem območju poleg že omenjenega društva deluje še Čebelarsko društvo Krka, sicer pa predsedniki čebelarskih društev Dolenske in Bele krajine delujejo v Klubu Dolenskih čebelarjev. Društvo novomeških čebelarjev v letosnjem letu praznuje tudi 70-letnico delovanja. "Ob našem prazniku bomo izdali brošuro o čebelarstvu in pripravili slovensost. Združili jo bomo z republiškim tekmovanjem mladih čebelarjev, ki jo 15. aprila organizira Zveza čebelarskih društev Slovenije in Srednja kmetijska šola Grm. Potekajo pa tudi že dejavnosti ob svetovnem čebelarskem kongresu, ki bo leta 2003 v Ljubljani" je še povedal.

M. K.

da predvsem trotoško zaledo, kar pa ni bistveno za preživetje pačja," je povedal predsednik čebelarskega društva Novo mesto Emil Luzar. Novomeško društvo, ki združuje okoli 80 čebelarjev iz Novega mesta in okolice, je nedavno zara-

Predek Luzar

Št. 9 (2636), 2. marca 2000

9

DOLENJSKI LIST

Priznanja za bogato glasbeno žetev

V Kulturnem centru Janeza Trdine podelili odličja in priznanja Zveze kulturnih društev Novo mesto za leto 1999 - Odličji Janezu Selaku in Jožici Prus

NOVO MESTO - V avli Kulturnega centra Janeza Trdine je Zveza kulturnih društev Novo mesto v soboto, 26. februarja, zvečer pripravila slovesnost, na kateri so podelili dvoje odličij in šest priznanj novomeške ZKD za dosežke na ljubiteljskem kulturnem področju v lanskem letu. Kot se spodobi za žlahtnost ljubiteljskega kulturnega delovanja, ki raste, kot pove beseda, predvsem iz ljubezni in vzgibov srca, so slovesnost z nastopi popestrili kar prejemniki priznanj sami, kar ni bilo težko, saj so vsa priznanja šla v glasbene roke. Zbor Pomlad je večer obogatil z umetno pesmijo, *Fantje z vasi pa z ljudsko*.

Prireditev, ki jo je povezovala Klavdija Kotar, je s pozdravnim nagovorom začel predsednik ZKD Novo mesto Franc Plut. Odličje kot najvišje priznanje, ki ga Zvezda podeljuje za posebne dosežke in pomemben prispevek k razvoju ljubiteljskih kulturnih dejavnosti, je po sklepu predsedstva Zveze predstavljeni kot gostje muzeji z območja, ki ga pokriva revija. Kot prvi je prišel na vrsto Dolenjski muzej, ki letos slavi petdesetletnico delovanja. Predstavljen je z daljšim zapisom **Ludvika Tončiča** in z vrsto barvnih in črno-belih reprodukcij znamenitosti iz muzejskih fondov. V pogovoru z **Natašo Petrov** pa je kot stalna naša gostja predstavljena **Silva Novljan**, doktorica informacijskih znanosti, po rodu iz Mirne Peči, ki kot svetovalka za splošno-izobraževalne knjižnice izvrstno pozna problematiko knjižnic.

Na sodišču je čakanja čedalje manj

Delo Okrožnega sodišča Novo mesto v letu 1999 dobro - Večji pripad zadev, večja storilnost, manj nerešenih zadev - Največ tativ - Kaznovalna politika nespremenjena - Obnovljeni prostori

NOVO MESTO - Okrožno sodišče v Novem mestu je prejšnji teden na redni novinarski konferenci predstavilo svoje delo v preteklem letu. Predsednik sodišča Janez Smolej je zadovoljen ugotovil, da se je kljub povečanemu številu zadev (v petih letih kar za 61 odstotkov) storilnost povečala, število nerešenih zadev pa se je v petih letih za polovico zmanjšalo. "Zadeve skušamo obravnavati v razumnih rokih, kar pove tudi podatek, da večina primerov ni starejših od dveh let, le kakšna zapletena zadeva se vleče pet let. Po uspešnosti smo na prvem mestu med ostalimi okrožnimi sodišči v Sloveniji."

Trend naraščanja kazensko-preiskovalnih zadev se je po besedah vodje oddelka **Milojke Gutman** nadaljeval tudi v letu 1999. Vsi štirje sodniki s tega področja zaradi zviševanja kazenskih preiskav delajo zdaj tudi preiskave. Med obravnavanimi kaznivimi dejanji še vedno prevladujejo velike tativne in povzročite hudi telesni poškodbi, pogosto so kazniva dejanja neupravičene proizvodnje in prometa z mamilami, pa tudi prepovedanega prehoda čez državno mejo. Lani so v preiskavi obravnavali štiri poskuse umora, dve preiskavi in dve kazenski zadevi posilstva, tri preiskave spolne nasilja, več pa se oškodovanci očitno odločajo prijavljati storilce za kaznivo dejanje spolne zlorabe slabotnih oseb. "Opoznamo tudi porast kaznivih dejanj ponarejanja denarja, pri povzročitvi prometne nesreče iz malomarnosti s smrtnim izidom pa tudi ni večji odstopanj v primerjavi z lanskim letom," je dejala Gutmanova.

Med kaznivimi gospodarskimi dejanji gre pogosto za zlorabo položaja ali pravic in poneverbe. Tu je bila najvišja izrečena kazen pet

milionov tolarjev za pravno osebo in 500 tisoč tolarjev za odgovorno osebo. Kaznovalna politika se bistveno ni spremenila, glavno izrečenih kazni še vedno predstavljajo pogojne obsodbe. Lani je bila dvakrat izrečena kazen po pet let zapora. Število odrejenih priporov se je zmanjšalo, lani pa je sodišče že začelo izrekati nove

• **Predsednik sodišča Janez Smolej** je povedal, da so lani septembra začeli obnavljati prostore v sodni stavbi, od koder se je izselil del Uprave za notranje zadeve. Večina del je zdaj že opravljena, novih pridobitev pa so seveda veseli. Na sodišču je zdaj zaposlenih 10 sodnikov in 38 administrativno-tehničnih delavcev.

ukrepe: prepoved približanja do ločenemu kraju ali osebi, javljanje na policijski postaji, hišni pripor.

Sodnik **Anton Panjan** je predstavil delo gospodarskega oddelka novomeškega sodišča, kjer "pričakujemo izboljšanje stanja predvsem na področju stečajnih zadev, pri gospodarskih sporih bomo pozornost posvetili še na knadnemu zmanjševanju števila nerešenih zadev, na področju

sodnega registra pa želimo ohraniti sedanje stanje." Pri gospodarskih sporih, kjer gre v večini za plačilno nedisciplina, sploh ni več čakanja na začetek sojenja. Sodišče je lani rešilo 27 zadev, od tega kar nekaj starejših stečajnih postopkov. "V tekočem letu naj ne bi sprejeli kakšnega zahtevnejšega postopka, realno pa tudi ne gre pričakovati zaključek stečajnega postopka nad Pionirjem, p.o., Novo mesto, čeprav so prodaja premoženja in odprte pravde v zaključni fazi," meni Panjan.

Civilni oddelek, ki ga vodi **Nataša Gluhar Krizmanič**, je ravno tako lani zmanjšal zaostanek. Okrog 40 odstotkov pripadlih zadev prestavlja statusni spori (razveza zakonske zvezne, ki je v upadu, izpodbijanje in ugotavljanje očetovstva...), okrog 30 odstotkov je odškodninskih sporov, ostalo so spori v zvezi z lastnino nepremičnin.

L. MURN

NAPOVEDI AKCIJ

NOVO MESTO - Marca bo PU Novo mesto organizirala teden poostrene kontrole voznikov koles, 4. marca bo popoldne in ponoči bo potekala prometna akcija Promil, v času šolskih počitnic in po njih pa bo policija dodatno poostriila kontrolo nad udeležbe otrok v cestnem prometu in prevozi na smučišča in iz njih ter nad prevozom v solo in domov. Med 6. in 11. marcem bodo poostrili kontrolu hitrosti na celotnem območju PU Novo mesto, predvsem v bližini sol.

Hrvatje za zapahi

Prepeljali 44 Kitajcev

NOVO MESTO - Na Okrožnem sodišču v Novem mestu je pretekli teden potekala glavna obravnavna v zvezi z nedavnim dogodom, ko so metliški policisti 19. januarja v bližini naselja Radovica pri Metliku v tovornem vozilu našli skritih 44 Kitajcev. Mejo so ilegalno prestopili izven mejnega prehoda v naselju Ostriž. Policisti so takrat štiri domnevne vodnike, vse hrvaške državljanje, prijeti in s kazensko ovadbo predvodi k preiskovalnemu sodniku.

Senat s predsednico **Milojko Gutman** je vse štiri spoznal za krive zaradi prepovedanega prehoda čez državno mejo in jim prisodilo zaporno kazen: Zlatku Runtasu in Ivici Smolčiču po letu in 8 mesecih zapora, Josipu Karalju in Daku Kordiću pa po deset mesecov zapora. V kazen se šteje tudi pripor. Vsi štirje namreč do pravnomočnosti sodbe ostajajo v priporu. Senat je izrekel še stransko kazen izgon tujca iz države za dobo deset let in varnostni ukrep odvzem predmetov in tovornega vozila.

UMRL ŠE SOPOTNIK

PODGORJE PRI PIŠECAH - Prejšnji teden smo poročali o hudi prometni nesreči, v kateri so bili udeleženi motorist s sopotnikom in pešec. Pešec je umrl že v nesreči, 25-letni sopotnik na motorju (ne on ne voznik nista uporabljala varnostnih čelad, voznik pa je bil celo vinjen), ki je v nesreči dobil hude poškodbe glave, pa je umrl 23. februarja v Kliničnem centru v Ljubljani.

V PETIH LETIH TRETJE SOJENJE

Oproščeni, ker policija ni delovala zakonito

Novomeško sodišče je pretekli teden štiri mlade fante, osumljene preprodaje mamil v Žužemberku marca leta 1995, oprostilo - Že tretje sojenje - Policija ni delovala zakonito, zato glavni dokazi izločeni - Anonimni klic, neznan kupec heroina...

NOVO MESTO - Marca bo minilo že pet let od dogodka v Žužemberku, ki je štiri mlade fante - 24-letnega Leona Brundulja iz Grosuplja ter 28-letnega Tadeja Sveteta, 40-letnega Dejana Šinkovca in 30-letnega Boštjana Fakina (vsi Ljubljančani) - bremenil kaznivega dejanja Neupravičene proizvodnje in prometa z mamilami (čl. 196/1 KZ RS). Sojenje pred sprememjenim senatom je tokrat potekalo že tretjič, saj je bil postopek do zdaj že dvakrat, leta 1995 in 1998, izpeljan na pravostenjskem sodišču, toda sodbi - v obeh so bili obojeni - sta bili vedno razveljavljeni.

Višje sodišče v Ljubljani je namreč obakrat menilo, da dejansko stanje ni bilo v celoti pojasnjeno, predvsem kolikočine v zvezi z nakupom in prodajo mamil. Okrožno sodišče v Novem mestu, kjer se je pretekli teden nadaljevala sredji januarja prekinjena glavna obravnavna, je zdaj izreklo oprostilno sodbo zoper vše štiri obtožence. Na kratko le spomnimo (podrobnejše smo pisali v Dolenjskem listu 20. januarja), da jim je policija prišla na sled 14. 3. 1995, ko so v Novem mestu prejeli anonimen klic, da bo v okolici Novega mesta Leon Brundula prodal kilogram heroina - v resnici je šlo za 248,37 g. Novomeški kriminalisti so v Ljubljani pozornimi o njem in izvedeli, da je bil ta že nekajkrat obravnavan zaradi preprodaje mamil. Napovedo

vzeli resno in skupaj z mobilno kriminalistično skupino iz Ljubljane nato izvedli akcijo. V Žužemberku so popoldne arretirali vse tri osumljene (Fakina, ki naj bi jim mamil predal in zaupal brez predplačila so prijeti kasneje), pri katerih so našli še bombo, pištole, razpršilec in neznano snov, podobno mamilu. O kupcu mamilu ni nihče od policistov vedel kaj dosti, menda so se trudili, da ga izsledijo, a zmanj.

Kot je v zaključni besedi poddaril okrožni državni tožilec **Nikola Bricelj**, je primer razpadel na dva sklopa vprašanj: glede dokazov za samo kaznivo dejanje, ki so po njegovem nesporni, ter na t.i. policijsko provokacijo, "na katere se opira predvsem obramba, vendar o njej tukaj ne moremo govoriti. Šlo je za običajno zakonito

SODELUJOČI NA PODELITVI - Osnovnošolci iz nižjih razredov so se radi odzvali na likovni natečaj PU Novo mesto. Slika je s podelitev. (Foto: L. M.)

"Petarde, lepše je brez njih!"

Dober odziv dolenjskih otrok na likovni natečaj PU Novo mesto - Sodelovalo 10 šol - Podelitev diplom in nagrad

NOVO MESTO - "V okviru preventivne akcije na področju preprečevanja zlorab v zvezi s pirotehničnimi sredstvi smo letos prvič k sodelovanju povabili osnovne šole in razpisali likovni natečaj na temo "Petarde, lepše je brez njih!". Prijetno smo presenečeni nad tako dobrim odzivom, zato bomo s takšnimi akcijami nadaljevali," je 24. februarja dejal direktor PU Novo mesto **Franci Povše**.

Na policijsko upravo je namreč prispeло kar 57 risbic iz 10 osnovnih šol Dolenjske in Bele krajine. Izdelke sta ocenila višji kustos Dolenjskega muzeja Jožef Matijevič in slikar Jože Kotar. Strokovna komisija je tako desetim najboljšim učencem podelila diplome in knjižne nagrade, ki so jih prejeli tudi ostali. Tě je podarila založba Mladika, za kar se PU zahvaljuje direktorju založbe prof. Janezu

Mušču. Diplome za najboljše risbe so prejeli: Ema Mitevska iz OŠ Metlika ter Darko Šajnovič in Nina Čemas iz OŠ Milke Šobar - Nataše v Črnomlju, za 2. mesto pa: Kristjan Longar iz OŠ Žužemberk, Jure Čuk in Miroslav Rozman iz OŠ Milke Šobar - Nataše v Črnomlju, Dario Milkovič in Marko Rajkovič iz OŠ Metlika ter Sašo Klarič iz OŠ Suhor. Posebno nagrado in diplomo so za skupinski plakat prejeli učenci 5. b. r. OŠ Mirna Peč.

Mlade likovnike, ki so s svojimi deli resnično dokazali, da se zavedajo nevarnosti pokanja petard in da se da dobro zavabljati tudi brez njih, so policisti gostoljubno postregli ter jih ob koncu podelitev še posebej razveselili, ko so si lahko ogledali prikaz dela vodnika s službenim psom ter policijska vozila.

L. M.

VLAMJAL V VIKENDE

NOVO MESTO - 24. februarja so policisti pridržali 30-letnega V. B. iz Brezja, ki je utemeljeno osumljen v vikende. Decembra in februarja naj bi v Tanči Gori vlonil v štiri vikende in v vikend na Stražnjem Vrhu, iz katerih je ukradel več litrov žgane pijače, razne prehrambne izdelke, televizor, glasbeni stolp, oblike in svetilko. Lastnikom je povzročil za več kot 260 tisoč tolarjev škode. Zoper V. B. je podana kazenska ovadba.

VIDEO KAMERA ODKRILA

SLOVENSKA VAS - Neznanec, ki je iz skladišča prodajalne v Slovenski vasi ukradel več kot 20 zavojev različnih vrst cigaret, ni dolgo ostal neznan, saj so njegovo početje zabeležili video kamere. Kako se je znašel na posnetku, bo 34-letni B. S. pojasnil na sodišču, saj so policisti zoper njega podali kazensko ovadbo. Ta je podana tudi zoper Z. P. in D. M., ki sta od osumljenega odkupovala ukradene cigarete in jih prodajala naprej.

OROŽJA MU NI MANJKALO

BREŽICE - Brežiški policisti so 25. februarja pri domačinu I. Z. zasegli več kosov streličev različnih kalibrov, pištolo - nalivno pero, ročno bombo in vojaški bajonet. Zoper njega bo podana kazenska ovadba.

25 ilegalcev

Sprovajalec v priporu

BELI BREG PRI KRŠKEM - 23. februarja ob 6.20 je krška policijska patrulja med kontrolo prometa opazila tovorni avtomobil - kombi modre barve znamke Mazda iz registrskega območja Maribor. Voznika, 34-letnega Mariborčana K. O., so ustavili v neposredni bližini naselja Beli Breg in pri kontroli tovornega prostora našli 25 državljanov Irana, Afganistana in Turčije. Državno mejo so ponoči iz Hrvaške prestopili preko reke Sotle v neposredni bližini naselja Slogonsko - Rakovec in nadaljevali pot peš skozi gozd do Župelevca, kjer so se vkrcali v kombinirano vozilo.

Policisti so ugotovili, da je O. K. med 18. in 23. februarjem trikrat najel isto kombinirano vozilo pri mariborskem podjetju, ki izposaja avtomobile. Z njimi je opravil prevoze ilegalcev iz območja PU Krško v Ljubljano. Osumljeni je bil v naši državi lani že dvakrat obnavavan zaradi prepovedanega prehoda čez državno mejo, v letu 1997 pa je bil za enako dejanje obravnavan v Italiji, kamor je tuje državljan sprovanjal iz Slovenije. V Italiji je bil pravnomočno kaznovan z zapornim kaznjivo dveh mesecev. Osumljeni, zoper katerega je bil odrejen pripor, naj bi za zadnji prevoz ilegalcev dobil dve tisoč nemških mark.

POŽGALA LOVSKI DOM PAJKEŽ

PAJKEŽ - Policisti so odvzeli prostost 25-letnemu T. M. iz Semiča, jo pridržali in zoper njo napisali kazensko ovadbo zaradi suma storitve kaznivega dejanja požiga. 27. februarja se je ob 3. uri pripeljala do lovskega doma Pajkež, last LD Dolenjske Toplice, razbila okno na gospodarskem poslopju blizu doma, nato pa z vizigalom začigala blago ob oknu. Požar se je hitro razširil in objekt je zgorel do tal. Osumljenka je razbila tudi okno lovskega doma in ga začigala - ogenj je zajel klop, zaveso in leseno polico okna. Potem je poklicala policiste in dejanje priznala. LD Dolenjske Toplice je povzročila okrog tri milijone tolarjev škode.

OVADILI PODJETNICO - Krški kriminalisti so zoper S. S. iz Brežic podali dve kazenski ovadbi zaradi suma storitve kaznivega dejanja goljufije in ponareditev ali uničenja poslovnih listin. Osumljena podjetnica je med 26. oktobrom in 17. novembrom lani ponaredila več polnoč, katerih fotokopije je našlo s pomočjo telefaka pošiljala svojim poslovnim partnerjem ter jih tako z lažnimi obljubami in prikazovanjem dejanskih okoliščin glede plačilne sposobnosti svojega podjetja spravljala v zmoto. Na ta način je več poslovnih partnerjev oškodovala za skupaj 597 tisoč tolarjev.

MED POČITNICAMI POOSTREN NADZOR

NOVO MESTO - Na območju PU Novo mesto ugotavljajo pred in med počitnicami pogosteje kršitve javnega reda in miru, predvsem v gostinskih lokalih in na javnih mestih. Kršitelji so pretežno šolarji, ki se v lokalih oprijajo in nedostojno vedejo, pretejajo ipd. Kršitelje ugotavljajo tudi na javnih prevozih. Alkoholnih pijač mladoletnikov ne kupujejo le v lokalih, pogosto tudi v trgovini ali jih prinesajo od doma. Med počitnicami bodo policisti še bolj poostreni kontrola na vseh omenjenih krajih.

DOLENJSKI LIST

vaš četrtkov prijatelj

L. MURN

Dolenjca se v Gentu nista izkazala

Na atletskem evropskem dvoranskem prvenstvu v Gentu v Belgiji sta Brežičan Jure Rovan in Boštjan Šimunič iz Dolenjskih Toplic izpadla v kvalifikacijah

DOLENJSKE TOPLICE, BREŽICE - V ponedeljek se je iz belgijskega mesta Gent vrnila 12-članska reprezentanca Slovenije, ki je tri dni nastopala na 26. dvoranskem prvenstvu Evrope v atletiki. V njej sta bila tudi Boštjan Šimunič iz Dolenjskih Toplic, ki je nastopal v troskoku, in Brežičan Jure Rovan, ki se je meril s tekmeci v skoku s palico.

Medtem ko se je atletska vrsta Slovenije sorazmerno dobro odreza (Alenka Bikar je osvojila srebrno odličje v teknu na 200 m, Jolana Čeplak je bila četra na 800 m, Gregor Cankar pa peti v skoku v daljavo), pa se Dolenjca žal nista izkazala. Neizkušeni Topličan Bošt-

jan Šimunič je skakal nezanesljivo in je zaostal za normo Atletiske zvezne Slovenije in osebnim rekordom za 9 cm (16,21 m), kar ni zadostovalo za finale. Osvojil je 17. mesto.

Rekorder v skoku s palico Jure Rovan se prav tako ni uvrstil v finalni del tekmovanja, saj je skočil

520 cm in je tako za svojim državnim rekordom (556 cm) zaostal za 36 cm. Tokrat Dolenjci niso imeli sreče, več pa se od njih pričakuje na olimpijskih igrah septembra v Sydneyju, ko bi se utegnila Rovan in Šimu-

• Milan Šimunič, oče in trener slovenskega reprezentanta v troskoku Boštjana Šimuniča, je ob pomoči topliške občine in Novolesa sina spremjal na evropskem prvenstvu. Povedal je, da je Boštjan prvi skok opravil brez tveganja in skočil 15,96 m daleč. V drugem poskusu se je odrinil pred odrivno desko in skočil 16,21, v tretjem poskusu pa je skočil okoli 16,50 m, kar bi bilo dovolj za finale, a je za las prestopil, in skok je bil neveljavien. Kljub temu je Boštjan lahko s svojim nastopom zadovoljen, saj je skakal v okviru svojih sposobnosti in je dosegel enega svojih najboljših izidov. Med drugim je premagal tudi enega najboljših troskokašev na svetu Rusa Sergeja Makarova, ki je že preškočil 17,09 m. Po besedah Milana Šimuniča je v treh poskusih, ki jih imajo v kvalifikacijah na voljo skakalci, težko doseč tak izid, kot če imajo na voljo šest poskusov, kot je v navadi na drugih tekmovanjih. Žal si je Boštjan na izredno trdem skakališču v Gentu rahlo obnovil poškodbo gležnja in bo moral nekaj časa počivati. (I. V.)

nici priključiti še Novomeščan Igor Primc v metu diska in Šentjernejčan Jože Vrtačič v teknu na 400 m oziroma štafeti 4 x 400 metrov.

FRANC MIKEC

STOJAKOVIČ MOČNEJŠI - Za razliko od tekme v Bački Palanki je bil robustni trebanjski krožni napadalec Nenad Stojakovič (desno z žogo) na domaćem parketu močnejši od Krivokapiča, Vučadinovića in Nikolića in si je med njimi večkrat takole izboril prostor za strel, štirikrat pa je tudi zatrezel mrežo njihovih vrat. (Foto: I. V.)

GNEČA NA STRELSKEM VRHU

NOVO MESTO - Kolo pred koncem tekmovanja v dolensko-posavski skupini 3. slovenske streleske lige je na vrhu lestvice velika gneča, saj imajo kar tri ekipe enako število točk. Tako bodo o prvaku lige in bodočem drugoligašu oddolocale zadnje tekme. Izidi 4. kola: Trebnje : Krka 1594:1661, S. Vesel Ivančna Gorica : Krono Brežice 1621:1601, J. Kovačič Šentvid pri Stični : Leskovec II 1649 : 1644. Lestvica: 1. Krka Novo mesto 10, 2. J. Kovačič Šentvid pri Stični 10, 3. S. Vesel Ivančna Gorica 10, 4. Leskovec II 8, 5. Krono 6, 6. Trebnje 4. Vrstni red posameznikov: 1. Dušan Piškurič (Krka) 2228, 2. Mitja Jurič (J. Kovačič) 2219, 3. Boštjan Arh (Leskovec II) 2218.

Dostojno slovo od evropske scene

Trebanjci so se z zmago s 30:24 nad Sintelonom v četrtnfinalu dostojno poslovili od evropskega rokometnega pokala mest - Zaostanek 14 zadetkov s prve tekme prevelik

TREBNJE - Cilj trebanjskih rokometašev pred povratno tekmo četrtnalna evropskega pokala mest je bil predvsem z zmago oddolžiti se jugoslavenskemu moštvu Sintelon iz Bačke Palanke za hud poraz pred tednom dni in se tako dostojno posloviti od evropskega klubskega tekmovanja, kar jim je v soboto zvečer z zmago s 30:24 tudi uspelo.

Naloga Sintelonovih rokometašev je bila zelo enostavna in lahkota; v Trebnjem niso smeli izgubiti z več kot 13 zadetki razlike, saj so si že na prvi tekmi z zmago s 34:20 zagotovili napredovanje v polfinale. K visokemu porazu Trebanjev v Jugoslaviji sta po svoji s pristranskim sojenjem pripomogla Jugoslovanom tradicionalno naklonjena grška sodnika, Trebanji pa podobnih uslug od Makedoncev Aceva in Nikolov-

skega niso mogli pričakovati. Palančani so na celu s ta čas verjetno najboljšim jugoslovenskim rokometašem Ratkom Nikolićem začeli resno in povedli s 3:0. Trebanjci so prvi zadetek dosegli šele v 9. minutu, z zadetkom Romana Ščavica pa sredi polčasa prvič izenačili na 6:6. Vse do konca polčasa je bila igra izenačena, z zadetkom prednosti pa so polčas dobili Trebanjci. Drugi polčas so precej bolje začeli Trebanjci, vratar

Mustafa Torlo je branil tudi najbolj nevarne strele Jugoslovanov, s hitrimi protinapadi pa so domači rokometaši pridno polnili mrežo Obrada Ivezija, ki je v drugem polčasu v vratih zamenjal bolj zanesljivega kapetana Sintelona Nenada Damjanovića.

Do sredine drugega polčasa so si Trebanjci prigrigli prednost osmih zadetkov, in če bi se tako nadaljevalo, bi lahko celo presenetili in nadomestili fantastično prednost Sintelona s prve tekme. Tedaj je trener gostov Zoran Kurteš vzel minutno odmora in s tem umiril igro, tako da na koncu tekme ni bilo vprašanja, katero moštvo se bo uvrstilo v polfinale pokala mest.

I. V.

PO AMERIŠKEM VZORU - Nekoliko ameriško diši prestižni dvoboje med srednješolskimi košarkarskimi ekipami, kar pa ne pomeni, da prvi veliki dvoboj med košarkarskima ekipama novomeške gimnazije in srednje ekonomsko šolo ni dobrodošla novost v športnem utripu novomeških srednješolcev. Tekmo si je zadnjih dan pred počitnicami ogledala večina dijakov in dijakinj obeh šol, z izidom 114:97 pa so na koncu slavili gimnaziji. Lepo bi bilo, če bi predpočitniški dvoboj sosednjih šol, ki so jih s plesom posestire brhke navijalke, postal tradicija. (Foto: I. V.)

BESEDO IMAJO ŠTEVILKE

ROKOMET

Evropski pokal mest, četrtnalna povratna tekma - TREBNJE : SINTERON BAČKA PALANKA 30:24 (11:10); TREBNJE: Torlo, Mežnaršič 2 (1), Begovič 3, Blagojevič, Šavrič 3, Stojakovič 4, Zupančič, Likavec 2, Gradišek 7, Denad 3, Žvižej 5, Hribar 1.

SINTERON BAČKA PALANKA: Ivezija, Nikolič 7, Šarkovič 1, Milinovič 4, Malešević 2, Stojanović, Vujadinovič 1, Krivokapič 4, Radenovič, Sutžut 1, Damjanovič, Galič 4 (1).

Sedemmetrovke: Trebnje 3 (1), Sintelon 6 (1). Izključitve: Trebnje 14 minut, Sintelon 8.

1. SRL, ženske, 1. kolo - GRAMIZ KOČEVJE : JELOVICA 16:21 (7:9); GRAMIZ KOČEVJE: Gorski, M. Dragičević, Mihič 5, Ilc, Vul 5, Papež, Vukman, Klun 1, L. Dragičević 2, D. Kersnič, Jančič, Korelc, N. Kersnič 3.

LESTVICA: 1. Robit Olimpija 34, 2. Krim Neutrō Roberts 32, 3. Žalec 24, 4. M-Degro Piran 21, 5. Vegradi Velenje 19, 6. Jelovica 17, 7. Gramiz Kočevje 15, 8. Bajc Daewoo Izola 10, 9. Burja 2, 10. Branik 2.

1. B SRL, moški, 14. kolo - RUDAR TRBOVLJE : SEVNICA 36:28 (19:15); LESTVICA: 1. Rudar Trbovlje 26... 3. Sevnica 26... 12. Atom Krško 4.

2. DOL, moški, 19. kolo - Termo Lubnik : Krka 3:2, Kovinar Kočevje : Ljutomer 2:3. Lestvica: 1. Brezovica 51... 11. Kovinar Kočevje 10, 12. Krka Novo mesto 7.

V 20. kolu bo Krka igrala doma z Brezovico, Kovinar pa v gosteh z Beltinci.

3. DOL, zahod, moški, 19. kolo - Pneuma center Mokronog : Astec Triglav II 3:2. Lestvica: 1. Hoteli Simonov zaliv Izola 50... 5. Pneuma center Mokronog 27 itd.

3. DOL, zahod, ženske, 19. kolo - Brestanica : Piran 3:2, Kočevje : Črnomelj 3:0, Semič : Grosuplje 3:0, Vimprom Izola : TPV Novo mesto II 3:0. Lestvica: 1. Kočevje 49... 5. Črnomelj 40... 7. Brestanica 24, 8. TPV Novo mesto II 16... 11. Semič 10 itd.

BANEX 79:84 (41:46); TEN KRŠKO: Mesič 12, Kozole 2, Hojc 7, Rozman 23, Boh 6, Avsenak 16, Vukič 13.

LESTVICA: 1. Bežigrad 35... 8. Ten Krško 28, 9. Jurij Plava Laguna 27, 10. Ilirija 27, 11. Simp Radovljica 27, 12. Union Olimpija mladi 26. V 21. kolu bo Ten Krško igral v gosteh z Bežigradom.

ODBOJKA

1. DOL, ženske, 17. kolo - NOVO MESTO : KEMIPLAS KOPER 1:3 (22, -8, -19, -24); TPV NOVO MESTO: Muhič, Čoralč, Rajak, Majstorovič, Guštin, Radak, Nemceva, Kopilova, Vernig.

2. DOL, moški, 19. kolo - Termo Lubnik : Krka 3:2, Kovinar Kočevje : Ljutomer 2:3. Lestvica: 1. Brezovica 51... 11. Kovinar Kočevje 10, 12. Krka Novo mesto 7. V 20. kolu bo Krka igrala doma z Brezovico, Kovinar pa v gosteh z Beltinci.

3. DOL, zahod, moški, 19. kolo - Pneuma center Mokronog : Astec Triglav II 3:2. Lestvica: 1. Hoteli Simonov zaliv Izola 50... 5. Pneuma center Mokronog 27 itd.

3. DOL, zahod, ženske, 19. kolo - Brestanica : Piran 3:2, Kočevje : Črnomelj 3:0, Semič : Grosuplje 3:0, Vimprom Izola : TPV Novo mesto II 3:0. Lestvica: 1. Kočevje 49... 5. Črnomelj 40... 7. Brestanica 24, 8. TPV Novo mesto II 16... 11. Semič 10 itd.

KOŠARKA

1. B SKL, 20. kolo - TEN KRŠKO

KOŠARKA

1. B SKL, 20. kolo - TEN KRŠKO

KADETSKA LIGA

NOVO MESTO - Na tretjem turnirju dolenske kadetske šahovske lige je v osnovni šoli Šmihel nastopilo 65 mladih šahistov. Med mlajšimi je zmagal Igor Mihelič pred Sabino Mihelič in Matejem Kapšem (vsi Stari trg ob Kolpi), med starejšimi pa Milan Radonjić pred Marjanom Žitnikom (oba OŠ Center Novo mesto) in Berinom Karamehčem (OŠ Šmihel) Novo mesto. Finalni turnir bo konec marca v Novem mestu.

ODBOJKARJI OSTALI DOMA

KOČEVJE - Odbojkari Kovinarji bi morali v soboto v Šempeteru igrati prvenstveno tekmo 18. kola v drugi državni ligi, a so ostali doma. Ekipa je v hudi kadriski in denarni krizi, igralci so brez volje, razmere za delo so obupne. Srečanje so brez boja izgubili z 0:3, verjetno pa jim bo disciplinska komisija odbojkarske zveze naložila še kakšno kazeno.

KOČEVJE - Čeprav so skoraj vso tekmo vodili, so košarkarji kočevskega Snežnika na zadnji tekmi v drugi ligi ostali praznih rok: v Medvodah so z 78:89 izgubili s tamkajšnjim Tinom. Najboljši strelec Snežnika je bil s 30 točkami Sašo Stefanšin. (M. G.)

OBČNI ZBOR OTOSKI GASILCEV - Gasilci PDG Otočec so se konec januarja ozrli na delo v minulem letu in začrtali smernice delovanja v letu 2000. Uvodoma so z enominutnim molkom počastili spomin na umrle v preteklem letu, nato pa so zaradi bližajočega se kulturnega praznika nastopili otoški rampičači. O delu v lanskem letu sta poročala predsednik in poveljnički društva, medse pa sprejeli tudi tri nove člane. Otoške borce proti rdečemu petelinu so pozdravili predstavniki nekaterih sosednjih gasilskih društev, predstavnik občinske gasilske zveze Franc Anderlič, sektorski poveljnički Jože Burgar in predsednik KS Otočec Andrej Blažič. Ob tej priložnosti so podelili tudi priznanja in značke za 10, 20, 30, in 40 let dela v društvu, z zborna pa so trije predstavniki odnesli šopek na grob Bojana Florjančiča. (Foto: H. Murgelj)

OBETAVNI LETOŠNJI NAČRTI - Žužemberški gasilci so lansko leto preživelvi delavno, tako so na sobotnem občnem zboru po vrsti ugotavljali predsednik društva Marko Zajc, poveljnički Jože Grum in predsednik nadzornega odbora Milan Kelšin. Še več dela jih čaka v letu 2000, saj med drugim nameravajo kupiti novo vozilo - avtocisterno za gašenje požarov in prevoz vode, potreben pa bo dozidati še novo garažo. Številne zbrane so pozdravili žužemberški župan Franc Škupec, predsednik Gasilske zveze Novo mesto Alojz Muhič (na sliki), ki je najzaslužnejšim gasilcem podelil tudi priznanja, ter predstavniki prijateljskega društva iz Metlike in sosednjih društev. (Foto: S. Mirtič)

Leon Štukelj na zlatniku

Na eni strani Štukelj, na drugi znak olimpijskega komiteja

Zlatarna Galop bo v sodelovanju z Olimpijskim komitejem Slovenije izdala zlatnik, posvečen spominu na novomeškega rojaka legendarnega olimpijskega zmagovalca Leonom Štukljam. O izdaji zlatnika z njegovim likom so se leta 1998 dogovarjali s takrat še živečim Leonom Štukljem, po njegovi smrti pa so zamiseli podprtji članji njegove družine. Na zlatnikih bo na eni strani upodobljen Leon Štukelj, na drugi pa znak Olimpijskega komiteja Slovenije. Zlatniki bodo narejeni iz čistega zlata in težki eno uncu oziroma 31,1 grama. Izvirnost zlatnika bo potrjeval poseben certifikat, zlatniku pa bosta priloženi knjižica, v kateri bo v več jezikih na kratko predstavljena življenjska pot Leonu Štuklja, in zgoščenka, na kateri bo poleg Leonova Štuklja predstavljena Slovenija in zbrani največji dosežki slovenskega športa.

Ste imeli v treh desetletjih delovanju kluba kakšno resnejšo nesrečo? V klubu so že vse od začetka leta 1973 dajali velik poudarek varnosti potapljanja in verjetno prav zaradi tega nobeden od naših članov do sedaj ni doživel potapljaške nesreče z resnejšimi posledicami.

Klub vsako leto pripravlja potapljaške tečaje. Se ti tečaji razlikujejo od tečajev komercialnih potapljaških šol?

Naši tečaji se že v osnovi razlikujejo od komercialnih. Naš namen je izobraziti in vzgojiti dobre potapljače. Medtem ko v številnih komercialnih šolah potapljanja v svetu ponujajo znanje za denar in tečajnikov kasneje nikoli več ne vidijo, naši tečajniki praviloma ostanejo v klubu. Odgovornost klubskoga inštruktorja je tako veliko neposrednejše, zato ne bo priznal izpita nekomu, za kogar je presodil, da se zaradi nezadostnega znanja in tudi v psihofizičnem pogledu ni sposoben varno potapljati.

Kako pravzaprav poteka tečaj v vašem klubu?

Tečaj traja dva tedna. Začne se s širimi dnevi predavanj, na katerih se tečajniki podrobno spoznajo z vplivom pritiska na človekov organizem in delovanje človekovega telesa med potopom. Tečaj nadaljujemo z dvema dnevoma vaj v bazenu, kjer se tečajniki naučijo plavati s plavutmi in pravilno uporabljati masko in drugo potapljaško opremo. Zadnji del tečaja poteka na morju, kjer opravimo tudi teoretični in praktični izpit.

Potapljaška zveza menda ne zahteva več izpitov ob koncu tečajev. Kako to?

To je posledica zahtev komercialnih šol, ki želijo čim bolj poenostaviti šolanje potapljača. Tudi zdravniški pregledi ponekod niso več nujni. To se mi zdi nesmiselno. Potapljanje je šport, ki se ga lahko lotijo le zdravi, kondicijsko dobre pripravljeni in tako s teoretičnimi kot tudi s praktičnimi znanji dobro podko-

ROKOMETNAŠICE SEVNICE - Životarijo v državi prvi ligi B, brez nekega večjega upanja, da bi lahko napredovale. (Foto: S. Dokl)

Za vse ni prostora pod soncem

Sevniški ženski rokomet je bil vedno v senci moškega, vendar je tudi na sevniške rokometnice kdaj posijalo sonce

SEVNICA - Trener ženskega rokometnega kluba Sevnica Dušan Škušek se je skoraj trideset let kot igralec razdaljal tej lepi športni igri. Med drugim je nekoč bila njegova rezerva tudi Rolando Pušnik - Puška, ki ima veliko zaslug, da bodo slovenski rokometni sodelovali na olimpijskih igrah v Sydneyju. Bolj kot to marljivega trenerja skribi nadaljnja usoda ženskega rokmeta v Sevnici, ki se nikakor ne more več iz sivine. Trener ima na voljo trinajst igralk, pa se te so v glavnem razpete med domem in študijem v Ljubljani, zato jih je

težko dobiti na trening in tudi za nastope na tekma. Kljub vsemu prizadiveni obrtnik Dušan vztraja, čeprav s precej manjšo poročjo volje, kot je to bilo še pred letom.

Trener Dušan je povedal: "Vabene pogoje imamo zelo dobre, kaj nam pa to pomaga, ko pa druge zadeve niso urejene. Zelo pogrešamo generalnega sponzorja, žal to ni več Liscica, ki bi ji ta vloga bila pisana kar na kožo. Gre za ženski kolektiv, ki bi skrbel za ženski šport. Zakaj je tako, ne vem odgovoriti."

SLAVKO DOKL

SL

Odgovori, popravki in mnenja • Odgovori, popravki in mnenja

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 23. aprila 1994, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka že objavljene informacije, s katero sta prizadeta posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke objavljamo pod skupnim naslovom "Odgovori, popravki in mnenja", vsi pa so opredeljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne objavljamo prispevku, ki so napisani žaljivo ali z namenom zaničevanja, ali če so nesozarmerno daljši od informacije, na katero se nanašajo (13. člen).

Samoprispevek bo, če bo sanacija

DL 5, 3. februar

Cenjeni g. župan, zahvaljujem se vam za vaš odgovor, ki pa bralcem ni nič povedal. Ob stopnjah samoprispevka niste nič pojasnili. Pri čisti plači v višini 120.000 SIT bo znašal samoprispevek mesečno 2400 SIT, letno okoli 30.000 SIT. Davčna olajšava znaša čez 50.000 SIT. Ob tem ne navedete, da bo za olajšavo zastovalo že prostovoljno zdravstveno zavarovanje in vaš samoprispevec, vse ostale račune za učenike, zdravila, gradbeni material, lahko davkoplăevalci vržejo v smeti. Za samoprispevek se morda splača glasovati vsem, ki imajo plačo nad 200.000 SIT. Za večino ostalih bo samoprispevek samo še okoli 10-dobri dodatni dohodniški davek.

Ob vaši tiradi, kaj je kakšen organ storil v zvezi z nezakonito izgradnjo telovadnice na igrišču in razvoju, vam sporočam, da so bili umaknjeni skoraj vsi izpodbijani členi PUP-a iz US RS, ker nisem hotel kratiti vašega razvoja. Od Majerja, kjer se je zadnjih 8 let vse povprek gradilo brez sprememb zakonodaje, nočnem mukanjem krav ob novi klavnicu pa vse do čistilne naprave na Dobličici itd. Priporočil pa bi vam začetek postopkov sprememb družbenega plana, da se vam ponovno ne zgodi narod in kakšnih 1200 podpisov ob gradnji čistilne naprave v Kanižarici, ko bodo krajanji izvedeli, da bodo na čistilno napravo priključene vse odplake iz industrijske cone Rudnika. V ustavnih pobudi se še vedno izpodbjija gradnja telovadnice in dovolitev gradnje vseh objektov (gostinske, poslovnih, itd.) v stanovanjskih naseljih, s katerimi ste hoteli legalizirati gradnje za nazaj. Trdno sem preprisan, da bo občini minimalno naložena sanacija prostora po prostorski zakonodaji, izgradnja igrišča in tribun.

Sklicevanje o krividi in nekrividi, nepotrebnosti medijev in leviti o zlonamernosti, dokler nekaj ni dokazano s sodno odločbo, je na trhlih nogah. Bralcem ste pozabili omeniti, da okrožno tožilstvo ni kar tako pred pristojnim sodiščem zahtevalo preiskavo v zvezi z izgradnjo telovadnice. Sodni milni pri načeljajo počasi, a vendar meljejo, še hitreje pa bodo mleli po sodni odločitvi iz Strasbourgura zaradi dolgotrajnih sojenj. Uredništvo je dostavljen dokaz, da gre pri razpisu za telovadnice za konkretno kršitev 7. člena Zakona o javnih naročilih in lahko raziskuje naprej. Do sedaj se nisem vtikal v šolo Loka, ob tem da gre za isto naročanje kot pri telovadnicami. Računsko sodišče bo ocenilo poslanje občine in javno naročanje, saj je bila že podana pobuda, in je zlah-

ka ugotovilo, kaj je bilo kršeno. Samo pojasnite lahko, ali je bil za projekt telovadnice objavljen javni razpis, kakšna je višina pogodbne za projektiranje in nadzor ter kaj vas veže na projektanta in nadzornika. Razložite tudi, koliko denarja gre letno iz proračuna za prevoze solarjev po ostalih šolah in zakaj ste dali prioriteto izgradnji dvoran.

Za samoprispevek sodim, da je previsok (1,2 milijarde) in neracionalen (200 milijonov sredstev za vsako vašo investicijo). Vaše agitiranje za samoprispevek v višini 1-letnega proračuna, pa za zadnje vzdihlje, ob razkriti ponujeni kupčiji, sanacija livarne za samoprispevek ob dejstvu, da ima občina morda preveč zapadnih obveznosti in bi bila to pravilna transfuzija za nadaljnjo nenadzorovan porabo in poplačilo sedanjih dolgov. Skrajno neresno pa je, da prelagate odgovornost za sprejetje davka na občane, ki sploh ne vedo, pred kaj bodo postavljeni v mesecu marcu, ker jim tega ne razložite, in kakšno petletko si lahko izglasujejo. Ne povestiti jim, da će so proti in ne pridejo glasovati, je njihov glas za, ker ni potrebna 50-odstotna udeležba volivcev! Razveljavljeni zakon določa, da se samoprispevek izjemoma razpiše za celo občino, ob obrazložitvi US RS v sodbi, da se iz samoprispevka finančirajo dejavnosti v KS in ne investicije, ki so po zakonu naloga občine.

Če sole ne bodo pripravljeni na 9-letko, zakaj sploh v parlamentu, zahtevate izvedbo zakona, če ni materialnih osnov - učilnic, potem pa ponujate občanom samoprispevniku? Kot poslanec imate vso legitimno pravico, da v parlamentu vložite predlog zakona, ki bi regresivno povečal dohodnino za 5 ali 10 % za vse, ki imajo plačo, večjo od 200.000 SIT. Sredstva pa naj se dodelijo občinam. Sicer pa, gospod župan, sicer pa, ali ni bilo nekoč razumeti ob otvoriti mrljške vežice, zgrajene iz samoprispevka, nekaj takšnega, kot da samoprispevka ne bo več je samoprispevek relikt socializma?

BORUT GRABRIJAN
Šolska 4
Črnomelj

Združeni sindikati bodo močnejši

DL 8, 24. februarja

Spoštovani gospod Kočvar! Prejem sem odprto pismo, ki ste ga naslovili name in ga medijsko obarvali s svojimi osebnimi stališči, s katerimi se ne morem strinjati. Močno pa se strinjam z vašo ugotovitvijo in žal dejstvom, da je konkurenčni boj na trgu neizprosen in ne izbira žrtv, kar vsekakor vemo v doživljamo, ki delamo v tekstilni industriji.

Ne morem se tudi strinjati z vašo ugotovitvijo, da se poslužujemo ne-sramnih, nečloveških in neprijaznih odločitev v smislu odpuščanja delavcev. Kljub težkemu stanju v tekstilni industriji, kjer gre resnično za vskodnevni boj s konkurenco, vas moram obvestiti, da se že ves čas svoje vođenja družbe poslužujem "mehkih variant" v razreševanju problematike prevelikega števila delavcev v smislu racionalnejše organizacije dela, da bi zmanjševali stroške na vseh področjih, tako proizvodnje kot režije.

Tudi dogajanja v Beti konfekcija Črnomelj so temeljila na zakonskih določbah Zakona o delovnih razmerjih, veljavnega za Republiko Slovenijo. Na podlagi 18. člena Zakona o temeljnih pravicah iz delovne razmerje in 23. člena Zakona o delovnih razmerjih ter 12. člena Splošne kolektivne pogodbe za gospodarske dejavnosti lahko družba ugotavlja doseganje pričakovanih rezultatov dela delavcev. Navedeni členi so bili zakonska podlaga za izpeljavo postopka v Konfekciji

Črnomelj, kjer je šlo za delavke, ki so dosegale povprečno 40 do 50% pričakovanih rezultatov. Torej ni šlo za neizpolnjevanje delovnih obveznosti, kot napačno navajate v medijih, saj bi šlo v tem primeru za disciplinsko odgovornost. Dejstvo je, da navedena postopka nismo začeli zaradi organizacijskih sprememb in tudi ne "čistke hčirinskih družb", kot navajate v pismu, ampak smo postopek začeli v sistemu Beti (in ne samo v Črnomelju) že v mesecu avgusta 1999, torej pred reorganizacijo, pri čemer so bili vsi delavci predhodno seznanjeni s postopkom ugotavljanja pričakovanih rezultatov dela in tudi s posledicami tega postopka, kjer lahko pride do prenehanja delovnega razmerja.

Cilj naše poslovne politike je za poslovnost in ohranjanje delovna mesta tistim delavcem, ki so dejansko požrtvovali in se trudijo dosegati vsaj povprečne rezultate dela, ki jih zahteva delovni proces. Menimo, da so taki cilji edina realna podlaga za uspešnost v težkih tržnih razmerah in vse večji konkurenčni, nenačadne pa tudi stimulacija in priznanje delavcem, ki dosegajo rezultate dela, tako zahtevane kot tudi nadpovprečne.

Ne moremo več tolerirati neuspešnih delavcev, kajti cilj naše poslovne politike je poleg ohranitve delovnih mest tudi obstoj družbe Konfekcije Črnomelj.

Menim, da je med drugim poslanstvo sindikata tudi v tem, da podpira ljudi, ki so pripravljeni delati in dosegati čim večje in boljše rezultate dela, zato bi želel, da v bodoče bolj realno in pošteno, predvsem pa z večjo širino gledate na dogajanja, ki so včasih v neskladju z našimi željami in občutki. Nikakor nismo imeli niti nimamo namena koga "ožigosati za lenuh", kot ste to storili vi v pismu in medijih.

Poudarjam, da smo postopek izvedli v skladu z obstoječo zakonodajo, zato je vaše mnenje o "čistki" povsem neutemeljeno.

Glavni direktor:
IVAN MALEŠIĆ

Telekom obljublja in se spreneveda

DL 8, 24. februarja

V zvezi s člankom pod naslovom "Telekom obljublja in se spreneveda" želim v sporočilu za javnost posredovati naslednje pojasnila.

Že izbranega naslova omenjenega članka lahko vidimo, da je njegov namen napraviti Telekom Slovenije krivdo za težave, ki se porajajo pri delu informacijskega sistema na UE Sevnica. Vsekakor se v Telekom Slovenije zavedamo, da povezave informacijske tehnologije, s katero razpolaga UE Sevnica, povzročajo obilico težav in negodovanja pri strankah, ki morajo dolgočakati v vrsti, da lahko pridejo do želenih podatkov. Krivda za nastalo situacijo ni v nobenem primeru na strani Telekoma Slovenije. Tehnična rešitev, ki jo je za UE Sevnica izdelal vladni Center za informatiko, resnično ne omogoča zagotavljanja nujnih potreb. Pri realizaciji nujnih tehničnih rešitev je vloga Telekoma Slovenije samo v tem, da naj bi v skladu z obstoječimi tehničnimi možnostmi vladnemu Centru za informatiko zagotovil dovolj zmogljive medkrajevne povezave, ki bi omogočale delovanje sistema, ki ga je izdelal vladni Center za informatiko. Pred realizacijo omenjene tehnične rešitev se vladni Center za informatiko pri Telekomu Slovenije ni vnaprej posvetoval o razpoložljivosti tehničnih možnosti zagotavljanja medkrajevnih povezav, ki bi omogočale dovolj hitro delovanje postavljenega informacijskega sistema. Telekom Slovenije je bil z omenjenimi težavami in počasnostjo delovanja informacijskega sistema seznanjen še kasneje, in sicer od predstavnika UE Sevnica.

Na pobudo in seznanitev s težavami s strani UE Sevnica smo v Telekomu Slovenije takoj pričeli z vsemi aktivnostmi za reševanje nastale problematike. Lotili smo se pridobivanja ustreznih upravnih dovoljenj in tehničnih naprav za povečanje zmogljivosti medkrajevnih povezav na relaciji Sevnica-Krško. Vse te aktivnosti in sredstva za reševanje takšne situacije je Telekom Slovenije v celoti zagotovil sam, in to celo izven že sprejetih planskih postavki investicij za leto 1999. Vsa dela in aktivnosti na povečavi medkrajevnih povezav so potekala in še vedno potekajo v skladu z zastavljenim terminskim planom, ki je predvideval dokončanje del predvema konec leta 1999 oziroma v začetku leta 2000. Potek del je zelo odvisen od pravočasne pridobitve

vseh potrebnih soglasij in dovoljenj ter vremenskih okoliščin. Na vse te okoliščine Telekom Slovenije ne more vplivati in je tudi sam od njih močno odvisen.

Kljub nekatерim težavam in letošnji dolgi zimi se dela bližajo koncu, zato bo že v naslednjih tednih Telekom Slovenije lahko nudil dovolj zmogljive povezave, ki bodo omogočale boljše, predvsem pa hitrejše delovanje informacijskega sistema na UE Sevnica. Na koncu naj poudarimo, da Telekom Slovenije ni imel nobenih pogodbenih ali drugačnih obveznosti za reševanje nastale situacije in težav delovanja informacijskega sistema na UE Sevnica, zato tudi ni dajal nobenih uradnih objav ali kakršnihkoli zagotovil. Pri vsem tem lahko z zagotovljeno trdim, da smo se v Telekomu Slovenije lotili reševanja težav na UE Sevnica kar najbolj profesionalno z namenom, da v najkrajšem času povečamo medkrajevne povezave, zato menimo, da je sam naslov članka in v njem določene teme na UE Sevnica, zato tudi ni dajal nobenih uradnih objav ali kakršnihkoli zagotovil.

Voda področja prodaje

IVAN GRILL, univ. dipl. ekonom.

Direktorica PE Novo mesto

mag. MILENA KRAMAR ZUPAN

Pionir Zagreb res prodan dvakrat?

DL 8, 24. februarja

Zaradi ponavljanja neresničnih informacij v sredstvih javnega obveščanja o poteku stečajnega postopka GIP Pionir, p.o., Novo mesto v stečaju podajamo naslednje sporočilo upnikom in javnosti.

Novoline Daruvar, d.o.o., in Dušan Plut nista upnik GIP Pionir, p.o., v stečaju, saj v predpisanim roku (Url. RS 39/96) nista prijavili terjatev v stečajno maso.

Lastništvo vseh delnic GIP Pionir, d.d., Zagreb je bilo na dan uvedbe stečajnega postopka v registru Trgovačkega suda v Zagrebu izkazano na ustanovitelju GIP Pionir, p.o., Novo mesto. Prav tako je bil nedvoumno izkazan kot lastnik vseh omenjenih delnic GIP Pionir, p.o., Novo mesto v poslovnih knjigah tako delniške družbe kot stečajnega dolžnika. Nikomur ni bilo izdan potrdilo o lastništvu delnic ali in dosvet, predviden v Statutu delniške družbe za primer prodaje delnic.

Dušan Plut je bil 26.6.1997 s priporočenim pismom naprošen, da stečajnemu dolžniku predloži pooblastila o tem, koga zastopa, in pozvan, da seznanji stečajnega dolžnika s svojimi zahtevami. Na to zaprosilo Dušan Plut ni odgovoril. GIP Pionir, p.o., Novo mesto ni nikoli posloval z Novoline Daruvarjem ali z Dušanom Plutom.

Odvetnik Novoline Daruvar Dražgo Trbanc je bil 19.6.1997 vloga Telekoma Slovenije samo v tem, da naj bi v skladu z obstoječimi tehničnimi možnostmi vladnemu Centru za informatiko zagotovil dovolj zmogljive medkrajevne povezave, ki bi omogočale delovanje sistema, ki ga je izdelal vladni Center za informatiko.

Pred realizacijo omenjene tehnične rešitev se vladni Center za informatiko pri Telekomu Slovenije ni vnaprej posvetoval o razpoložljivosti tehničnih možnosti zagotavljanja medkrajevnih povezav, ki bi omogočale dovolj hitro delovanje postavljenega informacijskega sistema. Telekom Slovenije je bil z omenjenimi težavami in počasnostjo delovanja informacijskega sistema seznanjen še kasneje, in sicer od predstavnika UE Sevnica.

Na pobudo in seznanitev s težavami s strani UE Sevnica smo v Telekomu Slovenije takoj pričeli z vsemi aktivnostmi za reševanje nastale problematike. Lotili smo se pridobivanja ustreznih upravnih dovoljenj in tehničnih naprav za povečanje zmogljivosti medkrajevnih povezav na relaciji Sevnica-Krško. Vse te aktivnosti in sredstva za reševanje takšne situacije je Telekom Slovenije v celoti zagotovil sam, in to celo izven že sprejetih planskih postavki investicij za leto 1999. Vsa dela in aktivnosti na povečavi medkrajevnih povezav so potekala in še vedno potekajo v skladu z zastavljenim terminskim planom, ki je predvideval dokončanje del predvema konec leta 1999 oziroma v začetku leta 2000. Potek del je zelo odvisen od pravočasne pridobitve

vseh potrebnih soglasij in dovoljenj ter vremenskih okoliščin. Na vse te okoliščine Telekom Slovenije ne more vplivati in je tudi sam od njih močno odvisen.

Kljub nekatерim težavam in letošnji dolgi zimi se dela bližajo koncu, zato bo že v naslednjih tednih Telekom Slovenije lahko nudil dovolj zmogljive povezave, ki bodo omogočale boljše, predvsem pa hitrejše delovanje informacijskega sistema na UE Sevnica. Na koncu naj poudarimo, da Telekom Slovenije ni imel nobenih pogodbenih ali drugačnih obveznosti za reševanje nastale situacije in težav delovanja informacijskega sistema na UE Sevnica, zato tudi ni dajal nobenih uradnih objav ali kakršnihkoli zagotovil.

Voda področja prodaje

IVAN GRILL, univ. dipl. ekonom.

Direktorica PE Novo mesto

mag. MILENA KRAMAR ZUPAN

Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja določa 20-dnevni rok za posredovanje takega mnenja, pozabil pa je zapisati, da tako mnenje ni obvezujoče, kajti taisti odstavek pravi, da svet zavoda, če tega mnenja organ ne da, lahko ravnatelju imenuje brez tega mnenja. Zakonodajalec take diktije ni predvidel brez vzroka.

Glede na to, da je občinski svet občine Trebnje zasedel 6.12.1999 (zahtevek je prišel 9.12.1999), je bilo težko pričakovati, da se bo ponovno s

Nostalgični spomini nekega časa

Dolenjski list je imel v 50 letih izhajanja veliko dopisnikov - Albin Košmerl vanj dopisuje že od samega začetka - Ljudje radi preberejo novice iz domačih krajev

Ob branju priloge, ki je izšla ob 50-letnici Dolenjskega lista letos 17. februarja, se mi se utrnila misel, da ob tej priliki napišem nekaj spominov, ki se začenjajo daljnega 1954. leta, ko sem se mlad, pol zamisli o bodoči življenjski poti, začel sodelovati pri Dolenjskem listu. Če ne bi bil moj šolski mentor prav Jože Zamljen, najbrž nikoli ne bi pisal za javnost ne za Dolenjski list ali katero drugo publikacijo.

V tistih letih sem se prvič srečal z Novim mestom in njegovim življenjem. Prestolnica Dolenjske se je takrat začela nekje pri gimnaziji stavbi, in ker je bila železniška postaja daleč iz mesta, mi je obisk starega centra mesta pomenil najmanj toliko kot danes obisk katerevropske prestolnice. Pohajanje ob Krki, izleti v Ragov log pa vse tja do Trške gore, pohajanje po Marofu, Kapitljiju, športno udejstvovanje na Luki - vse to in pa seveda ljudje so zapustili v meni neizbrisne spomine. Tudi moji učitelji profesor Marn, Fabjan, konzul Mikulič, profesor Gregl in tovarniški Zamljen ter občasno srečanje z Božidarjem Jakcem, vse to je bilo za mladega podeželjana nepozabno doživetje, zlasti Zamljen, ki je znal s svojo ogromno postavo in kleno besedo napolnit praznino razreda in vsem postal pravi tovarniški. Osebno sem vedno rad posedel z njim in z odprtimi ustimi poziral njegovo prijoved tudi o tem, kako je nastajal Dolenjski list.

Očitno mu je urednikovanje ležalo bolj kot poučevanje. Morda takrat nisem razumel njegove govorčnosti, ki se je kazala v raznih oblikah in na raznih krajinah. Potem sem nekega dne dobil nalogo, da nekaj izvodov časopisa pripnem z risalnimi žeblički na panoje po mestu. Starejši Novomeščani se jih gotovo še spominjajo. Zame je bil to velik dogodek in še bolj zupanje mojega učitelja, ki me je tudi spodbudil, da sem in tja

napisal kakšen članček na primer o organizaciji mladinskih plesov v Kmetijski šoli na Grmu in o igri "Matura", ki smo jo večkrat uspešno uprizorili in navezovali prijateljske stike z dekleči Grma, ki so v igri sodelovali.

To je trajalo tri leta. Potem sem se vrnil v domače podeželsko okolje s trdnim prepričanjem, da bom z dopisovanjem nadaljeval. Tako sem postal glasnik domačega kraja. Nekaj sem objavljal tudi v drugih časopisih, pozneje pa v sem preseljal h Kočevskim novicam, ki sta jih urejala Rudolf Mohar in Franc Grivec.

Ko so Kočevske novice prenehale izhajati, se nas je večina novinarjev in dopisnikov vrnila k Dolenjskemu listu. Verjetno se je med tem časom uredniška politika zelo spremenila. Dogajalo se je tudi, da se je pod mojim člankom znašel drug podpis. Ta oseba, če bo brala ta zapis, se bo gotovo še spomnila tega. Tako je bilo konec dopisovanja in neke resne, morda ne najbolj trdne usmeritve, da postanem novinar. Res pa je, da sem še vedno sem in tja napisal kakšen članek bolj protestne vsebine ali pa s področja amaterske kulture, ki sem ji bil zvest vsaj 40 let.

Danes pišem stalno, kar je zasluga pokojnega urednika Marjana Legana. Poskušam pokrivati podeželje občine Loški Potok. Ničnam uradnega novinarskega imena in to očitno nekatere, ki razpolagajo z informacijami, močno moti. Menim, da delajo veliko napako. Sam smatram, da bodo zapis dragoceni že čez nekaj desetletij, saj je moje pisanje promocija kraja, kulturna in turistična. Drugega tako ne premoremo.

Veliko pisem prejemam, polnih predlogov, dobronamernih in kritičnih. Njihovi pisci so predvsem ljudje, ki so zapuščali Loški Potok. Danes prav ti ali njihovi potomci radi kaj preberejo o naših krajinah, pa naj živijo v Ribnici, Ljubljani, Ameriki ali Avstraliji.

Kdo ve, koliko je že bilo dopisnikov v 50 letih izhajanja Dolenjskega lista! Pritrjujem besedam novinarja A. Bartlja, ki je v članku o dolgoletnem dopisniku Tonetu Virantu zapisal: "Za časopis, kakršen je Dolenjski list, so dopisniki kot sol, brez katere je jed brez okusa."

ALBIN KOŠMERL

ZA DIALIZNI SKLAD

Od 14. do 20. februarja se je za projekt "Dializa 2000" nabralo 431.000 tolarjev, skupaj do sedaj pa 15.984.888 SIT. Od **100 do 200 tisoč SIT** so darovali: Stane Andolšek; Kambič laboratorijska oprema, Semič; od **10 do 30 tisoč SIT**: Krka, d.d.; Vaščani Loke; Dolenjska Kramar; Amred, d.o.o., Črnomelj; Marjan Krašovec; KS Draščič; PBS 14/2; od **1.000 do 5.000 SIT** pa: Andrejčič, Jože Kralj, Dol. Sušice; Ivan Malešič, Anton Pezdirc in Irena Pezdirc Flajnik; Rozalija Selak; PBS 11/2; Antonija Brunskole, Gostišče na Hrastu; Ivana Zupančič; Milan Pestotnik. Za prejeta sredstva se zahvaljujejo.

ŠEST PAKISTANCEV

KAPELE - V bližini Kapel so brežiški policisti začutili šest državljanov Pakistana, ki so državno mejo prestopili ilegalno. Odpeljali so jih v Center za odstranjevanje tujev v Ljubljano. V Dobovi pa so pri mejni kontroli na vlaku odkrili dva romunska državljanja, ki sta tako ilegalno želela priti v Slovenijo, pet tujev pa je za prestop meje uporabljalo ponarejene dokumente. Na Mostecu so brežiški policisti prijeli dva ilegalca, ki sta v Rigoncu ilegalno prestopila državno mejo. Vrnili so ju na Hrvaško.

FOTOGRAFSKA DELAVNICA

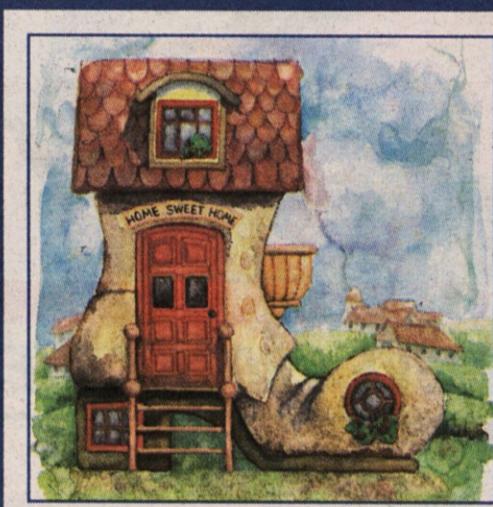
KRŠKO - Območna izpostava Sklada RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti vabi k vpisu v fotografisko delavnico, ki jo bo vodila prof. fotografije Sonja Lebedinec in bo potekala ob sobotah, 18. in 25. marca. Rok prijave je 13. marec.

RAZSTAVA KOROŠINOVIH FOTOGRAFIJ

KRŠKO - V Galeriji Krško bodo jutri, 3. marca, ob sedmih zvečer odprli razstavo fotografij Janeza Korošina.

dodatni sejemski popust

Za vsako hišno številko

Stanujete v hiši, bloku ali v pravljičnem škornju? Vsaki hišni številki ustrezajo okna, vrata ali celo montažne hiše Jelovica. Zato Vas vabimo na sejem Dom v Ljubljani od 7. do 12. marca, v halu A, kjer vas čaka pravljični škorenj.

JELOVICA

Lesna industrija, d.d., Kidričeva 58, 4220 Škofja Loka, Slovenija, tel.: 064 61 30, faks: 064 634 261, http://www.jelovica.si, E-mail: info@jelovica.si

■ JELOVICA NOVO MESTO, tel./faks 068 323 444 ■ JELOVICA BREŽICE, tel./faks 0608 62 926

■ JELOVICA METLIKA, tel./faks 068 58 716 ■ BAVEX, Trebnje, tel. 068 45 640 ■ KERA TRADE, Zagorje ob Savi, tel. 0601 64 465

Vsi imetniki kartice BA/Maestro imate marca priložnost za privlačno nagrado! Od 1. do 31. marca lahko sodelujete v akciji, ki nagrajuje najzvezje uporabnike kartice BA/Maestro. Pozanimajte se pri vašem trgovcu, če sodeluje v akciji in z vsakim plačilom s kartico BA/Maestro boste marca bliže privlačni nagradi.

Kartico BA/Maestro imajo vsi imetniki tekočih računov. Zdaj pa jo lahko s pridom izkoristite tudi za plačevanje na vseh prodajnih mestih z nalepkom BA in Maestro. Plačevanje s kartico BA/Maestro vam bo prihranilo zamudno pisanje čekov!

Po nakupih!

Kartica BA/Maestro nagrajuje.

Kartica BA/Maestro vam omogoča popolno kontrolo nad stanjem na tekočem računu, saj jo lahko obremenite le do dejanske višine sredstev na računu. To je prednost tudi pri večjih nakupih, saj kartica BA/Maestro nima tedenskih ali mesečnih limitov, temveč vam omogoča izkoristek vseh sredstev na vašem računu.

Kartico BA/Maestro imajo vsi imetniki tekočih računov v Novi Ljubljanski banki in v bankah bančne skupine NLB: Banka Domžale d.d., Domžale, Koroška banka d.d., Slovenj Gradec, Pomurska banka d.d., Murska Sobota, Banka Velenje d.d., Velenje, Banka Zasavje d.d., Trbovlje.

Ljubljanska banka

Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana

VEČ KOT

MERKUR®

100 izdelkov
Po VROČIH CENAH!

10.862 SIT

VROČA CENA

7.590 SIT

Bide, OLYMPIA, Ambra
Bele barve.

Podstavek za umivalnik,
OLYMPIA, Ambra
Bele barve.

6.517 SIT

VROČA CENA

4.590 SIT

WC-školjka, OLYMPIA, Ambra
Simplon, odtok v tla, bele barve

11.454 SIT

VROČA CENA

7.990 SIT

9.085 SIT

VROČA CENA

6.490 SIT

Umivalnik, OLYMPIA, Ambra,
art. 600
Bele barve, mera: 60 x 50 cm.

najnižje cene ťa hip

MERKURJEVE VROČE CENE

MERKUR

je moj

Več kot 100 izdelkov po vročih cenah
v novem katalogu Pomlad 2000:

sanitarna keramika, kopalniško pohištvo in dodatki, armature, keramične ploščice, stavbno pohištvo, talne in stenske obloge, gradbeni in izolacijski material, vrtno orodje ...

Ponudba velja od 28. februarja do 25. marca 2000
za izdelke v žalogi. Oglejte si jo tudi na www.merkur.si.

NA KUP!
[vsak števil]

Kam po vroče cene...

V PRODAJALNE NOVOTEHNE

NOVO MESTO: TRGOVSKI CENTER, ☎ 068 371 84 40

Novotehna - Glavni trg, ☎ 068 323 080

GRADAC: Novotehna, ☎ 068 69 222

KOSTANJEVICA NA KRKI:

Novotehna, ☎ 0608 87 468

KRŠKO: Novotehna, ☎ 0608 21 218

TREBONJE: Novotehna, ☎ 068 44 013

IN V MERKURJEVE
FRANŠIZNE PRODAJALNE

CREATIM Rizišnik & Parc

MERKUR - trgovina in storitve, d. d., Cesta na Okroglo 7, Naklo

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

*Na sliki je Mazda 323F

**Mazda 323 že za
2.069.900 SIT!**

Tako avto kot cena
privabita nasmeh na usta.

www.mazda.mms.si

Zdaj boste za **Mazdo 323P** odšteli pičlih **2.069.900 tolarjev**. Za avto srednjega razreda, ki ima *servo volan, centralno zaklepanje in varnostni blazini za voznika in sopotnika*, je to zares poceni. Zato pohitite k najbližnjemu pooblaščenemu prodajalcu vozil Mazda in si zagotovite varen prostor na cesti!

Ljubljana: A COSMOS, d.d., (061) 159 50 90; GAMA CENTER, (061) 141 43 38; Maribor: AVTOCENTER ŠERBINEK, (062) 42 45 00 50; Celje: STIGMA 93, (063) 411 251; Kranj: AVTO MOČNIK, (064) 241-696; Nova Gorica: AUTORENT, (065) 28 460; Novo mesto: SIGMACOM, (068) 376 400; Murska Sobota: AVTOCENTER LEPOŠA, (069) 36 770; Mengš: ALPE-CAR, (061) 738 318; Koper: AVTOPLUS, (066) 21-370; Zagorje: AVTOHIŠA KRŽIŠNIK, (0601) 64 729; Velenje: AS AVTOMOBILI SKORNŠEK, (063) 897 21 70

Poleg kegljišča
na Germovi 6
v Novem mestu
posluje

Postregli vas bodo s:
• picami
• hamburgerjem
• gircami
• pomfritom
• sladoledom
• ledeno kavo
• sadnimi kupami
in raznovrstnimi pijačami.

068/321-878

Vabljeni!

DOLENJSKI LIST

Super
od 6.3. do 11.3. 2000

prazniki s Kovinotehno!

na pustni torek
krov za vsakega kupca!

Prodajni center
v Intermarket centru Brežice

Super Cena
14.900,00
SIT
Paket MOBIČUK

mobi

Super Cena
19.900,00
SIT
Paket MOBIREGLJA

Super Cena
12.500,00
SIT
Depilator Philips HP 6416

- set "dva v enem": depilator in brivnik za ženske
- v enem kosu
- blažilnik bolečin z dvema jakostima
- odstrani tudi najkrajše dlačice
- masažna blažinica

PHILIPS
Super Cena
18.990,00
SIT
Brivnik Philips HQ 5806

- 3-dimenzionalna brivna enota, ki se prilagaja obliku obraza
- vgrajeno rezilo za daljše dlačice
- 1 ura polnjenja za 10 dni britja
brez priključitve na omrežje

Super Cena
5.300,00
SIT
Kodralec za lase
Philips HP 4631

- moč 250 W
- 2 nastaviti temperature
- 3 snemljivi nastavki: ploščata oblikovalna krtača, oblikovalna krtača, krtača z mešanimi ščetinami

S Kartico
Kovinotehna
za gotovino
do 5 % ceneje!

KOVINOTEHNA
nemogoče je mogoče

Na
vrhu
vsake
prave
hiše.

Informacije o kritinah dobite v vseh boljših trgovinah z gradbenim materialom in podjetju ESAL d.o.o. Anhovo telefon 065 15 21 609 in 065 15 21 610 e-pošta esal@esal.si - spletna stran www.esal.si

krka

GREGORJEV SEJEM

v Novem mestu
pri AGROSERVISU
od 10. do 12. marca 2000
od 9.00 do 18.00 ure

Velika ponudba artiklov za kmetijstvo, vrtnarstvo, gozdarstvo in široko potrošnjo

KZ Krka z.o.o. Novo mesto

Zavarovalnica triglav, d.d.
Območna enota Novo mesto

zavarovalnica triglav, d.d.

največja slovenska zavarovalnica

REDNO ZAPOSЛИ

1. **Vodjo predstavnštva v Črnomlju**
z dokončano VII. stopnjo ekonomske, komercialne ali strojne smeri

OD VAS PRIČAKUJEMO:

- * komunikativnost
- * veselje do dela z ljudmi
- * samoiniciativnost in iznajdljivost
- * lastni prevoz

PONUJAMO VAM:

- * ustvarjalno delovno okolje
- * strokovno izobraževanje in izpopolnjevanje
- * samostojno in dinamično delo
- * stimulativne zaslužke
- * varno zaposlitev

Vaše cenjene ponudbe s kratkim življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev pričakujemo v 8 dneh po objavi na naslov:

Zavarovalnica Triglav d.d., OE Novo mesto
Novi trg 8, 8000 Novo mesto

**NAJ VAM KAPNE,
PREDEN VAM KAPNE!
O SANACIJI STREHE SE POGOVORITE Z
NAŠIM STROKOVNJAKOM.**

**POKLIČITE
0602 85 058 TAKOJ!!!**

BRAMAC

MANA
turistična agencija

Propagandne oglase
lahko naročite na telefonsko številko
068/39 30 514
ali **041/623 116**
ali na faks številko
068/39 30 540!

Nepogrešljiva prijatelja

oblikovanje NOUA

od 3.
marca
do 5.

organizator prireditve

Sejem bo odprt
vsak dan:

od
9.00 ure
do
20.00 ure

4. sejem

Športna dvorana Marof, Novo mesto

PETER 3. marca

ob 18.00 uri
FOXY TEENS

SOBOTA 4. marca

ob 16.00 uri
"PANCHO" iz Peruja

Dobrodošli

vaš kanal

STUDIO
100 MHz

RENAULT

vozila Renault

Avtohiša Berus

vozila VW in Audi

vozila Daewoo

NOVOTEHNA
AVTOCENTER

vozila Citroën

vozila Fiat

VIDIC CENTER
Novo mesto

vozila Škoda

Sigma com d.o.o.

vozila Mazda

ADRIA

... v harmoniji z naravo ... že 35 let

priklice in avtodomi

TRGOVINA IN SERVIS KOLES

kolesa in skuterji

MCI

motocenter Jeršin

Jeršin Janez, s.p.

motorji Yamaha

avtoakustika Alpine, avtoalarmni
program Meta, avtoinstalacija GSM

KORASA

avtokozmetika

servisna oprema

PE Val

olja Valvoline

servisna oprema

FOTO: BREDA DUŠIČ GORNIK

KMETIJSTVO**Zdaj gre za preživetje**

Včasih so konjem nadeli plašnice in so brezbrizno pekali naprej. Težko verjamem, da bi ta tehnika kaj koristila slovenskemu kmetijstvu. Čeprav so mnogi kmetje še vedno prepričani, da nimajo nič s pravnim redom Evropske unije, postaja vse bolj očitno, da bi ga morali vsaj v osnovah že poznavati. Daleč so že namreč tisti časi, ko je slovenski kmet brezpojno želel v Evropo, ki darežljivo podpira svoje kmetijstvo.

Bolj ko smo blizu Evropi, izrazejte se so bojazni pred obveznostmi, ki nam jih nalaga.

Čeprav so obveznosti že jasno opredeljene, saj mora Slovenija že kot kandidatka precej pred dejansko pridružitvijo uskladiti pravni red, standarde in še kaj, če niti malo ni gotovo, kaj bo za to dobila. Evropska unija namreč do leta 2007 v svojem proračunu ne predvideva nobenih plačil za nove članice. Tolažimo se lahko, da naša država pogumno zahteva že ob vstopu enak status, kot ga imajo članice. Kaj bo, če ne uspe, ni znano. Vsekakor pa slovensko kmetijstvo brez kompenzacijskih plačil iz Bruslja v sistemu Unije ne bo preživel. Kmetijstvo v državnem gospodarstvu v resnici ni tako pomembno, kot bi lahko sklepal po njegovi politični moči, nedvomno pa ima v državi še mnoge druge funkcije. Na nekatere opozarjajo zaraščena polja (tudi na ravninah) ali izseljene

vasi v hribih. Ali so torej proračunske milijarde za intervencije v kmetijstvu, kompenzacijsko in neposredna plačila po hektaru ter vzpodbude za razvojne programe na podeželu res le razmetavanje denarja?

Struktura na našem podeželju, še posebej majhnost kmetij in starost gospodarjev, ni niti malo ugodna, kajti za državne podpore se bo treba potegovati in za cene pogajati, zato bo še kako pomembno veliko vedeti in se pravi čas odzivati. Kmetje so ob hitrih spremembah, ki jim težko sledijo, zmedeni in zelo razdraženi. Pogosto so žrtve neživljenskih predpisov ali togosti tistih, ki jih uresničujejo. Za prilagajanje imajo pre malo časa, zahteve pa so velike: nenadoma naj bi imeli velike kmetije in dobro opremo, prave ideje in zanimive programe, kar nekaj kapitala, veliko znanja, iznajdljivosti in podjetnosti. Povezali naj bi se v organizacije pridelovalcev oz. rejcev in nastopali kot enakovreden partner v pogajanjih s predelovalno industrijo ali z vlado. Že bežen pogled po zborih kmetov, kjer se zbirajo večinoma može sivih las, nam pove, da bo težko. Združenja kmetov se porajajo v težkih mukah, sindikat živatari, zbornica še le nastaja. Evropa pa je že tu. Če čez nekaj dni bodo njeni inšpektorji spet strašili - tokrat po slovenskih mlekarnah.

BREDA DUŠIČ GORNIK

Biotehnologija v šolskih klopeh**Tehniška gimnazija na Srednji kmetijski šoli**

NOVO MESTO - Biotehnologija zajema vse tehnološke postopke, ki uporabljajo žive organizme ali njihove dele za pridobivanje koristnih izdelkov. Cloveško take postopke uporablja že več tisoletij, vendar je večina za biotehnologijo slišala šele po letu 1973, ko je prvč uspel vnos gena v bakterijo. Sodobna tehnologija prinaša prednosti in nevarnosti ter zahteva odgovorno ravnanje, ki ga je sposoben le izobražen človek. V 2., 3. in 4. letniku tehniške gimnazije na Srednji kmetijski šoli Grm v Novem mestu imamo zato biotehnologijo kot poseben predmet.

Dijaki se seznanijo z razvojem in pomenom biotehnologije in postopoma spoznajo vse stopnje biotehnološkega procesa, značilnosti biokultur in bioreaktorjev ter postopke spremeljanja procesa in končnega čiščenja izdelkov. Ob tem si ustvarijo kritično mnenje o novih genskih tehnologijah in znanju svoje znanje tudi praktično uporabiti. Laboratorijske vaje so poseben predmet na tehniški gimnaziji in so namenjene analizam, tehnikam spremeljanja

bioprocesov, sterilizaciji opreme, delu z mikroorganizmi in rastlinskimi tkivnimi kulturami. Dijaki se pri vajah pripravljajo na samostojno raziskovalno delo, ki je v četrtem letniku tudi sestavni del predmeta. Osvrtovalno znanje na koncu se dokažejo in utrdijo s projektним delom.

S takim znanjem lahko dijaki nadaljujejo šolanje na fakultetah, saj je biotehnologija vključena v programe študija agronomije, zootehnik, živilstva, biologije, mikrobiologije, veterinarje in medicine. V nekaj letih se obeta tudi univerzitetni študij biotehnologije, medtem ko podiplomski študij na Biotehniški fakulteti poteka že peto leto.

Znanja iz biotehnologije bodo dijakom v pomoč, če bodo iskali delo na inštitutih, fakultetah in drugih raziskovalno-izobraževalnih ustanovah, potrebe po biotehnologijah pa se pojavljajo predvsem v farmacevtikih in živilskih industrijih v podjetjih, ki se že danes pospešeno ukvarjajo z raziskavami na področju medicine, kmetijstva in ekologije.

IRENA HOČEVAR
Srednja kmetijska šola Grm,
Novo mesto

OBRT, KI IZUMIRA**Mnogi zopet prisegajo na lesene sode**

Mnogim se danes toži po dobrih starih časih, kot jim sami pravijo, ko so dnevi tekli počasnejše kot danes, ko so imeli ljudje več časa za klepet in so tudi delali počasnejše, saj so si pomagali s preprostim orodjem. Zato pa so bili njihovi zlasti obrtniški izdelki unikati, kar jim je dajalo še posebno vrednost. A klub vsem tem čarom Jože Črnč iz Fučkovcev pri Adlešičevi pravi, da mu ni prav nič žal za nakdanjim načinom življenja, predvsem pa obrtniškega dela. Zakaj, o tem pozneje.

Jožetov oče Franc se je v Podzemju pri Martinku - tako se je reklo po domače - izučil za kolarja. Ko se je pričenil v Fučkovcev, je začel leta 1935 s kolarsko in sodarsko obrtno. Delal je predvsem vozove, dva ali tri mesece pred trgovitvijo pa po naročilu še sode, kadi, brente. V tistih časih je bilo po vseh veliko kolarjev, sode pa so si znali mnogi, čeprav niso bili sodarji, narediti sami. Ko so prišli vozovi v gumijastimi kolesi, so delali predvsem lesene dele za vozove, ki

so jih prodajali kovačem. V Črničevi delavnici so jih naredili največ za Kremesca iz Metlike, Strugarja iz Črnomlja in za mnoge kovače iz bližnje Hrvaške. Jože ve o tistih časih nekoliko iz pripovedovanja svojega pokojnega očeta, nekoliko pa iz lastnih spominov. Jožetu, ki je bil predzadnji od sedmih bratov, ni namreč potem, ko so že skoraj vsi odšli po svetu s trebuhom za kromom, ostalo drugega, kot da se je pri očetu izučil za kolarja in sodarja. V letih od 1965 do 1975, ko si je nabral izkušnje v očetovih delavnici, je bilo največje povpraševanje po vozovih, poznaje pa po sodih, po katerih so prihajali v Belo krajino predvsem Vipavci.

A stari belokranjski kolarji in sodarji so počasi obnemogli in njihovo orodje je obležalo v kotu, mladi pa niso posegali po njem. "Delo pred desetletji ni bilo lahko, saj je bilo v glavnem ročno. Orodje je bilo zelo preprosto, zato je preteklo veliko časa od naročila do prodaje soda. Strojev takrat ni

bilo, a četudi bi jih imeli, si zlasti po vseh z njimi ne bi mogli kaj prida pomagati, saj je bil električni tok prešibak, da bi jih lahko poganjal," pripoveduje Črnč, ki je leta 1977 tudi sam obupal in si za tri leta poiskal delo v Črnomaljskem Beltu. Toda ko je v Fučkovce pritekel močnejši električni tok, si je kupil stroje in danes je srečen, da zna delati sode, če bi bilo potrebno, pa bi najbrž naredil tudi voz, čeprav se ga že dolgo ni lotil. In zares je lahko ponosen na svojo obrt, ki prav letos praznuje 25-letnico, saj je, kot mu je znano, že edini v Beli krajini z registrirano kolarsko in sodarsko obrtno. A, kot rečemo, kolarstva danes tako rekoč ni več, zato pa ima toliko več dela s sodi. Pred osmimi leti, ko so ljudje začeli na veliko kupovati kovinske sode, so se narcila pri njem močno zmanjšala. "Zadnje čase pa se zopet vse bolj zanimajo za lesene sode, zlasti takšne, v katerih zori vino barik. Vse pa kaže, da se tudi mnogi, ki jih je pred leti preplavilo navdušenje ob kovinskih sodih, spet vse bolj oddočajo za lesene. Celo za večje, takšne, v katerih je mogoče shraniti 1.500 litrov tekočine. Predvsem pa precej povprašujejo po nekajlitrskih baričkih," našteva Črnč.

Laikom se zdi čudno, kako uspe sodarju narediti sod z natančno toliko prostornino, kot si jo zameni. Jože pravi, da je to enostavno, saj ima mere, s katerimi si pomaga. Za nekoliko litrov večji ali manjši sod mu vsak oprosti, pravi pa, da odstopanja nikoli niso velika. Sicer pa v svoji delavnici rad razloži in pokaže, kako nastane sod. Ko les posuši in razreže, naredi doge, katerih velikost je odvisna od prostornine soda. Za nekajtolitrski sod jih potrebuje okrog trideset, potem pa jih zloži v krog in na zgornjem koncu poveže z obročem. Sredi soda zakuri in ga poliva s toplo vodo, da se les po približno eni urri zmečha in postane prožen. Potem začne s posebno hidravlično napravo upogibati doge. S ponošom pove, da mu je zelo praktičen pripomoček, kakšnega v Sloveniji še ni videl, izdelal Anton Jankovič iz Adlešičev, ki je dobro vedel, kaj potrebujejo sodarji, saj je tudi njegov oče izdeloval sodne. Črnč rad narančno razloži, kako obdelava sod, za vsako malenkost pa potrebuje posebno orodje. "Ne predstavljam si, kako bi ta dela opravil ročno,

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

Pozabljeni poljščine

Ena izmed knjižnih novosti Knjižnice za pospeševanje kmetijstva, ki jih je ob 30-letnici izdala založba Kmečki glas, je knjiga dr. Darje Kocjan Ačko "Pozabljeni poljščine". Kot že sam naslov pove, je avtorica opisala poljščine, ki so tako rekoč izginile iz naših polj.

Način gospodarjenja s polji v preteklih desetletjih je sicer kmetom omogočil rekordne pridelke, obenem pa jih prisilil tudi v vse ožji izbor poljščin, ponavadi v izmenjavo dveh. Osiromašeni kolobar je tako že podarjal samo pridelavo in zmanjšal rodovitnost tal, zato se vse bolj razmišlja o njegovi ponovni širitev. Nekaj rešitev in predlogov za njegovo razširitev pa ponuja prav knjiga dr. Kocjan Ačkove.

Dr. Kocjan Ačko je predstavila štiri skupine poljščin, ki danes zasedajo manjše površine ali pa jih ne pridelujeveč: žita (oves, pira, proso in rž), oljnico (buče, gorušica, ogršica, sonč-

nica), predivnice in oljnico (lan, konoplja) in trajnice (topinambur). Avtorica je vsaki poljščini namenila svoje poglavje, v katerem je opisala njen izvor in zgodovino, razširjenost v naših krajih, videz rastline in semena, rastne razmere in kolobar, pravilo njive za setev, gnojenje in način setve ter oskrbo posevk. Predstavila je tudi značilne plevele, bolezni in škodljivice za posamezno poljščino, dozorevanje posevka ter spravilo in shranjevanje pridelka. Pri vsaki poljščini je zapisala njene sorte pri nas pa tudi namen pridelave in uporabe, ali jih pravljamo za prehrano ljudi in živali ali za industrijsko pridelavo. Pozornost pa gotovo pritegnil tudi del, v katerem predstavlja jedi iz opisanih poljščin in način njihove priprave, poglavja pa zaključuje z razmišljanjem o ekosocialnem in turističnem pomenu ponovnega širjenja posamezne poljščine.

M. K.

OD BARILČKOV DO VELIKIH SODOV - Jože Črnč iz Fučkovcev za preživetje izdeluje večje lesene sode, za hobi pa nekajlitrske baričke, ki so postali zadnja leta - gotovo tudi po njegovih zaslugah - zelo priljubljeni zlasti med vinogradniki, saj je kar iz njih mogoče pitи. (Foto: M. B.-J.)

SLOVENIJA IN NJENO VKLJUČEVANJE V EU

Čas zahteva obsedno stanje

"Vsi govorimo o Evropski uniji, le malokdo pa se resnično zaveda, da imamo le še leto do dve časa, da pripravimo vse potrebito," pravi državni sekretar za kmetijstvo in evropske zadeve, diplomirani ekonomist in agronom mag. Franc But. Kot namestnik vodje ožje pogajalske skupine RS za vstop v Evropsko unijo in naš glavni pogajalec za kmetijstvo si mag. But prizadeva doseči za Slovenijo čim boljši položaj, vendar pa, kot pravi, moramo za izboljšanje pogajalskih izhodišč veliko postoriti tudi še doma.

Nedefiniran politični prostor

Mag. But se osebno šteje za netipičnega člana Slovenske ljudske stranke, ki ji sicer pripada že vse od njene ustanovitve. "V Sloveniji je potrebno pravo identitetu evropsko primerljive ljudske stranke še bistveno dograditi," pravi in dodaja, da imamo nedefiniran politični prostor, kjer ni jasne leve in desne sredine, ter da ga je zato potrebno dodatno definirati. Kot član izvršilnega odbora stranke meni, da je, če želijo postati ena od dveh politično enakovrednih in močnih političnih opcij, kar je eden izmed pogojev za normalno politično delovanje, po-

trebno ljudsko stranko združiti s krščanskimi demokrati in jo tako narediti sodobno in evropsko primerljivo. "V Evropi danes desno sredinske stranke niso nekaj zastarelega in nazadnjega, ampak sodobne politične opcije, v katerih morajo državljanji videti možnost za gospodarski razvoj in stabilnost države," pravi in dodaja, da so v Evropi že zdavnaj presegli, da se na levo- in desnoredinske stranke gleda z izključno ideoškega vidika. Čeprav se zavzema za združitev s politično srodnico krščansko demokracijo, pa, kot pravi, to samo po sebi še ne bo dovolj. "Potrebeni so tudi novi ljudje, in dokler vsega tega ne bo, v Sloveniji ne bo normalne politične razdelitve sil," je prepričan. Ta pa je, kot opozarja, nujna. "Ko bomo prišli v EU, se bo začelo kazati, zakaj se določena politična opcija zavzema in v čem so razlike. Te so namreč le v manjši meri ideološke, v veliko večji pa v prednostnih nalogah, ki jih zastopajo v svojih gospodarskih programih," pojasnjuje in dodaja, da se v evropskem prostoru te politične razlike odražajo v vsakdanjem življenju, kajti EU danes temelji na skupnih politikah, med katerimi je daleč najbolj dodelana in edina, ki je tudi

na področju trgov zavezajoča, kmetijska politika.

Skupne politike EU

Kmetijska politika še vedno predstavlja polovico skupnega pravnega reda EU in še vedno porabi polovico njenega celotnega proračuna, druga skupina skupnih politik EU pa so t.i. politike strukturnih skladov oziroma politike, ki so namenjene v podporo razvoju. Gre za programe znotraj drugega dela kmetijskega sklada, ki je razdeljen na kmetijske trge in razvoj podeželja, ribiški, socialnorazvojni in regijski sklad ter kohezijo, ki zajema programe transporta in okolja. Za teh pet skladov oziroma skupnih politik EU potroši 38 odst. svojega proračuna, le 12 odst. pa gre za delovanje inštitucij, monetarno in varnostno politiko oziroma nove politike, ki se šele pojavlja.

"Ko govorimo o skupnih politikah EU, moramo upoštevati, da tu obstaja dvojnost: na eni strani imamo tržno cenovno politiko v kmetijstvu, ki jo tvori 23 tržnih redov in je obvezna, in na drugi 5 strukturnih politik, ki niso zavezajoče, vendar pa kot ponujena možnost od nas zahtevajo, da se odločimo, čemu bomo dali prednost," pravi mag. But. Tržno cenovna politika

ka je v tržnih redih do potankosti opredeljena, obvezna in dejstvo za vsakega, ki vstopa v EU. Določene so intervencijske cene, ki veljajo za vse kmete enako; oblike intervencij in kolikšno višino kompenzacijskoga plačila, t.j. plačila na hektar ali glavo živine, bo kot nadomestilo pri pokrivanju padca cen vsak kmet prejel. "Niti politično tu ni moč ničesar storiti, zato nam preostaja le, da se s tem sprijaznimo," ugotavlja in dodaja, da pa lahko in tudi moramo veliko storiti doma. "Našo kmetijsko politiko moramo čimprej uskladiti s politiko EU, kar je še posebaj važno pri sprejetju realnosti cen EU, ter povsod, kjer je to le mogoče, takoj uvesti kompenzacijsko plačila," pojasnjuje. Brez teh bi se namreč, kot pravi, ob vstopu v EU naši kmetje znali v izjemno težkem gospodarskem položaju, Slovenija kot država pa bi s prvim dnem članstva postala neto plačnik Bruslju. "Zato je naša prva naloga, da vsakemu prebivalcu in kmetovalcu predstavimo realnost in povemo resnico, da so osnovni pogoji kmetijske politike znani in da dosedaj še ni bilo niti enega kmetovalca v EU, za katerega ti ne bi veljali, da pa je tisto, kar moramo kot država od EU brezkompromisno zahtevati, da v breme svojega proračuna prevzame kompenzacijsko plačila," pravi. Slovenija ima za to vse ekonomske razloge, evropska stran pa moralne obveznosti.

Pogajanja

"EU trdi, da države, ki vstopajo v EU, vstopajo z nivojem nižjih cen in bodo po vstopu morale zagotoviti višje odkupne cene, kar pa velja za vse države, ki vstopajo, razen za Slovenijo, ki vstopa v EU z vidika višjih ali vsaj enakih višin cen, ob tem da ima, kot edina kandidatka za vstop, že razvejan sistem plačil na glavo živali in na hektar, tako kot ima to EU," pravi mag. But. Slednje bo še posebej veljalo od letosnjega leta naprej, saj bodo s proračunom 2000 poleg sedanjih kompenzacijskih plačil za pšenico, krave dojlje in drobnico po vzoru EU uvedena še plačila za koruzo, ječmen, rž, oves, oljnice in travinje ter bike ob zakolu. "Za državo je to sicer nekoliko draga, vendar brez tega nimamo osnove za pogajanja, ko moramo zahtevati, da EU od prvega dneva vstopa Slovenije v EU prevzame ta plačila v svoje breme podobno, kot to počne v primeru obstoječih članic," pravi. To pa je tudi prvo in eno najpomembnejših vprašanj pogajanj ob vstopu Slovenije v EU ne le na področju kmetijstva, ampak tudi kot celote.

Pri pogajanjih se bo največ besedi namenjalo denarju in moči, glede prevzema pravnega reda kot tretjega sklopa pogajanj pa temu, kaj bo Slovenija sprejela takoj, pri katerih zadevah bi želeli prehodno obdobje in česa z vidika naše nacionalnosti oziroma posebnosti pravnega reda ne bi želeli prevzeti. Pri tem je primer naše zahteve po stalno drugačni pravni ureditvi vino cviček. "Po pravnem redu EU cviček ni vino, vendar pa ne glede na to, da ne dosega 9 odst. minimalne stopnje alkohola in da gre za mešanje belih in rdečih sort grozdja, ki dajejo vino z lastnostmi rdečega vina, zahtevamo, da je dovoljeno cviček kot slovensko posebnost pridelovati takšen, kot je, torej brez sprememb v tehnologiji, tudi v bodoči," pojasnjuje mag. But. Hkrati z zahtevo, da pravni red EU opredeli cviček kot vino, pa zahtevamo tudi, da postane naš pravilnik, ki govorja o tem, kakšna je receptura za cviček in kje geografsko se sme gojiti grozd-

mag. Franc But

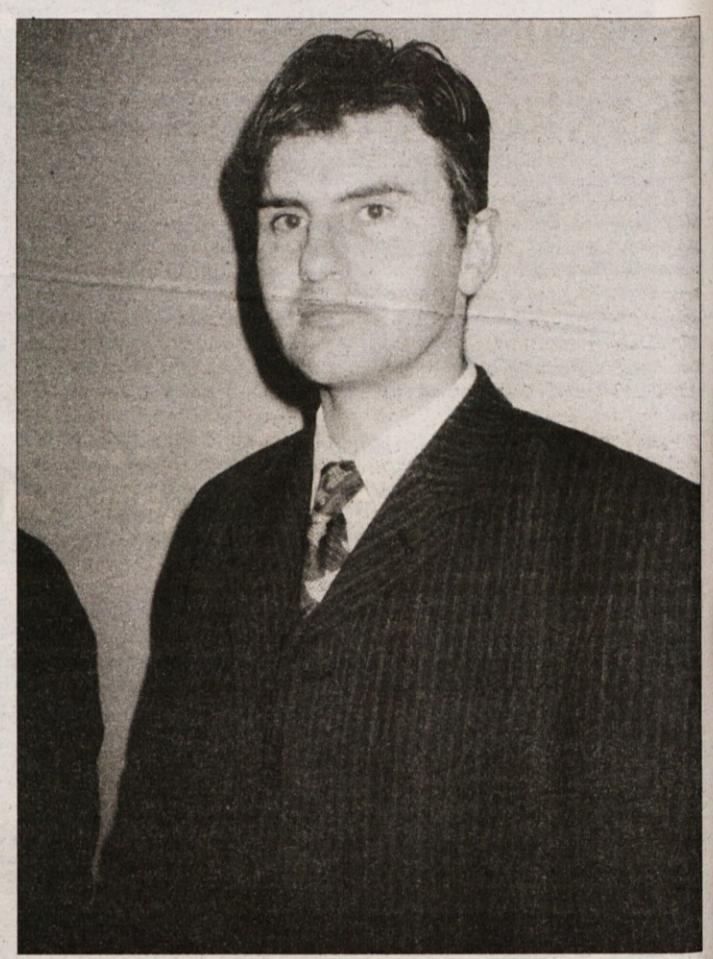
je, iz katerega se prideluje, del pravnega reda EU. Gre za pravilnik o tradicionalnem poimenovanju vina cviček s prizanim geografskim porekлом, ki ga je vrla RS sprejela pred približno mesecem dni tako, kot bo to moralna storiti za vsak posamezni proizvod, ki ga želimo zaščiti kot slovensko posebnost. Šele ugoditev obem zahtevam namreč pomeni, kot navaja mag. But, da se bo ob vstopu Slovenije v EU cviček lahko proizvajal tako kot do sedaj samo v dolenskem vinorodnem okolišu in da se bo smel takšen, kot je, prodajati po vsej EU.

Zgodba o uspehu

Kot navaja mag. But, je za Slovenijo v tem trenutku izredno pomembno, da usklajuje zakone, da takoj uvede EU primerljive ukrepe kmetijske politike in določi inštitucije, ki bodo kmetijsko politiko izvajale. "Drugo, kar moramo storiti, je, da na osnovi tega uspešno izpeljemo pogajanja in se doma na osnovi konsenza dogovorimo o prioritetih strukturnega razvoja investicijskih podpor," pravi in dodaja, da je glede pogajanj najpomembnejše, da si pridobišmo pravico, da nam kompenzacijsko plačila plača Bruselj. Kot pogajalec je prepričan, da brez tega vstop v EU ne more biti zgodba o uspehu. "Če to dosežemo, bomo s tem samo ohinali obstoječi dohodkovni položaj kmetov, saj se bodo trgi bistveno liberalizirali," utemeljuje pomembnost zahteve po pridobitvi kompenzacijskih plačil, od katere, kot pravi, kot pogajalec nikoli ne bodo smeli odstopiti ali popustiti.

"Če želimo, da Slovenija v letu 2003 vstopi v EU z dobrimi rezultati pogajanj, je že v tem trenutku treba objaviti 'obsedno stanje,' opozarja in dodaja, da ne smemo več odlašati niti trenutek, sicer uspeha ne bo. Mnenja je, da se strukture po vzoru EU vzpostavljajo prepočasi, kar pa je tudi posledica tega, da naš povprečni človek počasno dojema, da bomo leto dni potrebovali za referendum in ratifikacije sporazumov ter da nam zato za priprave ostaja še največ dve leti. Kmetijstvo je pri tem malce pred ostalimi sektorji, kar pa mag. But prislušuje večji resnosti, ki jo od njih zahteva tudi že sama teža problemov, saj so ti največji prav na področju kmetijstva.

Ceprav je kmetijstvo izredno pomembno, pa se bo zato, ker je tržnocenovna politika obvezna in ne dopušča izbire, kot navaja mag. But, zgodba o resničnem uspehu ali neuspehu odvi-

Sladice za bolne in debele

Seminar o pripravi sladic v zdravi, varovalni in dietni prehrani na Otočcu - Od rezančnega narastka do fižolove torte

OTOČEC - Sredi februarja je v restavraciji Tango na Otočcu potekal dvodnevni seminar o pripravi sladic v zdravi, varovalni in dietni prehrani. Seminar, ki je potekal v okviru izobraževanja v Krkinih Zdraviliščih, je vodila univ. dipl. inž. živilske tehnologije Jolanda Prelec-Lainščak, vodja prehrane v splošni bolnišnici v Murski Soboti, udeležilo pa se ga je 16 vodilj kuhinj, kuharic in kuharjev ter slastičark iz vseh štirih enot Krkinih Zdravilišč, se pravi iz Dolenjskih in Šmarjeških Toplic, Otočca in Strunjana.

"Program je obsegal pravoklasičnih in prilagojenih sladic, namen-seminarja pa je razširiti naše znanje in s tem ponudbo sladic za različne tipe obolenj naših gostov," je povedala tehnologinja prehrane v Krkinih Zdraviliščih univ. dipl. inž. Janja Leskovar. "Največ pozorno-

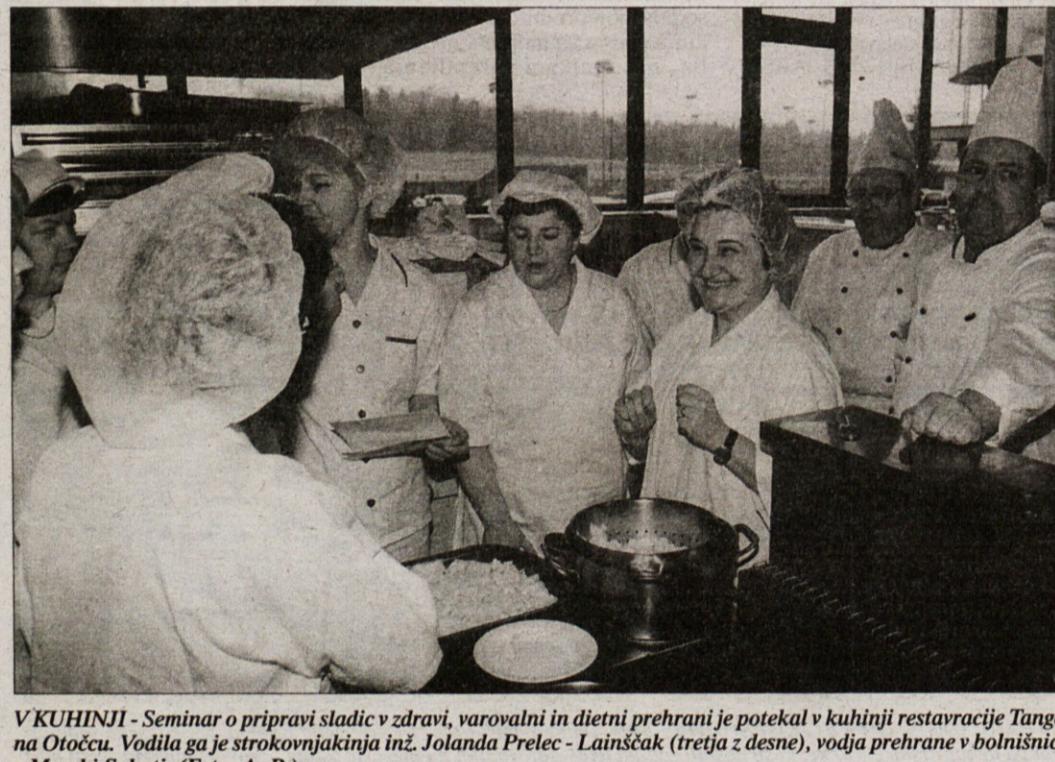
sti smo posvetili pripravi sladic za diabetike, srčno-žilne bolnike in za shujševalne diete. Naša ugotovitev je, da so sladice, ki smo jim odvzeli večino maščobe in sladkorja, prav tako okusne in vabljive."

"Sladice imajo radi tudi diabetiki, tistim, ki še niso na inzulinu, se jim jih tudi ni treba odreči, seveda pa morajo biti primerno pripravljene njihovi bolezni," pravi inž. Prelec-Lainščakova. "Ob pravilni sestavi in preračunavanju ogljikovih hidratov je moč narediti izvrstne sladice." Pod njenim vodstvom so pripravljali sladice pa tudi druge jedi za varovalno in dietno prehrano, primerne za ponudbo v zdraviliščih. "Gostu v zdravilišču je treba nazorno predstaviti sestavo jedilnika, to velja zlasti za samopostrežni zajtrk, kaj mu glede na njegovo obolenje

A. B.

priporočamo, odloči pa naj se sam," pravi. Strokovnjakinja je prepričana, da tak način priprave hrane in njene ponudbe sodi v zdravilišča. Po njenih izkušnjah v Krkinih Zdraviliščih, sedanjih pa tudi prejšnjih, so kuhanji željni novega znanja in zavzeto sodelujejo. "Zbrati je moč take recepte, da je priprava jedi poceni, enostavna in hitra, tako da jih lahko pripravi res vsak." Še posebej se inž. Prelec-Lainščakova zavzema za domače sadje. "Jabolko bi moralno biti naš prvi sadež!" Med drugim so pripravili okusno pecivo, primerno za bolnike z artritisom, rezančni narastek s piščančnjim mesom, piščančja prsa s sirom in jogurtom (jed je zelo okusna tudi hladna) in slastno fižolovo torto, kar vse je primerno tudi za diabetike in srčne bolnike.

A. B.

V KUHINJI - Seminar o pripravi sladic v zdravi, varovalni in dietni prehrani je potekal v kuhinji restavracije Tango na Otočcu. Vodila ga je strokovnjakinja inž. Jolanda Prelec - Lainščak (tretja z desne), vodja prehrane v bolnišnici v Murski Soboti. (Foto: A. B.)

Ukradene duše

Obstajajo primitivna plemenita, katerih pripadniki se ne pustijo fotografirati, ker so prepričani, da bi jim bila tako ukradena duša. Imamo se za evropski narod, a je po televiziji, ki ljubi prikazovanje sestankov, nemalokrat videti posameznike, ki zakrivijo obraz, ko opazijo, da jih snema kamera. To storijo sicer tako, da bi bilo videti, kot da si popravljajo pričesko, čeprav se po čelu ali pa si z dlami podpirajo (težko) glavo. Sklepam, da to počnejo, ker jih je sram, da so se znašli na sestanku, morda jim je nerodon, ker so v politični stranki, v kateri pač so. Človek bi težko verjel, da se bojijo za dušo. Morda je že dolgo sploh nimajo več ali pa je bila prodana veliko pred televizijskim posnetkom.

TONI GAŠPERIČ

AVTOHTONA SLOVENSKA PASMA

Krškopoljski prašič je del naše dediščine

Krškopoljski ali črnopasasti prašič je naša edina slovenska avtohtona pasma prašičev. To je ekstenzivna pasma, ki pa jo odlikujejo nekatere biološke značilnosti: izredna odpornost, dobra prilagodljivost skromnim pogojem reje in prehrane ter izredna kvaliteta mesa. V letih 1970-1990 je bila krškopoljska pasma prašičev bolj kot kdajkoli prej prepričena sama sebi in ni bila deležna nobenega sistematičnega rejskega dela. Za poskuse na začetku sedemdesetih let, da bi pasmo ohranjevali v čisti reji (na primer na farmi Stična), ni bilo dovolj denarja in, morda še bolje, dovolj razumevanja, da bi bili uspešno realizirani. Cilji prehoda na tržno prašičerejo so imeli v sedemdesetih in na začetku osemdesetih let absolutno prednost. Reja avtohtonega krškopoljskega prašiča pa je bila povsem zanemarjena.

Pa takih napak nismo delali samo pri nas, tudi v razvitem zahodnem svetu so pozabili na marsikatero avtohtono pasmo domačih živali. Nekaj strokovnjakov pa je, to moramo poudariti, stalno opozarjalo, da se z izgubo biološkega materiala dela velika gospodarska škoda.

Avtohtone pasme - pomembne zakladnice genov

Danes, ko smo priča velikim novostim na področju molekulárne biologije, dobivajo avtohtone pasme vse drugačen pomen. Predstavljajo pomembno zakladnico genov, ki bo prispevala k ohranitvi biotske raznovrstnosti in nudila priložnost za vključitev nekaterih lastnosti v sedanje genotipe domačih živali. Prav zaradi tega po vsem svetu iščejo ostanke starih pasem in ustvarjajo genske banke. Krškopoljski prašič je prav gotovo vreden sedanje pozornosti in je jestavnin del naše naravne ter kulturne dediščine, priča o življenju in kmetovanju na tem območju.

Prvi obširnejši opis krškopoljskega prašiča je iz konca prejšnjega stoletja (Rohrman, 1899). Avtor poudarja močno razširjenost prašičereje v spodnji Dolenjski, še posebej na področju Krškega polja. Redili so tako imenovane prekaste ali pasaste prašiče. Prašiči so imeli zadnji konec telesa črne barve, prednji pa bolj ali manj bel, pogosto v obliki širšega belega pasu okoli života. Glava je bila srednje dolga in ravna, z velikimi visečimi ušesi (slika 1). Pasmo je odlikovala srednje dobra plodnost, dobra ječnost in rastnost po velikih telesnih mas (odrasle živali so imele 250-300 kg). Že v času nastanka tega zapisa so oplemenjevali to domačo pasmo prašičev z jorkširskimi prašiči. Ta prvotni opis črnopasastega prašiča se močno razlikuje od prašiča, kakršnega poznamo iz obdobja med obema vojnima in po drugi svetovni vojni. Zlasti velike so razlike v obliku ter velikosti glave in ušes. Spremembe v obliki glave in ušes so nastale pod vplivom oplemenjevanja prvotnih črnopasastih prašičev z angleškimi (berkshir, cornwall) in drugimi pasmami.

Na kmetijski anketi leta 1938 je Oblak poročal o prašičereji in med drugim povedal naslednje: "...Danes pravtne krškopoljske svinje, vsaj čiste, ni več. Vendar najdemo v najbolj oddaljenih krajinah še ostanke te pravtne svinje, ki po zunanjosti, barvi ter raznih merah še spominjajo nanjo. Ta svinja se je posebno odlikovala v sposobnosti za produkcijo masti ter po dobrni kakovosti mesa... Do-

mačo črnopasasto, ki je bila pred nekaj leti na Gorenjskem, predvsem v kranjskem srezu, še precej razširjena in priljubljena ter zelo v modi, sedaj vedno bolj opuščajo. Glavni vzrok leži v tem, da je ta svinja zaradi premajhnega rejškega okoliša moralna degenerirati, ker je prišlo do plemenjenja v sorodstvu. V ostalem pa je bila ta za domačo porabo in ne toliko za izvoz namenjena svinja prav odlična, ker je zelo hitre rasti in je bila tudi dobra za mast. Gotovo pa je, da se zaradi premajhnega rejškega okoliša ne bo mogla dolgo vzdržati."

Nezahteven za reje

Po drugi svetovni vojni so bile v petdesetih in šestdesetih letih opravljene pomembne raziskave krškopoljskega prašiča. V strokovnem svetovstvu najdemo številne zapise do leta 1972, ko je nastopilo obdobje opustitve strokovnega dela s to pasmo. Neznani avtor je v reviji Naša vas leta 1956 v članku "Priznanje črnopasastemu prašiču" opisal razvoj in biološke značilnosti prašičev te pasme. Posebej poudarja njihovo skromnost in odpornost ter kvaliteto mesa. Opazorja tudi na škodljive posledice parjenja v sorodstvu. Za leto 1955 objavlja podatek, da so krškopoljski rejci prodali na sejnih 64.500 mladih pujskov in da je na sejnih 99,2% pasastih ter le 0,8% belih pujskov, ki imajo za 20-30% slabšo ceno kot pasasti. Posebej velja omeniti, da so bile v tem obdobju opravljene prve strokovne meritve plodnosti, rastnosti in mesnatosti črnopasastih prašičev pri reji v čisti krvi oz. križanju. Podatki o tem najdemo v poročilih Kmetijskega inštituta Slovenije in v diplomskih nalogah. Eiselt in Ferjan (1972) sta povzela rezultate raziskav in zbranih podatkov o krškopoljskih prašičih ter zapisala v povzetku: "Sedaj je pasma po tipu neizenačena in konstitucijsko močno oslabljena. Pri razmeroma velikem številu rojenih pujskov na gnezdo (10,07) je zaradi velikega števila mrtvorojenih (2,13) in zelo veliko izgub do odstavitev (26%) število vzrejenih pujskov majhno (5,87). Prašiči krškopoljske pasme so skromni, dobro izkorisčajo voluminozno krmo, slabše - vendar ne občutno - pa koncentrate. Meso krškopoljskih prašičev in njihovih križancev je zelo primočno za izdelavo v kmetijah v Sloveniji."

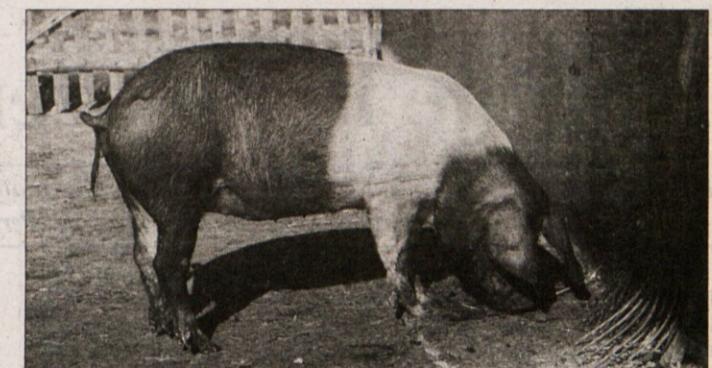
Dolgo je veljalo, da krškopoljski prašič redijo le na kmetijah z ekstenzivnim kmetovanjem ali tisti, ki so bili na to žival tradicionalno navezani. Slednjim se danes lahko zahvalimo, da smo uspeli ohraniti edino avtohtono pasmo prašiča v Sloveniji. Danes se za rejo krškopoljskega prašiča odločajo na kmetijah pri samoskrbnem načinu reje - reja prašičev za domača koline na tradicionalni način.

Posamezne izbrane kmetije - vzrejna sredica redijo večje število prašičev krškopoljskega prašiča in so vključene v gensko banko za ohranjanje tega prašiča. Skupno na teh kmetijah redijo 146 prašičev krškopoljske pasme, stalež pa se iz leta v leto povečuje. Na vzrejnih sredicah ob pomoč države uspeva ohranjanje krškopoljskih prašičev, kamor sodi tudi pomoč strokovne službe. V vseh vzrejnih sredicah so živali lepo oskrbavane, v primerni kondiciji in zdrave. Redijo jih v starih objektih, ki so potrebni prenove oz. dograditve. Večji del prehrane prašičev je z doma pridelano krmno. Na teh treh vzrejnih sredicah spremljamo plodnost krškopoljskih prašičev. Velikost gnezd je sorazmerno dobra, znatno preveč je mrtvorojenih pujskov in veliko je tudi izgub pujskov do odstavitev. Rejci radi poudarjajo, da so te živali "mirne" in da imajo odlične maternske lastnosti.

Vse je, ki redijo krškopoljskega prašiča, se vse pogosteje srečujejo s problemom prodaje čistopasemskih prašičev. Če se bo to nadaljevalo, bodo kmetije še intenzivneje zamenjvale krškopoljske prašiče z belimi. Na ministerstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano morajo proučiti tudi možnost za odkup preostalih živali te pasme in njihovo rejo v okviru posebnega centra za ogrožene vrste domačih živali.

Oskrba z merjasci:

Celotna populacija pasme krškopoljskih prašičev je močno inbridirana in s plemenskimi merjasci so vedno problemi. Na osnovi pridobljenih podatkov o možnostih nakupa semena ali živih merjascov pasme Sattelschwein v

vključiti tudi zamrzovanje semena teh merjascov.

Bodoča ukrepanja in organiziranost:

Za povečanje verjetnosti za ohranitev pasme krškopoljskih prašičev je treba poiskati nove tržne možnosti za gospodarsko uveljavitev pasme in ustrezno organizirnost rejev.

Priložnost za ekološko kmetijstvo

Sprememba pasemske sestave prašičev na proučevanih kmetijah je bila pričakovana. Vzroke za take spremembe je mogoče iskati med drugim v manjši možnosti za nakup krškopoljskih prašičev in v spremenjenih prehranskih navadah, ko sta svinjska mast in mastno meso izgubila pomen. Zaradi tega reja mesnatih prašičev vse bolj izpodriva rejo ekstenzivnih pasem. Ta dogajanja so z vidika ohranjanja edine avtohtone slovenske pasme prašičev neugodna.

Podatki o ohranjanju staleža prašičev na vzrejnih sredicah, kjer država s finančnimi podporami pomaga rejcem pri reji prašičev pasme krškopoljske pasme, so ohrabrujoči. Sedanje število svinj v teh sredicah je premajhno. Po programu ohranjanja krškopoljskih prašičev naj bi bilo vsaj štiri deset svinj, zaradi tega je potrebno poiskati vsaj še eno večjo rejo ter jo vključiti v program. Celotna populacija pasme krškopoljskih prašičev je močno inbridirana in s plemenskimi merjasci so vedno

problem. Potrebno je proučiti možnosti osvežitve pasme. Zgraditi je potrebno objekt, v katerem bo osnovna (matična) čreda te pasme, in vključevati večje število plemenskih merjascov. Pri lastnostih plodnosti prašičev krškopoljske pasme je treba opozoriti v prvi vrsti na zelo velik delež izgub pujskov od rojstva do odstavitev. Vzroki so v slabih rejskih pogojih v nekaterih vzrejnih sredicah in v slabih odprtosti novorojenih pujskov kot eni od posledic depresije zaradi inbridiranja. Osvežitev pasme uvozom merjascov podobnih pasem iz Evrope je teoretično enostavna, a praktično zaradi slabega zdravstvenega stanja v evropskih prašičerejih zelo zahtevna naloga.

Reja krškopoljskega prašiča je povezana s tradicionalnim kmetovanjem na Dolenjskem in domačimi navadami. S pripomogajenimi načini reje tega prašiča (ekološko kmetijstvo) ter tradicionalnimi izdelki in načini predelovanja in konzerviranja mesa tega prašiča velja razmisljiti tudi o odpiranju novih tržnih poti.

Sestavek je posvečen spominu na Marjana Legana, dipl. agr.

Prepravila sta ga ANDREJ ŠALEHAR, red. prof. v pokolu, dr., Biotehniška fakulteta, Oddelek za zootehniko iz Domžal in ZDENKA PRIBOŽIČ KRAMAR, mag., dipl. kmet. inž., kmetijska svetovalka pri Kmetijskem zavodu Ljubljana, Oddelek Novo mesto

Nemčiji, je sklenjeno, da se opravi osvežitev pasme krškopoljskih prašičev in križancev ter povečalo število belih prašičev. Podrobnejši pregled podatkov po kmetijah kaže, da na 24 kmetijah, kjer so v letu 1990 še redili krškopoljskega prašiča, v letu 1997 v svinjakih nimajo več teh prašičev. Nadomestili so jih beli prašiči. Število prašičev na kmetijo pa potrjuje, da se je obseg reje prašičev ohranil in da presega povprečni stalež prašičev na kmetijah v Sloveniji.

Dolgo je veljalo, da krškopoljski prašič redijo le na kmetijah z ekstenzivnim kmetovanjem ali tisti, ki so bili na to žival tradicionalno navezani. Slednjim se danes lahko zahvalimo, da smo uspeli ohraniti edino avtohtono pasmo prašiča v Sloveniji. Danes se za rejo krškopoljskega prašiča odločajo na kmetijah pri samoskrbnem načinu reje - reja prašičev za domača koline na tradicionalni način.

Posamezne izbrane kmetije - vzrejna sredica redijo večje število prašičev krškopoljskega prašiča in so vključene v gensko banko za ohranjanje tega prašiča. Skupno na teh kmetijah redijo 146 prašičev krškopoljske pasme, stalež pa se iz leta v leto povečuje. Na vzrejnih sredicah ob pomoč države uspeva ohranjanje krškopoljskih prašičev, kamor sodi tudi pomoč strokovne službe. V vseh vzrejnih sredicah so živali lepo oskrbavane, v primerni kondiciji in zdrave. Redijo jih v starih objektih, ki so potrebni prenove oz. dograditve. Večji del prehrane prašičev je z doma pridelano krmno. Na teh treh vzrejnih sredicah spremljamo plodnost krškopoljskih prašičev. Velikost gnezd je sorazmerno dobra, znatno preveč je mrtvorojenih pujskov in veliko je tudi izgub pujskov do odstavitev. Rejci radi poudarjajo, da so te živali "mirne" in da imajo odlične maternske lastnosti.

Ukrepi za ohranitev krškopoljskih prašičev

V novembru 1999 so bili sprejeti in predlagani naslednji najpomembnejši ukrepi za ohranitev krškopoljskih prašičev:

• Reje za ohranjanje krškopoljskega prašiča:

Reje, ki so izbrane za ohranjanje pasme krškopoljskih prašičev, je potrebno dograditi in obnoviti svinjake.

• Število rej za ohranjanje krškopoljskega prašiča:

Po programu ohranjanja krškopoljskega prašiča naj bi bilo vsaj štiri deset svinj, zaradi tega da je potrebno poiskati vsaj še eno malo večjo reje ter jo vključiti v program. Izbrano je 14 kmetij, kjer po podatkih iz leta 1997 še redijo krškopoljske prašiče. Med njimi je potrebno izbrati kmetije za ohranjanje krškopoljskega prašiča.

Reje, ki so izbrane za ohranjanje pasme krškopoljskih prašičev, je potrebno dograditi in obnoviti svinjake.

• Število rej za ohranjanje krškopoljskega prašiča:

Po programu ohranjanja krškopoljskega prašiča naj bi bilo vsaj

štiri deset svinj, zaradi tega da je potrebno poiskati vsaj še eno malo večjo reje ter jo vključiti v program. Izbrano je 14 kmetij, kjer po podatkih iz leta 1997 še redijo krškopoljske prašiče. Med njimi je potrebno izbrati kmetije za ohranjanje krškopoljskega prašiča.

Reje, ki so izbrane za ohranjanje pasme krškopoljskih prašičev, je potrebno dograditi in obnoviti svinjake.

Po programu ohranjanja krškopoljskega prašiča naj bi bilo vsaj

štiri deset svinj, zaradi tega da je potrebno poiskati vsaj še eno malo večjo reje ter jo vključiti v program. Izbrano je 14 kmetij, kjer po podatkih iz leta 1997 še redijo krškopoljske prašiče. Med njimi je potrebno izbrati kmetije za ohranjanje krškopoljskega prašiča.

Reje, ki so izbrane za ohranjanje pasme krškopoljskih prašičev, je potrebno dograditi in obnoviti svinjake.

Po programu ohranjanja krškopoljskega prašiča naj bi bilo vsaj

štiri deset svinj, zaradi tega da je potrebno poiskati vsaj še eno malo večjo reje ter jo vključiti v program. Izbrano je 14 kmetij, kjer po podatkih iz leta 1997 še redijo krškopoljske prašiče. Med njimi je potrebno izbrati kmetije za ohranjanje krškopoljskega prašiča.

Reje, ki so izbrane za ohranjanje pasme krškopoljskih prašičev, je potrebno dograditi in obnoviti svinjake.

Po programu ohranjanja krškopoljskega prašiča naj bi bilo vsaj

štiri deset svinj, zaradi tega da je potrebno poiskati vsaj še eno malo večjo reje ter jo vključiti v program. Izbrano je 14 kmetij, kjer po podatkih iz leta 1997 še redijo krškopoljske prašiče. Med njimi je potrebno izbrati kmetije za ohranjanje krškopoljskega prašiča.

Reje, ki so izbrane za ohranjanje pasme krškopoljskih prašičev, je potrebno dograditi in obnoviti svinjake.

Po programu ohranjanja krškopoljskega prašiča naj bi bilo vsaj

štiri deset svinj, zaradi tega da je potrebno poiskati vsaj še eno malo večjo reje ter jo vključiti v program. Izbrano je 14 kmetij, kjer po podatkih iz leta 1997 še redijo krškopoljske prašiče. Med njimi je potrebno izbrati kmetije za ohranjanje krškopoljskega prašiča.

PUST

Norčije in obložena miza

Korenine pustnih norčij segajo globoko v človeško pradavnino - Kdor se tega dne na naje, bo vse leto stradal - Od kod kostanjeviški "Perforcenhavs"?

Poznavalci sklepajo, da so se ljudje šemili že vsaj pred 10.000 leti. Najprej menda zato, ker so menili, da se v našemljencu nasele duh rajnega prednika. Pozneje zato, ker se je človek le v šemski opravi približal duhom, ki ozivljajo naravo in ji gospodujejo. Najpomembnejši slovenski etnolog prof. Niko Kuret v svojem živiljenjskem delu Praznično leto Slovencev, po katerem povzemamo ta zapis, pravi: "Potemtakem bi izhajalo šemljenje iz dvojnih korenin: iz čaščenja prednikov (manizma) in čaščenja duhov, ki živijo v naravi, ravnajo letne čase in dajejo rodovitnost (animizem, animativizem). Šemljenje je torej splošno človeška posebnost. Ljudje se še dandanes šemijo po vsem svetu, po vseh celinah, med vsemi narodi in ljudstvi ne glede na stopnjo omike."

Prvotno je krščanstvo videlo v šemah ostanke poganstva in razbrdanost in oboje skušalo zatrepi, a zaman. V nasprotju s srednjim vekom, naravnanim v onostranstvo, je renesansa sprostila radoživo tuzemsko bivanje. Renesansa je poklicala v živiljenje to, kar imenujemo karneval. Beseda prihaja od "carne vale", kar pomeni: Meso, zdravstvuj! Karneval, izbruh novega živiljenjskega občutja, se je posrečeno vsidal v čas pred postom, časom odpovedi in pokore.

Pri nas se pustno norenje omenja šele v prvi polovici 17. stoletja, ko so očetje jezuiti v Ljubljani skušali zajeziti razposajene in hrupne obhode na-

da se znebi notranjih napetosti, ki so se v njem nabrale. Pri tem pa lahko pride tudi do neprimernosti in spotakljivosti. Zato pri nekaterih tudi odpor proti šemljenju, ki pa ni bil nikoli prav uspešen. Pregloboko namreč segajo korenine pustnih norčij.

Pražnike je človek že od nekdaj slavil tudi z obilno jedajo in pihačo. V teh dneh sodi na mizo svinina, pripravljena na razne načine, z njo pa mnogo mastnega peciva: ajdova potica, špehovka in ovcirkova potica pa krofi in flancati. Ponekod pravijo pustni nedelji mastna nedelja, četrtek pred njo pa je debele ali tolsti četrtek. O pustu mora biti vsakdo sit, človek in živina. Kdor se tega dne ne naje, pravijo, bo vse leto stradal. Vse pustne šeme na Slovenskem pobirajo darove zato, da si po končanih obhodih naredi skupno pojedino.

Izročilo torej zahteva o pustu norčije in obloženo mizo. Še dandanes se tega ljudje radi držijo. Časi sicer marsikaj spreminjajo, tisočletja stari pust pa je trdoživ in se ne umakne.

Pustni čas imá tudi na Slovenskem svojega patrona. Pustu je namreč pri nas ime Kurent ali Korant. To naj bi bil "staroslovenski bog razbrzdanega veselja", nekakšen slovenski Dioniz. Ze 200 let kot tak nastopa v številnih pripovedkah. Najbolj znana pripoveduje, da je Kurent, ajdovski bog, rešil Slovencev iz vesoljnega potopata. Manj znana pa je prekmurska pripovedka o Kurentu, ki je bil baje

Kurent/Korant nastopa v panonskem delu Slovenije, v Prekmurju so mu nadeli po nemškem ukrojeno ime "Fašnik", v Poročju je "Fašanek", slovenski zahod pa ga pozna le kot "Pusta".

Toda Kurent/Korant ni samo junak v ljudskem slovstvu, je tudi živ pustni lik, nastopa značilno maskiran v določenem okolju. Doma naj bi bil na razmeroma majhnem ozemlju sredi Ptujskega polja s središčem v Markovcih. Od tam so si ga sposodili v Halozah in na Dravskem polju.

Na Dolenjskem so najizrati teje pustne šeme dobrepolske "mačkare" in kostanjeviška "Šelma". Za Kostanjevičane velja, da za pustu zniorjo še bolj kakor prebivalci Dravskega polja. Staro in mlado, vse mora biti našemljeno in vse je tudi včlanjeno v svojevrstno norčevsko družbo, ki ji pravijo "Perforcenhavs", kar je popačenka in je verjetno nastalo iz "Parforce-Hatz", kar pomeni lovski pogon. Tisti krogi, ki so si svoje dni privoščili lov te vrste, okoliški graščaki in premožnejši kostanjeviški meščani, so poimenovali tako tudi svoje pustovanje.

Vsa norija pa se konča na pepelnico, ko Pusta pokopljejo oziroma sežgejo. S pepelnico se začenja postni čas.

Pravil: A. B.

Da pust bo mastnih ust

Marsikateri gospodinji se zdi priprava pustnih dobrot, predvsem krofov, zahtevna. Vendar ni čisto tako. Če imamo dober preizkušen recept in nekaj prakse, ni bojazni, da nam ne bi uspelo. Predlagamo vam, da pripravite pustne dobrote po receptih Berte Grmek, vodje kuhinje v goštinstvi Rog.

KRHKI FLANCATI

Sestavine:

- 1 rumenjak,
- 2 žlici sladke smetane,
- 2 žlici belega vina.

Toliko moke, da dobimo primerno prožno testo.

Vse sestavine vgnetemo kot za rezancevo testo in pustimo nekaj časa počivati. Testo razvaljamo in z "rageljčkom" razrežemo na poljubno velike rombe, po sredini jih še zarezemo, prepletemo in vstavimo v precej vročo maščobo in jih pečemo toliko časa, da lepo zarumenijo in napihnejo. S penovko jih poberemo iz maščobe in jih takoj posipljemo z mletim sladkorjem, kateremu dodamo vanilijev sladkor.

PUTNI KROFI

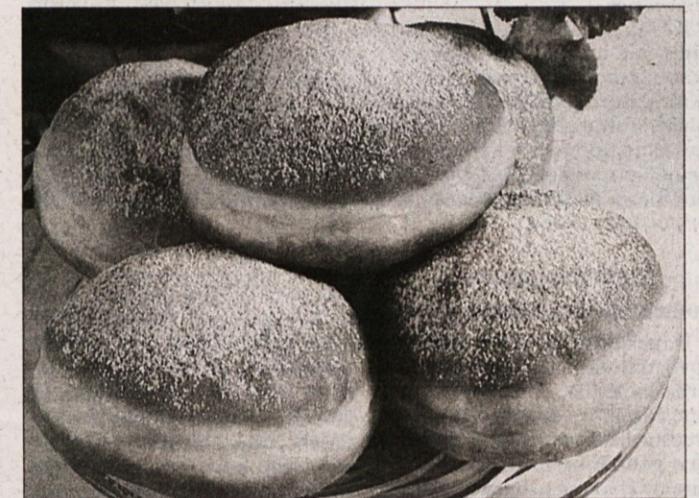
Sestavine: 1 kg mehke moke, 4-5 dag kvasa, 1 dag soli, 7 rumenjakov, 7 dag masla, 7 dag sladkorja, 0,5 dcl ruma, 1 zavitek vanilija, 5 dcl mleka, 20 dag marelince marmelade, olje za cvrenje, 1 zavitek vanilija in po potrebi sladkor za posipanje.

Iz vseh sestavin umešamo kvašeno tсто. Stepamo tako dolgo, da se loči od kuhalnice

in sklede. Pri stepanju testa ne smemo dvigovati s kuhalnicu previsoko, da ne vtephem vanj preveč zraka, zaradi česar nastanejo v testu prevelike luknje in so ovrti krofi v sredini votli. Stepeno testo pokrijemo s prtom in ga damo na toplo vzhajati. Vzhajano testo položimo na dobro pomokano in toplo kropo in desko, razvaljamo ga za palec debelo in ga zrežemo z modegom za krofe.

Krofe zložimo na pomokan prt za dva prsta narazen, jih pokrijemo s pogretim prtom in pustimo vzhajati, a ne preveč na toplom. Odrezke testa pognetemo, damo še enkrat vzhajati, nato jih zrežemo v krofe (lahko pa ovremo kot miške).

Medtem ko krofi vzhajajo, vlijemo v kozico tri prste olja ter ga segrejemo. V olje damo naj-

PRED IN ZA SEMIŠKIMI KULISAMI

Iz vinograda na gledališke deske

"Teater ni tako enostavna stvar, kot je morda videti na prvi pogled. Predvsem pa se ni zanašati, če bo že kako," pravi amaterski igralec in režiser Milan Pirš iz Semiča. Jože Simonič pa mu kot izkušen amaterski igralec prikimala. Ob sta že prevečkrat stata na odru in za zavesami, da predobro vesta, kaj pomeni delati na gledaliških deskah. Gledališče jima je nekako zlezlo pod kožo, in celo danes, ko sta že oba upokojenci, ne moreta brez njega.

Milan Pirš se spominja, da ga je teta še kot otroka vodila na ogled otroških iger v rodnih Loka pri Poljčanah. Oder so razsvetljevali s petrolejkami, in čeprav mali Milan ni kaj prida razumel dogajanja na odru, si je žezel, da bi nastopal. Želja se mu je izpolnila v osnovni šoli, ko jih je sovaščanka učila igrice, vaje pa so imeli kar na seniku. Ko je po drugi svetovni vojni obiskoval nižjo gimnazijo, so ga povabili v vaško dramsko društvo ter mu zaupali pomembnejše vloge. Ne čudi torej, da se je na mariborskem učiteljišču hitro vključil v dramsko skupino, vpišal pa se je tudi v dramski tečaj pri Slovenskem narodnem gledališču v Mariboru. Še dobro se spominja, kakšen uspeh je doživel njihov učiteljiščni Matiček se ženi, v katerem je igral glavno vlogo, ob njem pa je zaigral tudi poznejši igralec Zlatko Šugman. "Takrat so nekateri gledalci celo govorili, da si me je učiteljišče sposodilo v gledališču, in priznati moram, da mi je zelo zrasla samozavest," je še danes ponosen Pirš.

Cudno bi bilo torej, če se ne bi leta 1953, ko je z dekretom prišel poučeval v Črnomelj, takoj vključil v dramsko skupino, kjer je igral in režiral. Naslednje leto se je preselil na Štreklenec in takoj začel igrati, prav tako pa je hodil igrat v Semiči. Zgodilo se je celo, da je hkrati igral in režiral v dramski sekciji semiškega Kulturno-umetniškega društva Jože Mihelčič ter bil še režiser v šolski dramski skupini. In če ga še danes kdo vpraša, kako je zmogel, Milan prizna, da je bilo naporno, a ker je delal

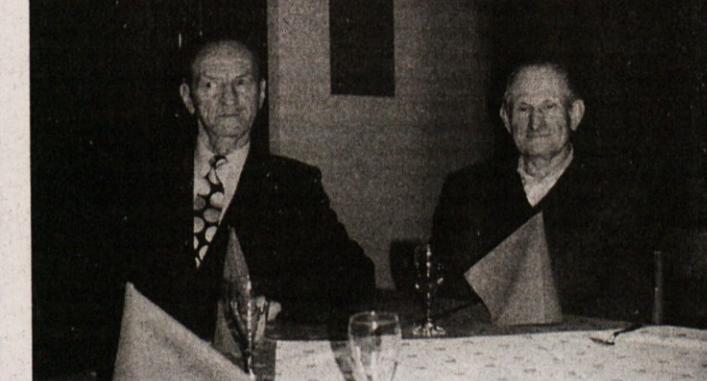
z veseljem, si je za gledališče vedno vzel čas. Tako kot tudi Semičan Jože Simonič, ki je na odru že od mladih nog. "Radia in televizije nismo imeli, mladi pa smo se radi družili. In če smo ob tem naštudirali še kakšno igro, smo bili zadovoljni vsi, tako igralci kot gledalci," pravi Jože. Ker v tistih povojskih časih dvorana pozimi, ko so imeli vaje, ni bila ogrevana, so vadili po domovih. Ko pa se je nekaj otopilo, so začeli nastopati. "Dopoldne smo bili v službah, popoldne v vinogradih, zvečer pa smo marsikaj kar z motikami prišli na vaje, ki so bile resne, kot se spodobi. A ko jih je bilo konec, smo "tolkli rihtarja", marsikaj pa se podali tudi na "turnejo" od zidanice do zidanice. Zakonski partnerji, ki so bili doma, nad tem seveda niso bili najbolj navdušeni, a zaradi tega ni razpadel noben zakon. So se pa med igralci sklenele zakonske zvezne," se svojih igralskih začetkov spominja Simonič, ki pravi, da je bilo, ko so bili mlađi, marsikaj lepše za odrrom kot na njem.

Jože, ki mu je na odru veliko pomagalo tudi to, da je bil dolga leta pri folklori, trdi, da nima treme, Milan pa priznava, da se je nikoli ni mogel prav znebiti. Še več pa je imel kot režiser, ker je čutil večjo odgovornost kot takrat, ko je le igral. Oba pa sta se strinjala, da gre nastopajočim beseda lažje z jezikom, če je dvorana polna. Na srečo so bili semiški gledališčniki doslej dobrodošli povsod, kjer so nastopili, tako da večjih težav s pičlim obiskom niso imeli. Šlo pa jim je nekajkrat za nohte, ko so že stali na odru. Ko so pred približno dvajsetimi leti v Črnomelju igrali Desetega brata, so se z Romi, ki so živelji pri Štirih rokah dogovorili, da jim bodo za nastop posodili kozo. To je bila menda edina koza, ki jim jo je uspelo najti. A niso bili povsem prepričani, ali se bodo Romi držali dogovora. Zato se jim je le malopred tem, preden se je dvignila zavesa, odvalil kamen od srca, ko so zaslišali, da se Romi v predverju prerekajo s

gostovanjih nekateri verjeli, da je zares župnik. Vsaj enkrat mu je to prišlo zelo prav, ko se je po nastopu hitro odpravil domov z izgovorom, da se mora pripraviti na jutranjo sveto mašo.

Jože pa je še vedno najraje gospodar ali gostilničar. In če Milan kot režiser in kot igralec dobro ve, kako pomemben je na odru prišepetovalec, Jože pravi, da njemu ne pomaga veliko, ker zaradi opečanega sluha šepetanja ne sliši. Zato se nauči na pamet ne le svojo, ampak tudi ostale vloge. "Sicer pa se da, posebno če je človek navajen odrških desk, tudi nekoliko improvizirati, vendar le toliko, da gledalci ne opazijo, da se je kaj zataknilo," je prepričan Simonič, ki kljub temu, da je upokojenec, ki po pravilu nima časa, še vedno nastopa. Té dni ga bo mogoče videti na odru v celovečerni burki "Pustova smrt", ki jo je napisal semiški režiser Blaž Kočevar. Pirš pa že obljubla, da bo jeseni postavljal na odr igro s svojimi starimi, preizkušenimi igralci. In če bo res tako, o čemer pa ne gre dvojni, semiški amaterski gledališki oder, ki je bil v zadnjega pol stoletja gotovo najbolj živ od vseh belokranjskih odrov, ne bo še tako kmalu zamrl.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

ŠE VEDNO ZVESTA ODRSKIM DESKAM - Milan Pirš (levo) in Jože Simonič (desno) sta bila dolga leta duši semiškega amaterskega gledališča. Simonič pa je prepričan, da te vloge v Semiču ne zna nihče odigrati bolje kot prav Milan. V tej vlogi je bil tako prepričljiv, da so

Maksim Gaspari: Kurenta vozijo

šemljencev po mestu, a pri tem niso imeli uspeha. Sicer pa je jezuiti potem sami dovoljevali svojim dijakom, da so se o pustu našemili, se zabavali in tudi plesali. Jezuitski dijaki so na pustni torek radi uprizarjali tudi kmečko svatbo. Še dandanes se na deželi o pustu radi našemijo v ženina in nevesto.

Psihologi pravijo, da je v času potreba po šemljenju: kdaj pa kdaj mora zapustiti svoj "jaz" in zaživeti v "šemski svobodi",

Založba Kmečki glas je že od 30-letnici izdala strokovne knjige dr. Darje Kocjan Ačko "Pozabljenje poljščine", dr. Jasne Stekar "Siliranje" in Boruta Trapecarja "Konjenikov priročnik". V zbirki, ki danes obsegajo kar 127 naslovov, se vse knjige razen ene delo domačih avtorjev.

Založba Kmečki glas je že od svojega nastanka leta 1946 skrbela tudi za kmetovo strokovno izobraževanje. V šestdesetih letih je izdajanje tovrstne literature skoraj popolnoma zamrlo, vendar se je zaradi vse hitrejšega napredka tehnologije v kmetijstvu in razvoju znanosti kmalu pokazala vedno večja potreba po dodatnem strokovnem izobraževanju kmetov in ostalih pridelovalcev. Tako so se pri ČZP Kmečki glas ponovno odločili izdajati strokovne knjige

v Kmečki knjižni zbirki, ki pa se je po treh letih preimenovala v danes poznano Knjižnico za pospeševanje kmetijstva.

LJUBLJANA - Založba Kmečki glas je ob 30-letnici izdala strokovne knjige dr. Darje Kocjan Ačko "Pozabljenje poljščine", dr. Jasne Stekar "Siliranje" in Boruta Trapecarja "Konjenikov priročnik". V zbirki, ki danes obsegajo kar 127 naslovov, se vse knjige razen ene delo domačih avtorjev.

Založba Kmečki glas je že od svojega nastanka leta 1946 skrbela tudi za kmetovo strokovno izobraževanje. V šestdesetih letih je izdajanje tovrstne literature skoraj popolnoma zamrlo, vendar se je zaradi vse hitrejšega napredka tehnologije v kmetijstvu in razvoju znanosti kmalu pokazala vedno večja potreba po dodatnem strokovnem izobraževanju kmetov in ostalih pridelovalcev. Tako so se pri ČZP Kmečki glas ponovno odločili izdajati strokovne knjige

Pohodnika s Krškega polja peš okrog Slovenije

Osmega februarja je minilo pet let, odkar sta Majda in Viktor Končina iz Gorenje vasi blizu Leskovca pri Krškem odšla peš na pot okrog Slovenije. Leta 1997, 11. oktobra, sta v Dobovi zaključila pot. Tako jima je bilo všeč to neobvezno potepanje, da že razmišljata, kako bi ga ponovila. Trenutno sta, če nista v službi in na krajših sprehodih, doma, kjer sta se pred časom v spominih vrnila na premurske ravnice, med gorenjske vršnice, v skrivnostne notranjske gozdove, med kopalce od Jadranski obali, skratka med ljudi in stvari pa dogodivščine, zaradi katerih jima je bilo popotovanje od strani do strani v nepozaben užitek.

Konec poti tistega oktobraškega dne, ko sta v dežju prišla v Dobovo, je bil nepozaben. V Kramerjevi gostilni v Dobovi so ju pričakali hčerki in številni njihovi prijatelji, ki sta jih Končinov dekleti posebej za to priložnost zbrali od vseposod. "Strmela sva. Zdeleno se name je neverjetno. Bilo je enkratno," pravita Majda in Viktor, spominjajoč se sprejema ob koncu potovanja. Biti ganjen v takih trenutkih je dovoljeno. Majda in Viktor sta nehotne izkoristila to možnost. Mimogrede: slike in besede ter spominki s takega zaključka poti govorijo, tako se zdi, o nekem velikem, za mnoge nedosegljivem medsebojnem spoštovanju.

Končinova sta vsakič odšla na pot okrog Slovenije od doma v Gorenji vasi. Pustolovščino sta namreč opravila v več etapah, saj sta se odpravljala na pot ob redni službi. Najbolj prikladni za potepanje so bili konci tedna in drugi dela prosti dnevi.

Ceprav sta velikokrat hodila po brezpotjih, se je njuna pot vsakič izkazala nekako za pot

ljudem. Vsaj na vsake toliko časa sta namreč srečala človeka, ki je bil ali domačin v tistih krajih ali na kraju srečanja službeno.

Mogoče najprej o tem, kako sta se našla iz oči v oči z ljudmi, ki so bili tam "službeno". Če bi šla nekega dne še naprej po izbrani poti, bi prišla, sodeč po zemljevidu, v Italijo. Vendar sta se pred mejo ustavila. Majda je malo počivala za cesto. Viktor je stopil še naprej. Ko je šel še nekaj korakov dalje, pa je zaledal slovenska policista. "Kaj pa vidva tu?!" ju je vprašal Viktor. "Ja kaj pa vi tu?!" je vprašal eden od policistov. Potem, čez nekaj trenutkov, so se zasmehali vsi trije, brez Majde, ki je, nič hudega sluteč, še zmeraj počivala malo stran za cesto. Viktor je takoj sklenil, da bo bližnje srečanje s policijsko patruljo izrabil za popestritev dneva. In sicer je policiasta nagovoril, da sta ga vkljenili. Takega sta odvedla do Majde, ki ji je ob pogledu na vkljenjenega pohodniškega tovariša postalno tesno pri srcu. Potem so ji razložili, da ne gre tako zelo zares. Policiasta sta preverila, kdo sta najdena človeka in se jima še podpisala v pohodniški dnevnik. Še prej sta moža postave povedala, da so domačini policijo obveščali o gibanju dveh nenavadnih ljudi, moškega in ženske, ki hodita prav blizu državne meje, pojeta in nikomur nočeta nič zaleda.

Policijski patrulji sta prišla pred oči podnevi. Ampak cariniki in obmejni policisti v Trbižu so s Končinovima srečali ponoc.

Pohodnika s Krškega polja sta se namreč povsem naključno podala na pot proti Trbižu, se pravi v Italijo. Pred tem sta še v mraku mislila po celodnevni

hoji najti prenočišče, vendar se je prava stran neba oddaljila od njune steze in namesto teme, kakršno zagotovijo zaprete veke spečega, ju je obdala trdna tema neznane pokrajine. Potem pa v daljavi luč! "Normalno, saj sva vedela, da bo luč," sta si rekla, hodila še malo in prišla - pred karabinjerje na italijanski carini. Karabinjer se je pozibaval tam pred hišico v luči, in ko je ugotovil, da je stvar zanimiva, je poklical še enega karabinjerja. Ta dva sta poklicala še tretjega karabinjerja in tako naprej in na koncu sta Končinova stala pred sedmico uniformiranih mož. "Potni list!" so jima rekli. "Ja tega pa nimava s seboj," sta jima povedala pohodnika. Niso verjeli in si najbrž tudi niso mogli misliti, da par, ki pripelači na zahodno slovensko mejo brez potnega lista, ni begunc. Potem so rekli: "Lahko gresta v Slovenijo." Šla sta. Slovenska policija na meji se je čudila še bolj od prejšnje italijanske. Potem so policiisti odprli mejno za-

pornico in težko prisluženi početek po domala 24-urni pustolovščini je za Majdo in Viktora postal samo še vprašanje časa.

O medvedu tokrat nič. Na njuno pot ga ni bilo in tudi ona dva nista zašla na medvedovo, celo v notranjskih gozdovih ne, čeprav je v tistem času nekje v tistih krajih ovcam slačil kožne. Mogoče bi, če je zdaj, ko to berete, čas kosila ali malice, prijalo poročilo o tem, kako Prekmurci naključnim obiskovalcem postrežejo s ciganskimi rezki.

Vsekakor je veliko doživetij in spoznanj, ki sta si jih zapomnila ali vpisala v popotni dnevnik Majda in Viktor Končina. Vse podrobnosti z njune poti so nekako nepogrešljive, saj je zaradi njih pot lepa, kot je. Med tistim, kar sta si posebej zapomnila, je verjetno spoznanje, da, čeprav nenapovedana, nikjer nista bila tujca neznamen ljudem. To, da v domovini nisi tujec, pa je res dober občutek, mar ne?!

M. LUZAR

POPOTOVANJE - Tako sta si Majda in Viktor Končina ogledovala na zemljevidu poti in steze, po katerih se pride okrog Slovenije. "Najbrž malokateri uporablja toliko Atlas Slovenije, kot sva ga midva," pravita. (Foto: Vlado Podgoršek)

RAZSTAVA JERCE ŠANTEJ V SKOPJU

Ljudi ima rada, a se jih boji

Sevnška slikarka Jerce Šantej, ki se je udomila v Ljubljani, je do konca februarja razstavljal v odlični likovni galeriji Daut Pasin Amam v središču Skopja. "Obrazi tobaka" je prva razstava te slovenske slikarke v Makedoniji in je bila lani na ogled ze v Tobačnem muzeju v Ljubljani.

Osem slik zaokroža nenavadni cikel vizualno in tehnoško zanimivih, vsekakor pa predstavljajočem se ekonomskem sodelovanju obeh dežel. Zato ni naključje, da je bilo gostitelj razstave hčerinsko podjetje Tobačne Ljubljana - Tutunski kombinat Skopje, ki tudi na ta način potrjuje možnosti vsestranskega sodelovanja med državama. Na otvoritvi razstave so sodelovala velika imena makedonske kulture, svetovno znana etno skupina

DD Sintezis, dramski igralec Peter Temelkovski in mnogi drugi, kar je dalo temu kulturnemu dogodku izraz prvovrstne odličnosti. Otvoritev razstave so se udeležili pomembni kulturni, politični in gospodarski predstavniki, med njimi slovenski veleposlanik v Makedoniji Mitja Štrukelj, slikar in profesor na Likovni akademiji v Skopju Dimitar Malidanov, skopski vladika, soproga makedonskega premiera, ki velja za nekakšno makedonsko kulturno ambasadorja in drugi.

Nenavadni cikel Obrazi tobaka je Šantejeva naslikala v nadaljevanju dosedanjih raziskovanj likovnih materialov. Želja po tovrstni likovnosti pa ne izraza sle po kajenju, ampak prej veselje do "premišljene likovne igre", ki ji sledimo, kot duelu vnaprej načrtovanega in tudi naključnega snovanja. Iztok Premrov meni, da se slikarka v to preigravanje spušča pripravljena, vendar tudi s smisлом za spontana doživetja ter eksperimentiranja. "Bistvo teh njenih slikarskih iskanj je, najti skupni imenovalec med različnimi členi likovne pripovedi, predvsem pa med različnimi izraznimi sredstvi. V tem konkretnem primeru se kolaziranje izkaže kot primerna izrazna možnost, ki v celoto poveže različne likovne prvine. Jedro slikarstva pripovedi je naslonjeno na Prešernov verz - uporabljen tudi na cigaretrem ovojčku-verz, ki v njenih interpretacijah pokaže vsebinsko in sporočilno moč kot sistem povečanih znakov, kot letizem torek, pa tudi pomembno oblikovno sestavno. Koloristično razgibanje kompozicije, ki hkrati delujejo kot poskus obravnavanja prostora, so prepredene s povsem oblikovalskimi (dizajnerskimi) sredstvi, na primer z logotipi in zaščitnimi znaki, kar poudarja sli-

karkin eksperimentalni zagon,"

je poudaril Premrov ob odmevnem razstavi Sevnščanke v makedonski prestolnici.

Vedno znova se 36-letna Jerce Šantej rada vrača v Sevnico, na katero jo vežejo lepi mlađastni spomini, na ljubiteljsko gledališko (po)ustvarjanje pri Ōdu mladih, na koncerte, posebej skupin Vlada Kreslina, ki je s svojimi koncerti prijateljsko pospremil tudi številne njene razstave. Z velikim veseljem se spominja svoje prve samostojne razstave na sevnškem gradu leta 1991, ki jih je sledilo vsaj še ducat, precej je bilo tudi skupinskih razstav. Razstavljal je še na gradovih Mokrice, Grmišče (Bled), Brestanica, Velenje, na Cekinovem gradu v Ljubljani. Ob predstaviti koledarja Grajski letni časi v Sevnici, ki ga je naročila sevnška občina - ona je v zahvalo svojim Sevnščankom podarila svoje slike - je Šantejeva dejala, da se ima za nekakšno grajsko slikarko, da rada premoščuje o življenju nekoč, tudi na gradovih. To pa se daleč ne pomeni, da bi jo utesnjevali neki srednjeveški vzorci, prej široko njenega obzorja in bogatijo njenega ustvarjanja. Ker se že vrsto let ukvarja s kolazinem in smo jo konec preteklega tedna počitali, kje so moje umetnosti, je odvrnila, da neke meje pač mora imeti vsak, da na sliko, denimo, že ne bi nalepila sramnih dlak ali kandomov, ker mora umetnik tudi o spolnosti znati spregovoriti na svoj način.

In kaj je umetnost po mnenju slikarke Jerce Šantej? "Trije dejavniki so: da je delo korektno narejeno in da ga sprejme okolje, da ga potrdi, da pa delo živi v času, mora imeti povsem svoj rok trajanja. Danes se ve, kdo je umetnik. Ne more biti slika danes hit, jutri pa jo bodo že vsi pozabili. Taka stvar ne more imeti umetniške vredno-

sti. Jaz lahko in rada slikam, zlasti drugi pa bodo določili, kaj je to. Danes se točno ve, kdo je bil umetnik, kdo je preživel. To velja za glasbo, slikarstvo in vsa druga področja ustvarjanja," pravi Jerce, kot je klíčejo makedonski prijatelji in znanci. "Ljudi ima rada, a se jih boji. Njen strah pa je njena duhovna hrana. Pravzaprav se hrani sama s seboj, zato je umetnica. Lahko bi postala dobra pastrička ali pianistica, a so se bogovi odločili, da pošljajo v svet slikarko. Z njo so poslali dva angela. Prvi je bil Henry Miller, ki je bil njen vodnik, drugi, iz čigra oblačila je napenjala svoja platna, pa Osho. Henryja je upodabljala kot svojega strica. Tudi po kavarnah ga je tako predstavljala. Osho je naučil Tantri. Čele ure je bila brez zavesti in je naslikala svoje najboljše diptihe. Stari Osho in Henry sta jo po vsakem slikanju obvezovala in ji izpirala ranje," je zapisal Matjaž Kocbek.

Jerce je začela študirati na pravni fakulteti, končala VUS v Ljubljani, "za vsak slučaj, za preživetje", potem pa je diplomirala na FNT v Ljubljani. Še predno je postala poklicna oblikovalka tekstila, je spoznala, da ji slikarstvo pomeni največ in se prepustila negotovim preizkušnjam svobodne kulturne delavke. V zadnjih letih je uspešno razstavljala tudi v tujini, v Nemčiji, samostojno pa Svici, v Luzernu in v danskem Esbiergu. Prihodnje leto jo vabi v Pariz, kjer naj bi razstavljala v isti galeriji, kjer letos razstavlja naš priznani akademski slikar Jože Ciuha. Letos spomladi namerava za pol leta na študijsko ekskurzijo v New York. Tako si lahko obetamo, da bo Šantejeva presenetila z novimi likovnimi igrami, ki vedno nosijo v sebi globlje sporočilo.

PAVEL PERC

NAŠE KORENINE

Gozd je del našega življenja

Le redko in cev v celoti se zavedamo tega, kakšno srečo imamo, da živimo na tem čudovitem koščku zemeljske oble pod Alpami, le malo severneje od Sredozemlja. Slovenija pravimo z eno besedo temu domu in često izjavljamo, kako zelo jo ljubimo. A ta ljubezen je v glavnem le fraza. Če bi bila kaj več kot to, potem se ne bi dogajalo, da bi bila v gozdih globelih blizu cest in kolovozov našli odrabljene gospodinjske stroje, zarjavele avtomobile dele, avtomobile plašče ali kar cele avtomobile, ki so namesto na odpadu v skriveni gozdnih senčni našli svoje zadnje počivališče.

Da ne govorimo o plastenih steklenicah, kantah in plastenih vrečkah, ki ležijo in visijo vseposod po grmovju. Srce boli človeka, ki vidi nesnago, ki je iz tako imenovane civilizacije zašla v naravo. Sama ni prišla semkaj. Potem ga spreleti: kakšna nesnaga je šele v duši tistega, ki je vse to povzročil! In bolečina je še bridejša.

Pri Nejcovih na Gorenjem Mraševem je bilo te dni živo. Mati Marija je praznovala devetdesetletnico in svoje dolgo življenje je razgrnila številnim obiskovalcem, ki so ji prišli čestitati v njen skromni dom. Gozd, ta zeleni dragulj, ki pokriva več kot polovico Slovenije, ima v tem pripovedovanju posebno mesto.

"Ob prvem svetu si je naložil na ramo orodje in odšel v gozd. Tam je ostal ves dan in še pozno popoldne se je spet vrnil domov. Več moških iz te in bližnjih vasi je delalo tako kot on. Bili so drvarji in tesarji. Po dirali so mogočna drevesa, pripravljali les za žago, tesali železni pragove in napravljali drva. Gozd je bil njihovo delovišče in vanj so zahajali od doma, če je bilo daleč, so pa v njem kar prenočili. Včasih tudi po ves teden skupaj." Tako pričuje Marija o svojem možu Jožetu Bukovcu. Po domače se mu je reklo Nejc, kajti njegovi predniki so bili Jerneji.

"Ob prvem svetu si je naložil na ramo orodje in odšel v gozd. Tam je ostal ves dan in še pozno popoldne se je spet vrnil domov. Več moških iz te in bližnjih vasi je delalo tako kot on. Bili so drvarji in tesarji. Po dirali so mogočna drevesa, pripravljali les za žago, tesali železni pragove in napravljali drva. Gozd je bil njihovo delovišče in vanj so zahajali od doma, če je bilo daleč, so pa v njem kar prenočili. Včasih tudi po ves teden skupaj." Tako pričuje Marija o svojem možu Jožetu Bukovcu. Po domače se mu je reklo Nejc, kajti njegovi predniki so bili Jerneji.

Tudi Marija je imela pomembno vlogo pri Jožetovem druženju z gozdom. Pripravljala mu je hrano. Tisti čas so bila vsa gozdarska dela ročna. Po več ur so pele žage v vajenih rokah, da je padlo drevo. Potem je bilo treba deblo razragati na primerno dolžino, pospraviti veje in še le delo nato so zapele plankače, posebne tesarske sekire s širokim rezilom. Težka dela so bila to, in hrana, ki jo je Marija lahko pripravila svojemu nožu, je bila bolj pusta in enolična: krompir, fižol, repa, zelje, razne moke, to je bilo osnovno. Zabele in mesa je bilo bolj malo. Za priboljšek je bilo še nekaj sadja, ki si ga je stisnil v žep za popotnico.

Včasih so možje delali blizu domače vasi. Takrat so jim žene nosile v gozdu kosišo z domačega štedilnika. Največkrat pa je bilo tako, da so si iz tistega, kar so prinesli od doma, skuhali kosišo kar sami. Delali so vse tja do Novega mesta in Dolenskih Toplic, včasih pa tudi onkraj Gorjancev. Ob takih prilikah, ko so si doma bolj poredko obnovili zaloge hrane, je bilo pomembno, da so si znali tudi sami kaj pripraviti. Ni jim bilo lahko tam v zelenem prostoru, a voda v gozdnih izvirih je

Čeprav je bil zrak v svet je bil drugačen, kot je sedaj. Tudi doma je bilo brez njih težko. Marija se je moralna znati, kakor je vedela in znala. Hišica je bila skromna, zemlje okoli nje je bilo malo, otrok pa iz leta in leta več: Marica, Jože, Stanko, Drago, Fanika, Ivan, Anica, dvojčici Cirila in Metoda ter Milena. Deset. In vso to malo četico je bilo treba nahraniti in obleči.

Zivljenja na Mraševem je bila vajena. Tu kakšnega obilja nikoli ni bilo. Desetega leta je bila rojena pri Mirtičevih na Dolenjem Mraševem. Tudi tam je bila cela kopica otrok, kot je bilo to v tistih časih povsem običajno. Komaj se je dobro zavredila sveta okoli sebe, že je avstrijski cesar poklical očeta Franca na fronto. Medtem ko je družina doma tolkla revščino, se je na tolkel z Rusi, in medtem ko so njegovi otroci boso petekali tekalni po vasi, se je njihov oče v ruskom ujetništvu naučil čevljarska. Potem se je vrnil domov, s sabo pripeljal čevljarsko orodje in znanje in od tedaj naprej so pri Mirtičevih do domače reči pri Šuštarju. Prva svetovna vojna je prinesla večni domov ogromno gorja, Mirtičevem na Dolenjem Mraševem pa tudi nekaj dobrega. Tudi Marijin mož Jože, takrat še fant, je bil na ruski fronti ujet in odpeljan v ujetništvo blizu Kijeva. Ni pa imel sreče, da bi se v Rusiji naučil kaj uporabnega, zato se je po vrnitvi domov podal v gozd. Takrat se je še zdebel, da je to zeleno bogastvo neizčrpno. Res je dol

MILA DI DOPISNIK

Dnevi kulture v Ostržku

Pogovori o kulturi, različne delavnice, gostje, Palčkov ples...

V dneh pred kulturnim prazniki smo se v vrtcu Ostržek dogovorili, da bomo več časa namenili kulturi. Pričeli smo govoriti o kulturnem vedenju, kulti prehranjevanja, oblačenja in bivanja. Trudili smo se biti umetniki: likovni, plesalci, glasbeniki, zato smo se večkrat zbrali v omenjenih delavnicih.

Ob izdelovanju plakatov smo spoznali življenje in delo dr. Franca Prešerna. Mali šolarji so o njem slikali in se naučili njegovo

PRIJETNA PREDSTAVITEV KNJIGE

Učenci naše šole smo doživeli posebno predstavitev knjige pri uru slovenskega jezika, saj nas je obiskala avtorica knjige Izlet na modri planet Ivanka Mestnik. Pisateljica nam je povedala, komu je knjiga namenjena, nato pa je beseda tekla o glavnji junakini zgodbe, njeni vnučkinji Željki, ki je v rani mladosti zbolela za cerebralno paralizo. S pomočjo kasete smo spoznali, kaj je ta bolezen in kakšne vaje zahteva, da človek stopi na svoje noge. Željki so pri njeni vztrajnosti veliko pomagali zdravnik, fizioterapeuti, starši in seveda njena babica. Danes Željka hodi v normalno šolo, je pridna učenka in vsak dan telovadni. Spoznal sem, da človeku v življaju ni nič podarjenega. Z vztrajnostjo, trdno voljo in pridnim delom pa se da marsikaj doseči. To mi je dokazala prav Željka. Občudujem jo in ji želim še več uspeha pri zdravljenju. Obisk avtorice mi bo za vedno ostal v spominu.

SIMON KONDA, 6. b
OŠ Žužemberk

pesmico. V glasbeni delavnici so spoznali slovensko himno Zdravljico in še druge otroške pesmice, ki smo jih spremljali z instrumenti. Otroci iz vseh osmih skupin so nastopili na skupnem proslavi ob kulturnem prazniku. Dneve kulture smo popestrili s srečanjem z različnimi kulturnimi delavci. Ob prebirjanju knjig, slikanju itd. smo spoznavali pesnike in pisatelje. Otrokom je še v spominu lanskoletno srečanje s pisateljico Ivanka Mestnik, letos pa smo v goste povabili ilustratorko Natašo Kastelic. Imeli smo v gosteh tudi več glasbenikov. Otroške skladbe in glasbene uganke so nam zaigrali otroci in učitelji iz Glasbene šole Marjana Kozina v Novem mestu. Naši otroci so pozorno poslušali in sodelovali. S temi srečanjem smo želeli pouštati, koliko vaj, volje in vztrajnosti je potrebno, če hočeš postati umetnik.

Mali šolarji smo pripravili program Palčkov ples in dramatizacijo zgodbe pod medvedovim dežnikom, s katerim smo nastopali za otroke iz našega vrtač in za učence 1. in 2. r. OŠ Bršljin, s katerimi že nekaj let sodelujemo.

TONČKA MALENŠEK,
DARJA SLUGA
VVE Ostržek Novo mesto

MAMICI

*Moja mami je kot sonce,
a nikoli ne zaide,
močna luč, ki daje mi svetlobo,
in osvetljuje mi vsakdanjo pot.
Cesarica zame je največja
in je moja večna sreča.*

ANA ZUPANČIČ
OŠ Dolenjske Toplice

TEKMOVANJE ŠOLSKIH HRANILNIC - V soboto, 19. februarja, je bilo na OŠ Bršljin tekmovanje v znanju in spremnostih delovanja v šolskih hraničnicah. Potekalo je pod pokroviteljstvom Dolenjske banke Novo mesto. Sodelovalo je 14 ekip v 13 osnovnih šol. Vzdusje je bilo prijateljsko, saj je šlo predvsem za druženje in izmenjavo izkušenj. Po tekmovanju so v poslovnom centru Heder svečano odprli varčevalni avtomat, namenjen otrokom, z imenom medvedjak Jaka. Denar mora ostati tu vsaj tri mesece, nato ga lahko dvignejo in za privarčevano vsoto prejmejo zaslzeno nagrado. Zraven so nameščeni tudi igralni avtomati, ki jih naši učenci že pridno obiskujejo. V prihodnje bo vstop v prostor z avtomati dovoljen le varčevalcem. (Tekst: Meta Jesenko, foto: Aleš Pršina, OŠ Bršljin)

RIC ZA POČITNIKARJE - Razvojno izobraževalni center Novo mesto je med počitnicami za osnovnošolce pripravil bogat program. Velikega obiska so bile deležne ustvarjalne delavnice, kjer so prvi dan počitnic otroci slikali na steklo (na sliki), drugi vlivali v kalupe in tretji dan oblikovali DAS maso. Računalniške urice so kot štiridnevni računalniški tečaj na temo Internet potekale na Ekonomski šoli. Začetniki so se spoznali z osnovami računalništva in brskanjem po internetu, medtem ko so veči dela z računalnikom, izdelovali lastno domačo stran. Učence OŠ Vavta vas, ki v organizaciji RIC-a obiskujejo tečaje angleškega jezika na svoji šoli, so povabili v Središče za samostojno učenje EDUS, kjer so angleški jezik utrjevali s pomočjo računalniških programov. (Foto: RIC Novo mesto)

KNJIŽNA POLICA

Anton Chraska med Slovenci

NOVO MESTO - Niso se samo razumniki slovenskega rodu zavzemali za veljavo slovenščine in jo s svojim delom krepili, ampak najdemo med ljubitelji slovenskega jezika tudi tujce, ki so slovenščino in naše ljudi vzljubili, se našega jezika naučili in v njem pisali za dobrobit našega naroda. Med takimi osebnostmi zasluži posebno pozornost Čeh Anton Chraska, misjonar, pridigar, pisec in prevajalec, ki je v obdobju od leta 1896 do 1922 s krajšo prekinjivo bival v Sloveniji in deloval kot tedaj osrednja osebnost protestantizma pri nas. Slovencem je podaril najlepša in najbolj ustvarjalna leta svojega življenja. Napisal, prevedel in izdal je okoli 40 različnih del, izdajal časopis Blagovestnik in Veselo poročilo otrokom, njegovo največje delo pa je prevod celotnega Svetega pisma v slovenščino, pri čemer velja podariti, da ga je prevedel po izvirnem tekstno-kritičnem besedilu, saj je poleg več drugih jezikov obvladal tudi stare grščino in hebrejsčino. Leta 1908 je najprej izšel njegov prevod Nove zaveze, šest let kasneje pa še prevod Stare in Nove zaveze skupaj pod naslovom Sveti pismo starega in novega zakona. Prevod je doživel kar šestnajst ponatisov in je bil prvi po Dalmatinovi Bibliji, ki je izšel kot celota v eni knjigi. Po vrnitvi na Češko je pripravil izboljšan slovenski prevod celotnega Svetega pisma, nameraval ga je tudi izdati, vendar do tega

ni prišlo. In še zanimivo imensko naključje: zadnja leta svojega življenja je Chraska preživel v Novem Mestu nad Metuji, kjer je tudi pokopan, z Novim mestom (slovenskim) pa je povezana obuditev javnega spomina nanj.

Ceprav je Anton Chraska zanimiva osebnost, se o njem doslej ni skoraj nič vedelo. Zasluge, da iz skoraj popolne pozabe stopa v javnost, ima mag. Daniel Brkič iz Novega mesta. Raziskavo Chraskovega delovanja med Slovenci je opravil kot magistrsko nalogu na Evangelijski teološki fakulteti v Osijeku leta 1998. Nekoliko dodelano besedilo je pripravil za knjigo ANTON CHRASKA MED SLOVENCI, ki je pred kratkim izšla pri koprski založbi Vostri ob podpori Urada za verske skupnosti pri Vladi Republike Slovenije, Evangelijski cerkev iz Novega mesta in Meštne občine Novo mesto.

Kot pravi avtor, se je v knjigi poglobil v življenje in delo Chranske ter pri tem prišel do zanimivih, doslej še enobjavljenih podatkov. Poudarek je dal obdobju njegovega bivanja v Ljubljani, kamor se je preselil, da bi med Slovenci obnovil reformacijsko gibanje iz 16. stoletja, pri tem pa so ga vodila protestantska evangelijska načela v današnjem pomenu besede. Njegov pomen je prav zaradi tega za slovenske evangelijske cerkve velik, saj predstavlja "duhovne korenine evangelijskega gibanja pri nas", kot je Daniel Brkič podaril v podnaslovu svoje knjige.

M. MARKELJ

Znova Marx?

S propadom komunističnih režimov v srednji in vzhodni

Evropi, demokratizacijo nekdaj socialističnih družb ter uvajanjem tržnega gospodarstva je na smetišče zgodovine odromal tudi marksizem, ki so ga v teh državah gojili kot uradno ideologijo in edino zvezičavno razlagajo temeljnih procesov v družbi. Tako vsaj je bilo videti v transicijskih deželah, kamor spada tudi naša država. Natančnejši pogled v stanje družboslovne misli po svetu pa pokaže, da Marxova misel ni tako povsem zunaj vsakršnega zanimanja, kot se nam zdi. Tako prepričanje in globoka osebna vera v pomen marksizma za dobrobit vsega človeštva je vodilo Miro Ružič pri pisanku njene najnovejše, že šeste knjige, ki je nedolgo tega izšla pri Dolenjski založbi in ji je avtorica dala za sedanj čas in naša razmere nekoliko izizzaven naslov ZNOVA MARX?

Bralec najprej pomisli, da gre za nepotrebno klicanje vraka, češ komaj smo se znebili zaučanega marksizma, ki naj bi bil kot uradna ideologija komunističnih režimov povzročitelj gospodarskega in družbenega kraha v nekdajih državah realnega socializma, pa bi ga že radi nazaj. Vendar branje knjige hitro pokaže, da Ružičeva zavrača enačaj med marksizmom in terrorjem, ki se je v njegovem imenu dogajal. Marxova misel je, kot povzema mišljjenja poznavalcev doma in po svetu, še vedno genialna analiza bistva ekonomskih protislovij ne samo tedanjem družbe, ampak preroško razgalja tudi sodobno kapitalistično družbo. Da bi potrdila vrednost marksizma v svetovnem boju za socializem s človeškim obrazom, za kakršnega se je Marx v bistvu zavzemal, je Ružičeva napaberkovala po domačem in tujem tisku izjave, intervjuje, misli, poročila, analize in podobno gradivo ter ga razvrstila v knjigi v štirih sklopov.

V prvem govorovi o navzočnost marksizma danes in dokazuje še vedno živo aktualnost Marxove

M. MARKELJ

NAŠI UČITELJI - UMETNIKI

Naši knjižničarki sta ob slovenskem kulturnem prazniku pripravili razstavo z naslovom Naši učitelji - umetniki. Namen je opozoriti učence šole na ljudi, ki so po poklicu učitelji in se vedno nekaj srujejo. Barica Smole je postala širšemu krogu ljudi znana šele pred nekaj leti. Dokončala je Jurčičeve vitezške povest Janez Gremčič. Kratko prozo je izdala v zbirkri Katarina, objavljala v raznih revijah in sodelovala na literarnih natečajih. Ukrvarja se tudi z oblikovanjem male plastike. Barica Bukovec je več pozornosti slikanju namenila po upokojitvi. Slika z oljnim barvami, predvsem so ji ljubi motivi iz narave, zlasti sončnice, v zadnjem času se ukvarja s slikanjem na svilo. Ana Dražumerič še vedno pušča angleški jezik, poleg tega pa najde čas tudi za pisanje. Napisala je zbirku kratke proze Samo za otročaje pa knjigo Plonkarja, s katero je pritegnila posebno pozornost. Lucijan Reščič je še vedno aktivni učitelj. Pojavil se je v Drobčih sonca, kasneje je veliko sodeloval s Francetom Režnom. Ilustriral je več kot 20 knjig. Sodeloval je s Pavčkom, Šalijem in Makarovičevim. France Režun je začel resno ustvarjati šele po 40. letu. Predstavljen je s pesniškimi zbirkami Drobči sonca, Občutja in videnja, Med lučjo in temo ter prizo Na mejah z neznamim, V objemu letnih časov itd.

ANDREJA STARČ, 8. e
OŠ Trebnje

SOVICA OKA

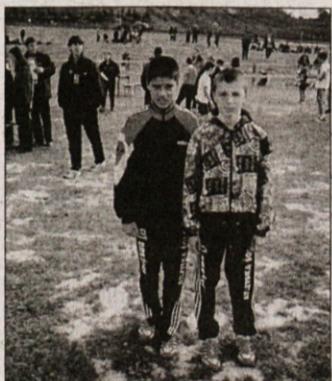
Učiteljice semiškega vrtca so lani, 20. decembra, otrokom pripravile igro Sovica Oka. Otroke so razveselile z ročnimi lutkami. Zgodbica je govorila o sovici - mlačiku, ki je imela zelo velike oči in je nekoga dne sklenila, da bo odslej spala le ponoči. Odslala je na potep. Po koncu igrice so vzgojiteljice vsem razdelile lepilo in ostali potreben material za izdelavo ročnih lutk iz zgodbice Sovica Oka. Otroci so lutke nadušeno izdelovali in polni lepih in poučnih spominov čez nekaj časa od domov.

ALEKSANDRA CINDRIČ
Novinarski krožek OŠ Semič

MOSTOVI

Pri tehniki smo izdelovali moste za natečaj Srednje lesarske šole v Ljubljani z naslovom Mladost je norost, čež vodo skače, kjer je most. Z velikim navdušenjem smo se lotili tega projekta. V petek, 11. februarja, je bil informativni dan in prav na ta dan je bila otvoritev razstave. Mentorica Slakova je poskrbela, da se je 7 učence udeležili otvoritve razstave. Tudi jaz sem bila med njimi. Prav ponosno sem si ogledala naše mostove. Prislužili smo si veliko praktičnih daril, saj je bila sponsor tega projekta Belinka. Delali smo v skupinah. Tak način dela je zanimiv, saj se moramo med seboj dogovarjati in najboljšo rešitev izpeljati. Veselim se že naslednjega projekta.

MAJA JAMŠEK, 5. r.
OŠ Krmelj

USPEŠEN NA DOLGIH PROGAH - Prav gotovo poznate Luka Vrbančič, prijetnega dečka, ki obiskuje 5. d. OŠ Brežice. Čeprav je vaš prijatelj, se nikar ne lovite z njim, ker ga ne boste ujeli. Je namreč zelo hiter. Zmagal je na šolskem in občinskem krosu, sodi pa tudi med najhitrejše slovenske osnovnošolce. Uspešen je bil na državnem prvenstvu v Velenju, saj je dosegel tretje mesto. Trenira že od leta 1996, in sicer dvakrat tedensko, pod vodstvom Vladke Lopatič. Luka (na sliki z bratcem) želi, da bi tudi v bodočem tako uspešen. (Maja in Andreja, Novinarski krožek OŠ Brežice)

DRUGAČEN KULTURNI TEDEN - Na šentjernejski podružnični šoli Orehovica so učiteljice ob letošnjem kulturnem prazniku otrokom kulturo približale malo drugače. Neposredno so jih soočile z različnimi ustvarjalci. Najprej jih je obiskala plesalka Fiona Johnson iz Ljubljane, uspešna tekmovalka in plesalka plesne šole Kazina. Šentjernejski oktet pod vodstvom Milana Pavliča je otroke popeljal v večglasno petje. Gostili so tudi skladatelja in dirigenta prof. Mirka Slosarja iz Kopra. En dan so preživel v Kostanjevici, kjer so obiskali Galerijo Božidarja Jakca in kulturni dom, kjer jih je z zabavno igro pričakal gledališki igralec Branko Jordan, dobitnik Severjeve nagrade za študente. Učenci so en dan preživel tudi z akademskim slikarjem Jožetom Marinčem (na sliki), en dan ob poslušanju pravljic, sodelovali pa so tudi pri pripravi proslave v OŠ Šentjernej. (Foto: Katja Hodnik, Orehovica)

NAŠA PRVA KNJIGA

Učenci 4. a razreda OŠ Šmarjeta smo izkoristili skrivnost začetnega pisateljevanja, ki nam jo je zaupal France Bevk v besedilu Moja prva knjiga. Odločili smo se, da se preizkusimo tudi mi. V torek smo zaključili s projektom. Pripravili smo razstavo, ki so si jo ogledali naši starši. Na razstavi so bile knjige, ki smo jih napisali mi. Že sami naslov: Trije navrhanci, Pošast Liza, Pustolovčina klevevske jame, Prebrani cigan, Izgubljeni trije kužki, Črni vranec, S kolesi na pot... obetajo zanimivo branje. Z delom po skupinah smo pripravili poročilo o zgodovini tiska, opisali razvoj pisave in knjige skozi stoletja. Brskali smo po knjigi rekordov in zapisali pomembne zanimivosti. Opravili smo tudi anketo o bralni pismenosti. Delo je bilo zanimivo in poučno. Upamo, da naša prva knjiga ne bo zadnja.

DAVID LINDIČ, 4. b
OŠ Šmarjeta

O POTOVANJU PO AFRIKI

V sredo, 22. decembra, lani smo imeli prvo v drugo šolsko uro učenci vseh oddelkov 8. r. predavanje o afriških državah in življenju v njih. Damjana Koželj, bivša študentka medicince, sedaj že zdravnica, nam je ob diapozitivih priopovedovala o svojih doživetjih, kulturi in življenju ljudi, o naravnih lepotah in problemih preživetja v težavnih razmerah, ki jih je pooblje spoznala na svojem popotovanju po Afriki. Obiskala je Zambijo, Tanzanijo, Bostvano in otok Zanzibar. Povedala nam je nekaj o naravnih lepotah Afrike pa tudi o zdravstvenih problemih, ki pestijo afriška ljudstva, o pomankanju hrane, o slabih higieni. Predavanje je bilo zelo poučno in zanimivo. Najbolj mi je ujegal prvi del, v katerem je predstavila svoje delo v misijonu.

AIDA MURČEHAJIČ, 8.e
OŠ Trebnje

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridržuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 2.III.

SLOVENIJA 1

8.10 - 0.10 Teletekst
9.00 Tedenški izbor
Mostovi
9.35 Pod klobukom
10.25 Zgodbe iz šolskej
11.05 Vodnik v svet narave, dok. oddaja
11.55 Skravnost, dok. serija
12.30 Zgodovinski parki in vrtovi Slovence
13.00 Porčila
14.10 Tedenški izbor
Portret (Jože Dular)
14.40 Družinske vezi
15.30 Zoom
17.00 Tedi
17.35 Slike iz Sečuna
18.00 Obzornik
18.10 Starejsi - boljši?, dok. oddaja
18.40 Ljudje Evrope
19.10 Risanka
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.05 Tedenik
21.05 Turistična oddaja
21.25 Osmi dan
22.00 Odmevi, kultura, šport
22.50 Pisave
23.20 Dok. oddaja

SLOVENIJA 2

8.00 Vremenska panorama - 10.00 Podeželski utrip, nan. - 10.50 Na robu, serija - 11.10 Razvedrnilna oddaja - 11.40 Kuhinja, film - 13.35 Videoštengen - 14.15 Euronews - 15.30 Tista lady Hamilton, ang. film - 17.30 Po Sloveniji - 18.05 Skrita področja znanosti - 19.00 Paradi plesa - 19.30 Videoštengen - 20.05 Bramwell, nan., 5/10 - 21.00 Grace na udaru, nan. - 21.30 Bo snežilo za božič?, fr. film - 22.55 Umor, nan., 16/22 - 23.45 Umor 1. stopnje, nad., 17/18 - 0.30 Noč z Dickom, nan.

KANAL A

8.30 Uboga Maria, pon. - 9.30 Rosalinda, pon. - 10.15 Luz Maria, nad. - 11.00 Oprah show - 12.00 Atlantis - 13.30 MacGyver, pon. - 14.30 Družinske vezi, nan. - 15.00 Ne mi težit, nan. - 15.30 Oprah show - 16.30 Uboga Maria, nad. - 17.00 Rosalinda, nad. - 17.45 Luz Maria, nad. - 18.30 Fant zre v svet, nan. - 19.00 Seinfeld, nan. - 19.30 Princ z Bel Aira, nan. - 20.00 Mladoporočenci - 20.30 Zmenkarje - 21.00 Simpatije, film - 22.00 Ognjena ljubezen, film - 23.45 MacGyver, nan.

POP TV

6.00 Jutranji program - 9.30 Divji angel, nad. - 10.30 Tri ženske, nad. - 11.25 Za tvojo ljubezen, nad. - 12.20 Udarci pravice, nan. - 13.50 Umor, nan. - 14.45 Pasji policist, nan. - 15.15 Smeh v hiši, nad. - 16.15 Divji angel, nad. - 17.15 Tri ženske, nad. - 18.15 Za tvojo ljubezen, nad. - 19.15 24 ur - 20.00 Maševecane na prostosti, film - 21.50 Odpadnik, nan. - 22.50 Dosejeji X, nan. - 23.50 Poplin spomin, nan.

CAJBA TV

8.00 Tarzan, nan. - 9.00 Harry in Hendersonovi, nan. - 10.00 Skravnostni svet Alex Mack, nan. - 11.00 Parker Lewis, nan. - 12.00 Otroci ne lažijo - 12.30 Obale Malibuja, nan. - 13.30 Samo mīda, nan. - 14.00 Višave, nad. - 15.00 Živa-magazin - 16.00 Košarkarji, nan. - 16.30 Ameriška gimnazija, nan. - 17.00 Nove dogodivščine Robina Hooda, nan. - 18.00 Zvezdne steze, nan. - 19.00 Živa-novice - 19.15 Paralelni svet - 20.10 Fotomodeli, nad. - 22.00 Živa-magazin - 23.00 Boljše življenje - 23.50 Na sever!, nan.

VAŠ KANAL

13.40 Videostrani - 17.00 Glasbena oddaja - 17.55 Kako biti zdrav in zmagovati - 18.20 Motospot - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Iz združenja - 21.00 Novice - 22.15 Videotop

HTV 1

8.05 Film - 10.05 Iz temeljev HTV - 12.20 Nedeljska premiera - 14.05 Zvezdne steze (serija) - 15.35 Hladna vojna (serija) - 16.30 Črnobelo barvi - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Nikita - 20.55 Frasier (serija) - 21.20 Vatikan v stoletju - 22.20 Opazovalnica - 22.50 Pravica za vse (serija) - 23.35 Svet zabave - 0.05 Logarjeva hiša (serija); Beverly Hills; Melrose Place; Film

svet, nan. - 18.10 Živiljenska priložnost, kviz - 19.00 Veličastnih sedem, nan. - 20.00 napacno dekle, film - 22.00 Obris, film - 23.45 Stripitez - 0.15 Atlantis

POP TV

7.00 Risanke - 9.30 Pri Adamsovi, nan. - 10.00 Kalifornijske sanje, nan. - 10.30 Mališi bratec, nan. - 11.00 Navihanka, nan. - 11.30 Herkul, nan. - 12.00 Xena, nan. - 13.30 Deset najzanimivejših minulega leta - 15.30 Mala Daniela, nad. - 16.30 Otroci ne lažijo, nad. - 17.00 Sam z dojenčkom, nan. - 17.30 Modna popotovanja - 18.00 Pod srečno zvezdo - 19.15 24 ur - 20.00 Kruta resnica, film - 21.50 Športna scena - 22.50 Reševalna ekipa, film

CAJBA TV

8.00 Tarzane pustolovčine, nan. - 8.30 Zlato seno, film - 10.00 Skravnostni svet Alex Mack - 10.30 Jama zlate vrtnice, film - 12.00 Otroci ne lažijo, nad. - 12.30 Alisev sanjski princ, nad. - 13.30 Otroci ne lažijo, nad. - 14.00 Šolski triki, film - 16.00 Morski vihar, film - 18.00 Beverly Hills, nad. - 19.00 Gola resnica, nan. - 19.30 Samski stan, nan. - 20.00 Privid zločina, nad. - 21.00 Twin Peaks, nad. - 22.00 Ponudba v povračevanje, film

VAŠ KANAL

13.40 Videostrani - 17.00 Glasbena oddaja - 18.00 Rezerviran čas - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Kako biti zdrav in zmagovati - 20.30 Smo dobrí gospodarji? - 20.45 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.15 Od sobote do sobote - 21.30 Kmetijski ragledzi

PONEDELJEK, 6.III.

SLOVENIJA 1

8.10 - 0.40 Teletekst
9.00 Tedenški izbor
Mostovi
9.40 Radovedni Taček

9.50 Dobri duh iz Avstralije
10.15 Recept za zdravo življenje
11.05 Znameniti umetniki
12.10 Klinika pod palmami

13.00 Porčila
14.00 Alicia, kult. magazin
14.50 Kip, film
15.40 Gospodarska panorama
16.40 Duhovni utrip

17.00 Zlatko Zakladko
17.15 Kako rada imam solo, nan., 9/26
17.30 Moja žival in jaz, nan., 9/26

18.00 Obzornik
18.10 Besede
19.10 Risanka
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.05 Razkošje, nan., 2/18

21.00 Omizje
22.00 Odmevi, kultura, šport
22.55 Dubravka Tomšič Srebrenjak igra

SLOVENIJA 2

8.00 Vremenska panorama - 10.00 Veter v hrbot, kan. nad. - 10.45 Portret - 11.30 Pisma iz Perzije, film - 12.55 Videospotnice - 13.30 Euromedia - 15.50 Kurentovanje - 16.00 Sveti zakon, film - 17.30 Po Sloveniji - 18.05 Strela z jasne - 19.00 Sorodne duše, nan. - 19.30 Videospotnice - 20.00 Nogomet - 0.00 Kralj Sankt Paulija, nem. nad., 1/6

KANAL A

8.30 Uboga Maria, pon. - 9.30 Rosalinda, nad. - 10.15 Luz Maria, nad. - 11.00 Oprah show - 12.00 Adrenalina - 13.30 MacGyver, pon. - 14.30 Družinske vezi, nan. - 15.00 Ne mi težit, nad. - 17.00 Rosalinda, nad. - 17.45 Luz Maria, nad. - 18.30 Fant zre v svet, nan. - 19.00 Seinfeld, nad. - 19.30 Princ z Bel Aira, nad. - 20.00 Adrenalini - 20.30 Zmenkarje - 21.00 Simpatije, film - 22.00 Ognjena ljubezen, film - 23.45 MacGyver, pon.

POPTV

6.00 Jutranji program - 9.30 Divji angel, nad. - 10.30 Tri ženske, nad. - 11.25 Za tvojo ljubezen, nad. - 12.20 Pod srečno zvezdo, nad. - 13.50 Policijski s撕em, nad. - 14.45 Pasji policist, nad. - 15.15 Smeh v hiši - 16.15 Divji angel, nad. - 17.15 Tri ženske, nad. - 18.15 Za tvojo ljubezen, nad. - 19.15 24 ur - 20.00 Temna preteklost, film - 21.40 Udarci pravice, nad. - 22.30 Prijatelji, nad. - 23.00 Na jug!, nad. - 0.00 M.A.S.H., nad. - 0.30 Cybill, nad.

CAJBA TV

8.00 Tarzan, nan. - 9.00 Harry in Hendersonovi, nan. - 10.00 Skravnostni svet Alex Mack, nan. - 11.00 Parker Lewis, nan. - 12.00 Otroci ne lažijo - 12.30 Obale Malibuja, nan. - 13.30 Samo mīda, nan. - 14.00 Višave, nad. - 15.00 Živa-magazin - 16.00 Košarkarji, nan. - 16.30 Ameriška gimnazija, nan. - 17.00 Nove dogodivščine Robina Hooda, nan. - 18.00 Zvezdne steze, nan. - 19.00 Živa-novice - 19.15 Paralelni svet - 20.10 Fotomodeli, nad. - 22.00 Živa-magazin - 23.00 Boljše življenje - 23.50 Na sever!, nad.

VAŠ KANAL

13.40 Videostrani - 17.00 Risanka - 18.15 Iz združenja - 19.00 Novice - 19.15 Tedenški kulturni pregled - 19.30 24 ur - 20.00 Kontaktna oddaja - 20.40 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.15 Tedenški kulturni pregled - 21.25 Oder občutkov

HTV 1

8.00 Dobro jutro - 10.05 Izobraževalni program - 12.00 Porčila - 12.35 Umazane laži (nad.) - 13.20 Trenutek za... - 13.55 Serija - 14.45 Težave brucha (film) - 16.30 Dok. oddaja - 17.00 Hrvatska danes - 17.45 Moj dom - 18.20 Kolo sreće - 18.55 Risanka - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Po lepi naši - 21.25 Film tredna - 23.10 Porčila - 23.30 Iz temeljev HTV - 1.50 Drama

HTV 2

10.30 Moja prijateljica čarovnica (film) - 12.10 Ponovitev - 14.55 Lassie (serija) - 15.55 Porčila za glube in naglušne - 16.00 Živa-magazin - 16.00 Košarkarji, nan. - 16.30 Ameriška gimnazija, nan. - 17.00 Nove dogodivščine Robina Hooda, nan. - 18.00 Zvezdne steze, nan. - 19.00 Živa-novice - 19.15 Paralelni svet - 20.10 Morilска volva, film - 22.00 Živa-magazin - 23.00 Boljše življenje - 23.50 Na sever!, nad.

VAŠ KANAL

13.40 Videostrani - 17.00 Risanka - 18.15 Iz združenja - 19.00 Novice - 19.15 Tedenški kulturni pregled - 19.30 24 ur - 20.00 Kontaktna oddaja - 20.40 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.15 Tedenški kulturni pregled - 21.25 Oder občutkov

HTV 1

7.15 Tv spored - 8.00 Dobro jutro, Hrvatska - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 12.00 Poročila - 12.35 Umazane laži (nad.) - 13.20 Trenutek za... - 13.55 Serija - 14.45 Težave brucha (film) - 16.30 Dok. oddaja - 17.00 Hrvatska danes - 17.45 Moj dom - 18.20 Kolo sreće - 18.55 Risanka - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Po lepi naši - 21.25 Film tredna - 23.10 Porčila - 23.30 Iz temeljev HTV - 1.50 Drama

HTV 2

10.30 Moja prijateljica čarovnica (film) - 12.10 Ponovitev - 14.55 Lassie (serija) - 15.55 Porčila za glube in naglušne - 16.00 Živa-magazin - 16.00 Košarkarji, nan. - 16.30 Ameriška gimnazija, nan. - 17.00 Nove dogodivščine Robina Hooda, nan. - 18.00 Zvezdne steze, nan. - 19.00 Živa-novice - 19.15 Paralelni svet - 20.10 Morilска volva, film - 22.00 Živa-magazin - 23.00 Boljše življenje - 23.50 Na sever!, nad.

SOBOTA, 4.III.

SLOVENIJA 1

7.00 - 1.40 Teletekst
7.55 Tedenški izbor
Zgodbe iz školske
8.25 Radovedni Taček
9.15 Pod klobukom
10.05 Zadnji samorog, film
11.40 Lassie, nad.
12.00 Tedenik

13.00 Porčila
13.25 Turistična oddaja

13.45 TV Pop

14.15 Petka

15.35 Lyddie, film

17.00 Mozartova druščina, 9/26

17.25 Čari začimb

18.00 Obzornik

18.10 Na vrtu

18.35 Ozare

18.40 Spet na poti s Simonom Dringom, serija, 4/8

19.10 Risanka

19.30 Dnevnik, vreme, šport

19.55 Utripp

20.15 Športni kviz

21.35 Skravnost, dok. serija, 3/8

22.15 Porčila, šport

22.50 Nenavadna druščina, nad., 9/13

2

Mladim zapiramo pot do lovstva

Zaradi t.i. pristopnin se mladi ne odločajo več za lovstvo
- Upadanje članstva - Aprilska akcija

Vsako leto se ob času občnih zborov razplamti strasti zaradi višine sredstev, ki jih potrebujemo za finančiranje celotne organizacije. Vsak tolar je dragocen, zato nas vsa ka podražitev toliko bolj prizadene. Prizadene pa tudi tiste, ki še niso lovci, pa bi to rabi bili. Mladi!

Strinjam se, da ni obvezno, da bi bil vsakdo lovec, saj to tudi ni namen lovstva. Množičnost naj bo rezervirana za politiko, lovsko organizacijo pa morajo odpreti vrata vsem tistim, ki si to res želijo in ki so pripravljene za lovstvo tudi kaj narediti. Temelj

ZLATOPOROČENCA HRASTAR - V Zloganju v občini Škocjan sta v krogu svoje družine in sorodnikov praznovala Ana in Franc Hrastar in v začetku februarja zaobljubile potrdila v Škocjanski farni cerkvi. V petih desetletjih skupnega življenja se jima je rodilo pet otrok in osem vnukov. Želita si, da bi jima združje dobro služilo in da bi dočakala svojega prvega pravnuka. Ob njunem skupnem prazniku so ju obiskali tudi predstavniki društva upokojencev Škocjan ter izročili diplomo in skromno darilo. (Foto: R. Čelesnik)

lovske organizacije je namreč pristojljivo delo. Toda povprečna starost v lovskih družinah je v povprečju nad 50 let, ker mladim zapiramo pot, da bi postali lovci, in sicer s tako imenovano "pristopnino". Večina lovecjo je plačala ob vstopu v lovsko družino. Višina pristopnine je različna od družine do družine. Opravljemo jih z minimil delom članov, kot da mladi ljudje čez nekaj let ne bodo imeli minulega dlea. Bodo! Mnogo mladih smo na ta način odvrnil od lovstva. Vendar lovskih družin brez podmladka nima razvoja, ne novih idej. To pa lovstvo še kako potrebuje.

Ko sem pred štirimi leti prevzel vodenje Zveze lovskih družin Bele krajine je zveza štela skoraj 700 članov, sedaj pa naš je še 650. Ta podatek je zaskrbljujoč. Iz naše področne zveze smo poslali vsem lovskim družinam obvestilo, da je zaračunavanje pristopnin mladim nezakonito in tudi ni v skladu z nobenimi moralnimi normami. Nekatere LD so to mnenje sprejele, ponekod pa še vztrajajo pri tem in s tem dolgoročno škodujejo ugleda lovskoga kraja in organizacije. Mladi želijo spoznati naravo in to jim je treba omogočiti. Sprejmimo jih medse, omogočimo jim, da bodo polnopravni člani naših lovskih organizacij in da bodo ponosni, ker so lovci!

V okviru dejavnosti LZS in ZLD Bele krajine bomo v mesecu aprilu izvedli akcijo "Naravi krademo smeti". Trajala bo cel teden, saj se je že v prejšnjem letu pokazalo, da zaračunavanje zanimanja lovec, ribičev, krajevnih skupnosti kot tudi posameznikov ni možno izvesti take obširne akcije brez koordiniranja vseh sodelujočih. Pričakujemo dobre rezultate in se večji odziv kot v lanskem letu.

ANTON VRŠČAJ
predsednik ZLD Bele krajine

Različne pomoči

Za novo dializo

Za pomoč pri pripravi velenkoncerta Dializa 2000 v Novem mestu - le-ta bo, kot je znano, 8. marca - je Društvo kraličnih ledvičnih bolnikov Dolenjske zaprosilo tudi cvetličarje, slaćičarje, vinogradnike, vinske kleti, izdelovalce mesnih izdelkov, brezalkoholnih piča in podobne. Odziv je bil zelo velik, darovalci pa lahko svoje proizvode dostavijo v dializni oddelek Splošne bolnice Novo mesto ali pa obvestijo organizatorja, kdaj in kje lahko prevzame podarjeno. Imena vseh darovalcev bodo objavljena v medijih, a tudi na prireditvi jih bo moč prebrati na velenju platnu za odroma.

Metliški župan Slavko Dragovan pa je na sestanku direktorjev metliške občine le-te naprosil, naj prispevajo v sklad za nov dializni center, saj obstoječi deluje v neprimernih in nemogočih prostorih ter terminih. Marjan Cerjanec iz Obretnega zdravstva Metlika pa je presenečen nad velikim odzivom obrtnikov in samostojnih podjetnikov, vendar prosi vse tiste, ki še niso niti prispevali, naj to storijo v kratkem času, saj kadar hitro da, dvakrat da. Blaž Kočevar iz Semiča pa bo v kratkem pripravil dobrodelno prireditve, katere izkupiček bo šel v prid novih dializnih prostorov. To bo veseli večer, za katerega je besedilo napisal ta semiški učitelj, ki je hrkrati tudi neutruen kulturni delavec v mladi semiški občini.

TONI GAŠPERIČ

V spomin Micki Bolte

V dneh, ko v deželo prihaja pomlad, nas je pretresla vest o nepričakovani smrti Mickie Bolte. Krajanji in gasilci smo ob njeni izgubi sočustvovali z domačimi in svojci. Tiho in skromno, kot je živila, se je zboleznijo, ki ji je grenila življine in o kateri ni rada govorila, poslovila za vedno. Vsa naša žalost in bolečina v srcih domačim ne more nadomestiti skrbne žene, mame, stare mame, sestre in tete. Le v tolažbo jím je lahko, da smo jo v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti.

Dokazali smo, kako smo jo celičili, jo imeli radi. Za marsikaj bi se ji moral še zahvaliti, ji izreči priznanje za veliko majhnih dobrih del, ki se jih zavedamo še sedaj, ko je ni več med nami. Veliko zahvalo smo ji dolžni gasilci iz Prečne. Skupaj z možem sta družno pomagala pri delu v gasilskem društvu in tudi pri obnovi doma. Micka je bila pripravljena poprijeti za lopato ali pa pripraviti kaj dobrega za marljive gasilce, pa četudi iz svoje shrambe.

Prav vsi jo bomo pogrešali, saj je za vsakogar našla minutko časa in šaljivo ali resno besedo. Lepo je bilo, Micka, ko smo sedeli pod brajdo in gledali, kdo je prinesel večjega in lepšega jurčka, ko smo ugibali, kje so že zrele jagode in borovnice, kdo bo v vasi prvi začel s trgovijo. Vse to bo zdaj potekalo brez vas. Obljubljamo vam, da bodo vaš grob krasile vrtnice, prav takšne, kakršnih je bil poln vaš vrt in ki sta jih imeli najraje.

Hvala vam za vse lepe trenutke. Ohranili vas bomo v najlepšem spominu.

PGD Prečna in vaščani

GLEDALIŠČNIKI ZA DIALIZO

SEMIČ - V Semiču se bodo pusti oddolžili s tragično burko "Put stava smrt". Gre za igro v treh dejanjih, sestavljeno iz skečev, ki so bili sicer že predstavljeni. Avtor in režiser burke, v kateri sodeluje okrog 30 ljudi, od tega 21 igralcev, je Blaž Kočevar. Semiški gledališčniki iz dramske sekcijs KUD "Jože Mihelčič" so začeli z vajami še konec januarja, a so se prvič predstavili osnovnošolcem že prejšnjem petek. Sicer pa si bo v semiškem kulturnem domu burko moč ogledati v soboto, 4. marca, ob 19. uri ter naslednji dan ob 15. in 18. uri. Izkupiček bodo gledališčniki namestili gradnji dializnega oddelka v novomeški bolnišnici.

Delavni vavtovški gasilci

Republiško priznanje Milanu Nosetu

VAVTA VAS - Občni zbor gasilcev Prostovoljnega gasilskega društva Vavta vas je potekal v delovnem vzdusu, tako kot je bilo tudi delovno preteklo leto. Poleg širitev doma so veliko pozornosti namenili izobraževanju svojih članov.

Kar devet gasilcev je uspešno opravilo različne tečaje. Sekcija za podvodne aktivnosti je že sedmo leto zapored čistila reko Krko, na povabilo občine Dolenjske Toplice so sodelovali pri čiščenju potoka Radešča, gasilci potapljači pa so se izkazali tudi pri reševanju potopljenega vozila iz deroče Temenice. Jamarska sekacija je v okviru prireditve Straška jesen sodelovala pri opremljanju in zavarovanju Velike Prepadne Jame, izvedli so tudi spust v Malo Prepadno in očistili zunanje silose v pekariji.

Milan Nose, pozrtvovalni gasilec PGD Vavta vas.

Po besedah predsednika Eda Drobniča bodo letos pozornost namernili predvsem nabavi in vzdrževanju gasilske opreme. Kupiti namenljavo novo terensko vozilo z vitem, rezervoarjem za vodo in visokotlačno črpalko za gašenje gozdnih požarov, sodelovali pa bodo tudi na različnih tekmovanjih, izobraževanjih in seminarjih.

Na občnem zboru so zasluznim gasilcem podelili občinska gasilska priznanja: veteranski priznanje sta prejela Franc Berkopec in Alojz Kužnik, republiško priznanje medaljo za hrabrost pa je dobil gasilec Milan Nose iz Rumanske vasi: v začetku lanskega decembra je iz visoke in deroče Krke rešil ribiča R. Zupančiča, ki ga je vodni tok potegnil pod jez.

S. M.

ŠTUDIJSKI KROŽKI

NOVO MESTO - Na razvojno-izobraževalnem centru delujejo tudi študijski krožki, ki so namenjeni odraslim, samostojnim, ustvarjalnim in družbenim ljudem s približno enakimi interesu. Člani krožka si namreč program dela in cilje oblikujejo sami, se dogovorijo za urnik in razdelijo delo. V krožku ni učitelja, učijo se eden od drugega. Pri tem jim kot viri znanja služijo knjige, revije, časopisi, avdio in video kasete, filmi, razstave, predstave, obiski različnih ustanov ipd., pomembna pa so tudi znanja stokovnjakov iz posameznih področij. Tako je bila gostja študijskega krožka tibetanskih vaj pomlajevanja in samozdravljenja, ki se izteka, soavtorica priročnika Vrelec mladost 2 Martina Kralj. Pred nedavnim so pričeli s krožkom o zdravilnih zeliščih, v okviru vseslovenskega projekta "Beremo z Manco Kosir" pa so včeraj, 1. marca, v RJC-u začeli s študijskim krožkom širjenja bralne kulture.

Dokazali smo, kako smo jo celičili, jo imeli radi. Za marsikaj bi se ji moral še zahvaliti, ji izreči priznanje za veliko majhnih dobrih del, ki se jih zavedamo še sedaj, ko je ni več med nami. Veliko zahvalo smo ji dolžni gasilci iz Prečne. Skupaj z možem sta družno pomagala pri delu v gasilskem društvu in tudi pri obnovi doma. Micka je bila pripravljena poprijeti za lopato ali pa pripraviti kaj dobrega za marljive gasilce, pa četudi iz svoje shrambe.

Prav vsi jo bomo pogrešali, saj je za vsakogar našla minutko časa in šaljivo ali resno besedo. Lepo je bilo, Micka, ko smo sedeli pod brajdo in gledali, kdo je prinesel večjega in lepšega jurčka, ko smo ugibali, kje so že zrele jagode in borovnice, kdo bo v vasi prvi začel s trgovijo. Vse to bo zdaj potekalo brez vas. Obljubljamo vam, da bodo vaš grob krasile vrtnice, prav takšne, kakršnih je bil poln vaš vrt in ki sta jih imeli najraje.

Hvala vam za vse lepe trenutke. Ohranili vas bomo v najlepšem spominu.

PGD Prečna in vaščani

Budu v slovo

V soboto, 19. februarja, smo se na pokopališču v belokranjskih Miličih sorodniki, prijatelji, vaščani in stanovski kolegi poslovili od znanega voznika tovornjaka Buda Miliča. V petindvajsetih letih je prevozil vso Evropo, Bližnji vzhod in države nekdanje Sovjetske zveze. Bil je pionir sodobnega transporta in vzornik ter mentor mnogim mlajšim vozniškим.

Z veliko vztrajnostjo je opravil tudi najtežje, velikokrat tveganje naloge. Mnogokrat je peljal zdravila in drugo humanitarno pomoč na krizna območja, kar zanj ni bil problem, ampak iziv. Po uspešno opravljenih nalogah je bil zadovoljen, vedel je, da je koristen. To pa ga je osrečevalo. Nič ga ni moglo ustaviti, niti huda bolezni, s katero je odšel na svojo poslednjo vožnjo v daljno Rusijo. Za volanom je omagal pod Uralom. Kljub pomoci kolegov in zdravnikov v tamkajšnjih bolnišnicah je podlegel, preden sta ga uspela snaha Anka in bratanec Niko pripeljati domov.

Sorodnikom in prijateljem je v uteho, da počiva v domači zemlji. Sicer pa človek živi, dokler živi spomin na njegova dobra dela. V srednjih sorodnikov, prijateljev in poklicnih kolegov bo Bude živel še dolgo.

Njegovi stanovski kolegi

USTVARJANJE V TRETEM ŽIVLJENJSKEM OBDOBJU - Črnomaljski Zavod za izobraževanje in kulturo je lanskega oktobra ustanovil Univerzo za tretje življenjsko obdobje, v katero se je vključilo več kot 50 belokranjskih upokojenik in upokojencev. Doslej so že pripravili delavnice "Starejši smo mladi" in "Kdo so starejši in kako ter zakaj se izobražujejo", sedaj potekajo fizioterapevtske vaje in tečaj nemškega jezika, načrtujejo pa še program o pripravi hrane za vitalnost in zdravje. Nedavno pa so zaključili s 15-urnim slikevanjem na svilo pod mentorstvom likovne pedagoginje Alenke Vrlinič (na fotografiji). V likovnem ustvarjanju se je poskusilo deset ukopojenk ter upokojenec, Vrlinič pa je povedala, da so bili, kljub temu da so bili vsi začetniki, zelo ustvarjalni, zato bo z veseljem pripravila še nadaljevalni tečaj slikanja na svilo. (Foto: M. B.-J.)

NAVDUŠILI ŠTEVILNO OBČINSTVO - Igralcii KUD Mirna Peč so v nedeljo, 13. februarja, v domačem kulturnem domu zaigrali komedijo Franca Lipaha Glavni dobitek in navdušili številno občinstvo. Zgodba se dogaja pred drugo svetovno vojno, toda klub temu prinaša aktualna sporočila tudi za današnji čas, saj je glavna tema denar ter s tem povezana sreča. Brvarjevi na loteriji zadenejo glavni dobitek, kar pa se izkaže za pomoto, in to dvakrat. Igrali: Bogdan Krevs (predsednik društva), Vida Progar, Denis Barbo, Špela Zaletel, Tone Gašparac, Ivan Stanisa, Monika Jarc, Tine Lužar, Nežka Režek in Lojzka Krevs so pod vodstvom režisera Staše Vovk poskrbeli za prijetno nedeljsko popoldne. Z Glavnim dobitkom bodo gostovali še po širši Dolenjski. (Foto: L. Murn)

PRAZNIK KULTURE - V bogatem večeru, ki so ga pripravili na OŠ Prevole, so nastopili moški pevski zbor Ig, ženski pevski zbor KUD Ig (na sliki), gledališča skupina "Pod odrom" KUD Ig in učenci šole. Žal se je vabilu kulturnega društva Hinje odzvalo maloštivalno občinstvo, v večnem besedilu prireditve, ki je sovpadala s slovenskim kulturnim praznikom, pa so mlađi kulturniki poučarili: "In vendar, kaj potrebuje svet, kaj bolj potrebuje naš narod v mlađi državi kot ravno človeka, ki mu kolesca srca in umenekočutno sovpadajo. In kdo drug, če ne pesnik, more to našo oglušelost (kulturno) ozdraviti?" (Foto: S. Mirtič)

RAZSTAVA - Društvo podeželskih žensk Bučka je 19. februarja pripravilo razstavo starih predmetov, ki so jih nekoč uporabljali na Bučki in v okolici. Njihovo prvo akcijo in razstavo so ljudje lepo sprejeli. Zbrane so več kot 100 starih predmetov, od likalnika do strikoplevca, ki so kot okras dvoran popestrili prireditve z naslovom "Večer ljudskih pesmi", katero je pripravilo tamkajšnje kulturno društvo. Na fotografiji: članice pred kratkim ustanovljenega društva podeželskih žensk na Bučki. (Tekst: Ljuba Hočevar)

ZBOR ŠOFERJEV IN AVTOMEHANIKOV - Člani združenja šofjerjev in avtomehanikov Novo mesto, ki so se minuli petek zbrali v gostišču Prepih na Gornji Težki vodi, so po nastopu moškega pevskega zboru iz Šmihela in recitarja Jurija Murna prisluhnili poročilu dosedanjega predsednika Franca Cimermančiča. Vozniki in mehanični so še posebej ponosni na svoj društveni dom v Šmihelu, v sodelovanju z novomeškim šolskim centrom pa strokovno usposabljujo voznike avtobusov. Ob tem so kritično izpostavili problem zaščite poklicnih voznikov motornih vozil, ki so po njihovem mnenju izpostavljeni nerazumnim kaznovočnim ukrepom zakona o varnosti cestnega prometa. Na občnem zboru, ki se ga je udeležil tudi novomeški podžupan Adolf Zupan, so izvolili nov upravni odbor, ki mu bo prihodnja štiri leta predsedoval Alojz Dragan. (Foto: B. A.)

DOLENJSKI LIST 27

**VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE
STATISTIČNI URAD REPUBLIKE SLOVENIJE
VABI**

k sodelovanju med 1730 in 1800 popisovalcev za izvedbo
**POPISA KMETIJSKIH GOSPODARSTEV V REPUBLIKI
SLOVENIJI V LETU 2000**

Popisovanje bo potekalo po vsej Sloveniji od 1. junija 2000 do 20. junija 2000.

Delo je terensko.

Popisovalec bo anketiral med 50 in 100 kmetijskih gospodarstev po navodilih Statističnega urada Republike Slovenije.

Pogoji:

- končana najmanj štiriletna srednja šola (zaželena izobrazba kmetijske smeri),
- znanje slovenskega jezika,
- državljanstvo Republike Slovenije,
- v času popisa zagotovljeno lastno prevozno sredstvo.

Z izbranimi popisovalci bomo sklenili pogode o delu.

Pred začetkom popisa vas bomo na posebnih predavanjih podrobneje seznanili z vsebinou dela in vam izročili vse gradivo, ki ga boste potrebovali za izvedbo naloge.

Če smo vam z našo ponudbo spodbudili zanimanje, če ste komunikativni, natančni, če vas veseli terensko delo in želite podrobnejše informacije, pokličite eno izmed naslednjih telefonskih številk:

061/23 40 752 za območje Kmetijskega zavoda Celje,
061/23 40 754 za območje Oddelka za kmetijsko svetovanje Kranj,
061/23 40 755 za območje Kmetijskega zavoda Ljubljana,
061/23 40 770 za območje Kmetijskega zavoda Maribor,
061/23 40 770 za območje Živilorejsko-veterinarskega zavoda Murska Sobota,

061/23 40 755 za območje Kmetijsko-veterinarskega zavoda Nova Gorica,

061/23 40 754 za območje Oddelka za kmetijsko svetovanje Novo mesto,

061/23 40 752 za območje Obdravskega zavoda za veterinarstvo in živilorejo - Ptuj.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev, s telefonsko številko, z navedbo območja, v katerem bi bili pripravljeni popisovati kmetijska gospodarstva, in z oznako **POPIS-KME** pošljite najkasneje do 14.3.2000 na naslov:

Statistični urad Republike Slovenije
Vožarski pot 12, 1000 Ljubljana

HIPOT-P&EMS, d.o.o.

Proizvodnja elektro-mehanskih sistemov

išče za potrebe družbe, zanesljive sodelavce(-ke) za opravljanje delovnih nalog na področju razvoja in nabave:

1. VODENJE RAZVOJA

Od kandidatov pričakujemo:

- učinkovito, odgovorno in lojalno vodenje oddelka s projektno organizacijo delo;
- visoko ali višjo izobrazbo, smer strojništvo-konstr.;
- poznavanje PRO-E;
- 3 leta delovnih izkušenj na področju razvoja, po možnosti v avtomobilski industriji, s poznavanjem zahtev VDA 6, ker se podjetje vključuje v avtomobilsko industrijo Evrope;
- aktivno znanje vsaj enega tujega jezika (preferiramo nemški jezik).

2. KOMERCIALIST NABAVE

- visoko ali višjo izobrazbo elektrotehnike, strojništva in komercialne izkušnje;
- visoko ali višjo izobrazbo ekonomske smeri in tehnično predznanje;
- aktivno znanje vsaj enega tujega jezika (preferiramo nemški jezik);
- sposobnosti dobrega komuniciranja;
- poznavanje dela z računalnikom (Windows, Excel);
- poznavanje ZT, novih carinskih predpisov in vozniski izpit B-kat.;
- vsaj 2 leti delovnih izkušenj na področju komerciale.

Kandidatom nudimo:

- možnost zaposlitve za nedoločen čas;
- dinamično in kreativno delo;
- možnost nagrajevanja glede na dosežene rezultate;
- dodatno funkcionalno izobraževanje.

Kandidati naj pisne prijave z dokazili pošljajo nakasneje v 15 dneh po objavi na naslov:

HIPOT-P&EMS, d.o.o., Trubarjeva 7, 8310 Šentjernej - s pripisom "Za razpis". Kandidate bomo o izboru obvestili v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.

**POŠTA SLOVENIJE, d.o.o.
POSLOVNA ENOTA NOVO MESTO**

OBJAVLJA JAVNI OGLAS ZBIRANJA PONUDB ZA:

1. Gradbena dela (vzdrževanje pošti):

• zidarska dela	(vrednost del do 500.000 SIT)
• keramičarska dela	(vrednost del do 500.000 SIT)
• beljenje	(vrednost del do 500.000 SIT)
• fasaderska dela	(vrednost del do 500.000 SIT)
• ključavnčarska dela	(vrednost del do 500.000 SIT)
• steklarska dela	(vrednost del do 500.000 SIT)

2. Mizarska dela: (vrednost del do 500.000 SIT)

- popravila in dodelava pohištvene opreme (pulti, omare, stoli itd.)
- popravila stavbnega pohištva

3. Vodovodne inštalacije: (vrednost del do 500.000 SIT)

- popravila in dogradnja inštalacij
- nujna popravila (intervence) ob okvarah na vodovodnih inštalacijah in odtokih

4. Toplovodne inštalacije: (vrednost del do 500.000 SIT)

- redno servisiranje peči
- predelava in popravila inštalacij
- nadzor naprav v smislu varčevanja porabe toplotne energije
- nujna popravila (intervence) ob okvarah na pečeh oz. inštalacijah

5. Elektroinštalacije in naprave: (vrednost do 500.000 SIT)

- popravila in predelava električnih napeljav
- zamenjava in prestavitev svetil in drugih elektroelementov
- vzdrževanje termoakumulacijskih peči
- izvajanje meritve električnih inštalacij in strelvodnih naprav
- nujna popravila (intervence) ob okvarah na električnih inštalacijah in napravah

Vsa vzdrževalna dela in popravila na objektih, delovnih prostorih, opremi in napravah, se nanašajo na 65 poštnih enot na področju Bele krajine, Dolenjske in Posavje.

Za vse postavke prikažite v ponudbi zlasti:

- * ceno storitev za mersko enoto oziroma ceno delovne ure glede na vrsto storitev (posebej redno vzdrževanje, posebej intervencija); pri ceni upoštevajte DDV; prevozne stroške prikažite posebej
- * odzivni čas na intervventna popravila
- * dosegljivost v primeru intervence (številka telefona, faxa, GSM...)
- * reference

Pisne ponudbe pošljite na naslov:

Pošta Slovenije, d.o.o., Poslovna enota Novo mesto, Novi trg 7, 8000 Novo mesto, z oznako PONUBA ZA VZDRŽEVANJE, najkasneje v 15 dneh po objavi. Nepravočasno prispevih ponudb ne bomo upoštevali. Z izbranimi ponudniki bomo sklenili pogodbe za dobo 1 leta.

Za dodatne informacije se obrnite na tel.: 068/371-8640 (g. Lovšin Anton).

Ponudniki bodo o izbiri obveščeni najkasneje v 20 dneh od roka za predložitev ponudb.

**KOMUNALA Novo mesto, d.o.o.
Rozmanova ul. 2
8000 Novo mesto**

OBVESTILO

Občane občine Novo mesto, Šentjernej, Škocjan, Dolenjske Toplice, Mirna Peč in Žužemberk obveščamo, da bomo v času od 6. do 17. marca organizirali odvoz kosovnih odpadkov iz gospodinjstev po točnem urniku, ki ste ga že prejeli.

Med kosovne odpadke SODIJO:

pohištvo, sanitarni elementi, vzmernice, TV, računalniki, športni rezviziti, preproge, peči ipd.

Med kosovne odpadke NE SODIJO:

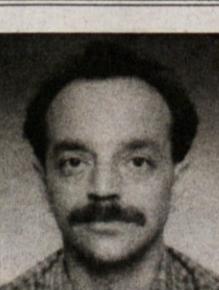
avtomobilske gume in ostali deli, kmetijski stroji, razni gradbeni odpadki (kritina, les, okna...).

Občane prosimo, da odpadke primerno pripravijo in odložijo poleg obstoječih zabojušnikov za odpadke.

Ostale informacije na tel. št. 323-596.

107.5 MHz UKV
Rožna ulica 39, Kočevje
tel./fax 061/855-666

Vsem, ki ste sočustvovali z nami in nam pomagali, hvala.

Žaluoči: vsi njegovi

**LADO
POGAČNIK**
Cankarjeva ul. 37, Trebnje

Verjeme ali ne...

**RADIO
OGNJIŠČE**

Krvavec 104,5 Kum 105,9

RADIO BREŽICE

na 88,9 in 95,9 MHz

ZAHVALA

V 87. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi oče in stari oče

JANEZ PAVLIN
iz Gor. Stare vasi 19
pri Šentjerneju

Obboleči izgubi našega dragega očeta se toplo zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem in vaščanom, ki ste nam v teh težkih trenutkih izrekli sožalje, darovali cvetje, sveče ter sv. maše in našega očeta pospremili na zadnji poti. Še posebna hvala zdravstvenemu osebu ZD Šentjernej, g. župniku in g. kaplanu za lepo opravljen obred, gasilcem in govorniku Andreju, pvevom moškega cerkvenega zboru, Alešu za zaigrano Tišino in pogrebski službi Oklešen. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žaluoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Je čas, ki da, in čas, ki vzame.
Pravijo, je čas, ki celi rane,
in je čas, ki nikdar ne mine,
ko zasanjaš se v spomine.

V 50. letu starosti nas je po težkih bolezni zapustila draga žena, mama, babica, tašča, hčerka, sestra in teta

VIDA VRLINIČ
iz Bojancev 38, Vinica

Vsem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani in sočustvovali z nami, iskrena hvala!

Vsi njeni

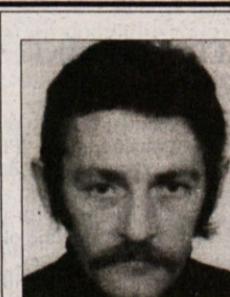
ZAHVALA

V 89. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, stara mama, tašča, sestra in teta

**JULKA
STANIŠA
roj. Tratnik**
iz Šmihela

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje in sveče, Domu starejših občanov Šmihel za dolgoletno nego, g. župniku za lepo opravljen obred, pvekskemu zboru in pogrebskim službam JP Komunala in Oklešen. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žaluoči: vsi njeni

ZAHVALA

V 46. letu starosti nas je nenadoma zapustil naš sin, brat in stric

BUDISLAV MILIČ
iz Miličev 2

Iskreno se zahvaljujemo Slovenski ambasadi in družini Knez iz Moskve, poklicnemu kolegu Branku Kapšu, Niku Miliču iz Adlešič in zasebni ordinaciji dr. Macana za pomoč pokojniku v tujini ter za prevoz v rodno vas. Še posebej se zahvaljujemo podjetjem West transport z Belčjega Vrha, Repromat iz Črnomlja, Simon, d.o.o., iz Adlešič ter številnim stanovskim kolegom za denarno pomoč. Iskrena hvala g. Maleriču, pvevom, izvajalcu Tišine, govornikom, g. župnikom in Gasilskemu društvu Žuniči za organizacijo pogreba, vsem sosedom, sorodnikom in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje in sveče in vseh ter vsakemu posebej, ki ste se poklonili njegovemu spomini in nam stali ob strani v najtežjih trenutkih. Iskrena hvala!

Žaluoči: mama Nada, brat Bogdan z družino in ostalo sorodstvo

ZAHVALA VINOGRADNIKOM

TREBNJE - Društvo vinogradnikov Trebnje se v imenu vseh udeležencev 7. Valentinovega pohoda zahvaljuje vinogradnikom za lep sprejem in pogostitev v svojih zidanicah. Geslo, da so Dolenčci odprtga srca, so potrdili: Jarčevi iz Zabrdja, Miklčevi in Dimovi iz Stana, Kirmovi, Zoretovi, Priateljevi, Janežičevi in Kneževičevi z Debencu, Redkovi, Gačnikovi, Metelkovi, Hribarjevi, Zupančevi (Škoftljica) in Pintarjevi iz Arenberga, Kavovi, Viščarjevi, Oparovi, Bukovčevi in Zupanovi iz stare Gore ter Stepečevi iz Praprotnice in Mercator Dolenjska iz Novega mesta.

ZAHVALA

Skrb, delo in trpljenje - tvoje je bilo življenje.
Bolečine si prestala,
zdaj boš mirno v grobu spala.

V 76. letu starosti nas je zapustila draga žena, sestra, teta in svakinja

ALOJZIJA GRM
roj. Mesojedec
Kandijska cesta 10, Novo mesto

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem za izraze sožalja, darovano cvetje, sveče in vsem, ki ste pokojno tako številno spremili na zadnji poti. Posebno zahvalo izrekamo Nevropsihiatričnemu oddelku Splošne bolnišnice Novo mesto, Domu starejših občanov Novo mesto, g. župniku Marinku za lepo opravljen obred, JP Komunala za organizacijo pogreba, pevcem iz Šmihela, trobentaku za zaigrano Tišino in Ivanu Dergancu za ganljive besede ob grobu. Hvala vsem in vsakemu posebej!

Žaluoči: mož Venčeslav in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Nihče ne ve, kako boli,
ko tebe, ljubi mož in očka,
več v našem domu ni.
A spomin na tebe vsak dan
bolj živi, saj zlatih src,
kot si imel ga ti,
malo še živi.
Le zakaj si moral ravno ti umreti,
ko je s teboj bilo lepo živeti.

Ob boleči izgubi našega

IVANA
ŽABKARJA
borca Gorjanskega bataljona,
iz Stare Bučke 2

se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani. Zahvala sosedom, prijateljem in znancem, pevcem, govornikoma ge. Janežičevi in g. Smrekarju, ZB Novo mesto, gasilcem ter Janiju za odigrano Tišino.

Žaluoči: vsi njegovi

ZAHVALA

V 70. letu starosti nas je zapustil dragi brat in stric

JOŽE AVBAR

z Daljnega Vrha 8

Ob izgubi se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in prijateljem za izrečeno sožalje, darovano cvetje, sveče ter za spremstvo pokojnega na zadnji poti. Hvala g. župniku za lepo opravljen pogreb, pevcem in pogrebni službi Oklešen. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žaluoči: vsi njegovi

ZAHVALA

V 74. letu starosti nas je zapustila draga žena, mama, babica, prababica, tašča, sestra in teta

MARIJA
BOLTE
iz Prečne 63

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam stali ob strani, izrazili sožalje, darovali cvetje, sveče in denarno pomoč ter pokojnico v velikem številu pospremili na zadnji poti. Zahvaljujemo se cerkvenemu zboru, g. župniku za lep obred, GD Prečna, KS Prečna, RK Prečna, Ivanu Drgancu, Slavki Hočevu za lepe poslovilne besede ter Kapeževim in Kovačevim za ostalo pomoč.

Žaluoči: mož Ivan, hčerki z družinama in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Z nami vedno bil,
nam življenje veseli.
Veliko lepega nas naučil,
nikoli jezen na nas bil.
Veliko ljubezni nam dal,
za vedno naših srcih bo ostal.

V 87. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, oče, stari oče in brat

NIKOLA

KOLENAC

z Mestnega trga 18, Metlika

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sodelavcem in vsem znancem, ki so nam izrazili sožalje, darovali cvetje in sveče ter pokojnega pospremili na njegov zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi zdravnikom in ostalem osebju Zdravstvenega doma Metlika, g. duhovniku za lepo opravljen obred, pevcem in g. Janžekoviču za odigrano Tišino, pogrebni storitvam Piškurič in vsem ostalim, ki so se udeležili pogreba. Vsem iskrena hvala!

Žaluoči: žena Jelka, hči in sinovi z družinami, vnukinja in vnuki, sestre in brata, ostali sorodniki ter vsi njegovi

ZAHVALA

Zakaj si močala umreti,
ko pa s teboj je bilo lepo živeti?
Ljubila si življenje, nas in dom,
vendar brez slovesa
zapustila si svoj dom.

Ob boleči izgubi drage žene, mame, tašče, sestre in tete

FRANČIŠKE

FRANKO

roj. Šepic

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste sočustvovali z nami, pokojni darovali cvetje in sveče, stanovalcem Kočvarjeve 12, 14 in 16 za cvetje in denarno pomoč. Posebaj se zahvaljujemo osebju Internega oddelka ter dr. Balažiču za izredno skrb in zdravljenje. Hvala g. proštu Jožefu Lapu za prelepse besede ob slovesu in pogrebni službi Komunale Novo mesto.

Žaluoči: mož Stanislav, sinova Stane in Franci, vnuki Peter, Mitja, Lučka in Anamarija, snahe Alenka in Marjeta, brata Franci in Janez, nečakinja Lučka z Gregorjem ter sestre Marija, Justi, Malči, Marinka, Vera in ostali sorodniki

ZAHVALA

Skrb, delo in trpljenje –
tvoje je bilo življenje,
bolečine si prestala,
zdaj boš mirno v grobu spala.

V 95. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, babica, prababica in teta

ANTONIJA

FLORJANČIČ

z Roj pri Trebelnem 10

Ob smrti naše drage mame se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje, sveče, sv. maše ter za tako številno spremstvo na njeni zadnji poti. Posebna zahvala g. župniku, pevcem za zapete žalostinke, Zdravstvenemu domu Trebnje, gospodu za zaigrano Tišino, gdč. Ireni Lamovšek za poslovilne besede, pogrebni službi Blatnik in RK Trebelno. Vsem še enkrat iskrena hvala! Za vedno bo ostala na naših srcih.

Žaluoči: vsi njeni

POGREGNE IN POKOPALIŠKE STORITVE

Leopold Oklešen

K Roku 26, Novo mesto

tel: 068/323-193

mobil: 0609/625-585

0609/615-239

delovni čas: NON STOP

Vsi, ki so upravičeni do povračila pogrebnih stroškov, imajo pri celotni storitvi le minimalno doplačilo.

Opravljamo tudi prevoze v tujino in v nekdanje jugoslovenske republike.

V SPOMIN

Je čas, ki da, in čas, ki vzame.
Pravijo, je čas, ki celi rane,
in je čas, ki nikdar ne mine,
ko zasanaš se v spomine.

Mineva 10 let, odkar nas je za vedno
v žalosti in brez slovesa zapustil

SLAVKO AUGUŠTIN

iz Metlike

Šopek rož tvoj grob krasil in lučka vedno ti gori. Hvala vsem,
ki mu prižigate sveče in ste ga ohranili v lepem spominu.

Njegovi: žena Zvonka, sinova Vlado in Boris z družinama

ZAHVALA

Ti si živel svoj čas.
Ti si odsel od nas.
Ostalo nemo je dvorišče,
hlad zavel je čez ognjišče.

Poslovili smo se od našega dragega

FLORJANA – CVETKA HRENA

iz Novega mesta, Pod Trško goro 84

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste se od njega še zadnjikrat poslovili, mu izkazali spoštovanje in ga spremili na poslednji poti.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Pomlad bo v Tvoj vinograd spet prišla
in čakala bo, da prideš Ti,
sedla bo na rožna tla,
in jokala, ker Te ni.

V 79. letu starosti nas je nenadoma
zapustil naš dragi mož, oče, stari ata
in brat

JOŽE ROSTOHAR

iz Brezja 27 pri Vel. Dolini

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem za nesebično pomoč v težkih trenutkih, izrečeno sožalje, darovano cvetje, sveče, sv. maše ter spremstvo na pokojnikovi zadnji poti. Posebna zahvala govorniku g. Hedlu za lepe poslovilne besede, pevskemu zboru Slavček za zapete žalostinke, GD Velika Dolina, kolektivu Agraria cvetje, g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred in pogrebni službi Žičkar. Vsem imenovanim in neimenovanim še enkrat iskrena hvala!

Žaluoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Tvoj odhod ne bo zmogel sonca,
ki je žarel v tebi.

Ob boleči izgubi našega

MATJAŽA MALUSA

dipl. veterinarja iz Tržiča

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za ustno in pisno izraženo sožalje, darovano cvetje, sveče in za sv. maše ter vsem, ki ste pokojnega pospremili na zadnji poti. Hvala Lovski družini Tržiče in vsem ostalim lovskim družinam, veterinarjem, Govedorejskemu društvu in kmetom ter KS Tržiče za besede slovesa. Hvala g. župnikoma za opravljen obred ter pevcem za zapete žalostinke.

Žaluoči: vsi njegovi

ZAHVALA

V 74. letu starosti nas je zapustila draga žena, mama, babica, prababica, tašča, sestra in teta

MARIJA
BOLTE
iz Prečne 63

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam stali ob strani, izrazili sožalje, darovali cvetje, sveče in denarno pomoč ter pokojnico v velikem številu pospremili na zadnji poti. Zahvaljujemo se cerkvenemu zboru, g. župniku za lep obred, GD Prečna, KS Prečna, RK Prečna, Ivanu Drgancu, Slavki Hočevu za lepe poslovilne besede ter Kapeževim in Kovačevim za ostalo pomoč.

Žaluoči: mož Ivan, hčerki z družinama in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

In v dobri tišini
bom prisluhnil zemlji.
Ta bo zvesto rekla:
Jemlji, jaz sem večna!
(J.D.)

V 81. letu starosti se je za vedno poslovil od nas naš dragi mož, ata, stari ata, praded, brat in stric

MARKO KRŠTINC

iz Hruševca 33, Straža

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom, vaščanom in znancem ter vsem, ki ste nam v trenutkih žalosti stali ob strani, nam izrazili sožalje in darovali sveče, ter vsem, ki ste pokojnega v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Prisrčna hvala dr. Koklju, sosedi Zinki in Branki, govornikom za ganljive besede, pevcem za zapete žalostinke in gospodu za zaigrano Tišino, gdč. Ireni Lamovšek za poslovilne besede, pevskemu zboru Slavček za zapete žalostinke, GD Velika Dolina, kolektivu Agraria cvetje, g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred in pogrebni službi Žičkar. Vsem imenovanim in neimenovanim še enkrat iskrena hvala!

Vsi njegovi

tedenski koledar

Cetrtrek, 2. marca - Janja
Petek, 3. marca - Marin
Sobota, 4. marca - Kazimir
Nedelja, 5. marca - Janez
Ponedeljek, 6. marca - Nika
Torek, 7. marca - Tomaž, pust
Sreda, 8. marca - dan žena

LUNINE MENE
6. marca ob 6.19 - mlaj

kino

BREŽICE: Od 2. do 5.3. (ob 18.00 uri) komedija Tista druga sestra.
DOBREPOLJE: 5.3. (ob 15. uri in 19.30) zgodovinski film Jezus.
GROSULJJE: 3.3. (ob 19. uri) ameriški film Kocka.
KOČEVJE: 6.3. (ob 18. uri) ameriški film Kocka.
KRŠKO: 2. in 3.3. (ob 20. uri) in 5.3. (ob 18. uri) film Vse in še svet. 3. in 4.3. (ob 18. uri) ter 5.3. (ob 20.15) film 13. bojevnik.
METLIKA: 3. in 4.3. (ob 20. uri) komedija Tista druga sestra.
RIBNICA: 4.3. (ob 21. uri) ameriški film Kocka.

TREBNE: 3.3. (ob 20. uri) in 5.3. (ob 17. uri) akcijski film 13. bojevnik.

VELIKE LAŠČE: 4.3. (ob 19. uri) ameriški film Kocka.

Razvojno izobraževalni center Novo mesto

sprejema prijave za vpis v izredne izobraževalne programe za šolsko leto 2000/2001

EKONOMSKO POSLOVNA FAKULTETA Maribor

• visokošolski strokovni program "Poslovna ekonomija"

VISOKA UPRAVNA ŠOLA Ljubljana

• visokošolski strokovni program "Javna uprava"

FAKULTETA ZA ORGANIZACIJSKE VEDE Kranj

• visokošolski strokovni program "Organizacija in management"

Prijavnice za prvi vpis so vam na voljo v informativni pisarni RIC Novo mesto.

Prijave in informacije:

RIC Novo mesto, Novi trg 5

Telefon: 068/326-319, 326-341

OBVESTILO

Občane, podjetja, druge organizacije in skupnosti, organe in društva obveščamo, da po sklepu Občinskega sveta Občine Dolenjske Toplice z dne 25.1.2000 v času od **18. februarja 2000 do 19. marca 2000** poteka

JAVNA RAZGRNITEV OSNUTKA

SPREMENI IN DOPOLNITEV

ZAZIDALNEGA NAČRTA NA KAMENJU V DOLENJSKIH TOPLICAH - SPREMENI

• v prostorih Občine Dolenjske Toplice, Zdraviliški trg 8, Dolenjske Toplice. Rok za pripombe k razgrnjenu gradu poteka zadnji dan razgrnitve.

Javna obravnavna osnutka dokumenta, bo v četrtek, 9. marca 2000 ob 17. uri v prostorih Gasilskega doma Dolenjske Toplice, na kateri bo izdelovalec osnutka dokumenta podrobnejše obrazložil in prisotnim dajal pojasnila.

Vljudno vabljeni!

Občina Dolenjske Toplice

iščemo

MULTIMEDIJSKE ZASTOPNIKE za svetovanje našim strankam

Ponujamo:
* stimulativni zasluzek
* redno zaposelitev ali delo prek s.p.-ja
* šolanje in podpora pri delu
* zanimivo delo v novih medijih

Pričakujemo:
* veselje do dela na terenu
* izkušnje v prodaji
* lasten prevoz

Prijave z življenjepisom pošljite le pisno na:
SZT, d.o.o., Ljubljana, Cesta v Kleči 12, 1117 Ljubljana.

DOLENJSKI LIST

Izdajatelj: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o. Direktor: Drago Rustja Uredništvo: Jožica Dornič (odgovorna urednica), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Breda Dušič Gornik, Tanja Jakše Gazdova, Mojca Leskovšek-Sveti, Martin Lazar, Milan Markelj, Lidija Murn, Pavel Perc in Igor Vidmar

Izhaja ob četrtkih. Cena izvoda 220 tolarjev; naročnina za 26 izvodov v 1. polletju 5.460 tolarjev, za upokojence 4.914 tolarjev, za pravne osebe 10.920 tolarjev; za tujino letno 70 evrov oz. druga valuta v tej vrednosti. V ceni izvoda oz. naročnini je upoštevan 8-odst. DDV.

Naročila in pisne odpovedi sprejemamo samo s prvo številko v mesecu.

Oglas: Cena 1 cm v stolpcu za oglas (in mali oglasi pravnih oseb) 2.900 tolarjev (v barvi 3.100 tolarjev), na prvi ali zadnji strani 5.800 tolarjev (v barvi 6.200 tolarjev); za razpis 3.500 tolarjev. V ceni oglasa oz. razpisa ni upoštevan 19-odst. DDV. Mali oglasi do deset besed 1.900 tolarjev, vsaka nadaljnja beseda 190 tolarjev. V ceni malega oglasa je upoštevan 19-odst. DDV.

Žiro račun pri Agenciji za plačilni promet v Novem mestu: 52100-601-59881. Transakcijski račun pri Dolenjski banki, d.d., Novo mesto: 970-7100-4405/9.

Naslov: Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Germova ulica 4, p.p. 212. Telefon: uprava: 068/39 30 500, v.d. odgovorne urednice 39 30 528, propagandna služba 39 30 514, naročniška služba 39 30 508 in 39 30 510, mali oglasi in osmrtnice 39 30 512, računovodstvo 39 30 504 in 39 30 506.

Telefaks: (068) 39 30 540.

Elektronska pošta: info@dol-list.si Internet http://www.dol-list.si

Nenaročenih rokopisov, fotografij in disket ne vračamo.

Računalniški prelom in filmi: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o.

Tisk: DELO-TČR, d.d., Ljubljana, Dunajska 5.

tedenski koledar

ČRNOMELJ: 4.3. (ob 18. uri in 20.30) komedija Tista druga sestra. 5.3. (ob 17. uri in 19.30) zgodovinski film Jezus.

DOBREPOLJE: 5.3. (ob 15. uri in 19.30) ameriški film Kocka.

GROSULJJE: 3.3. (ob 19. uri) ameriški film Kocka.

KOČEVJE: 6.3. (ob 18. uri) ameriški film Kocka.

KRŠKO: 2. in 3.3. (ob 20. uri) in 5.3. (ob 18. uri) film Vse in še svet. 3. in 4.3. (ob 18. uri) ter 5.3. (ob 20.15) film 13. bojevnik.

METLIKA: 3. in 4.3. (ob 20. uri) komedija Tista druga sestra.

RIBNICA: 4.3. (ob 21. uri) ameriški film Kocka.

TREBNE: 3.3. (ob 20. uri) in 5.3. (ob 17. uri) akcijski film 13. bojevnik.

VELIKE LAŠČE: 4.3. (ob 19. uri) ameriški film Kocka.

PLJINSKI BOJLER WR 350-1 Junkers Bosch, nov, še zapakiran, za 40.000 SIT in rabljen oljni gorilec Weishaupt za 30.000 SIT prodam. (041)860-134.

KREKOVA BANKA

UGODNA PONUDBA KREDITIRANJA PREBIVALSTVA

DO 5 LET

ZA KOMITENTE IN NEKOMITENTE

PE NOVO MESTO, Prešernov trg 1 Tel.: (068) 371-9860

www.krekova-banka.si

Da bo denar v službi človeka

ROLETARSTVO
BAYER

Pooblažen servis in montaža roletarstva MEDLE

068/ 80 210
040/ 202 868

- Prepisi vozil
- Gotovinska posojila

068/326-888 ali
041/546-159

SLUŽBO IŠČE

KAKRŠNOKOLI honorarno delo ali delo na domu iščem. (068)27-576.

INŠTRUKTOR B kategorije s VI. stopnjo izobrazbe (strojni tehnik) išče zaposlitev. (041)581-981.

STANOVANJA

STANOVANJE, 30 m², primerno tudi za pisarno, v centru Trebnjega prodam. (041)325-555.

TRISOBNO STANOVANJE v Novem mestu oddamo. (041)720-065.

V PIRANU prodam prtičino garsonjero, 30 m². (066)770-378 ali (041)557-272.

DVOSOBNO ali večje stanovanje v Novem mestu kupim. (068)373-586.

V NOVEM MESTU oddamo trisobno stanovanje. (041)227-442.

30-LETNA kuharica se želi poročiti, najrajše na deželo. (090)42-17.

OBJEM -
ŽENITNO POSREDOVANJE
Ste osamljeni?
Poklicite 061/274-804

28-LETNI samski fant skodrani las, s čisto preteklostjo, lastnik hiše in z dobro službo, želi spoznati dekle, staro 20 do 28 let. Šifra: Maj.

ŽIVALI

VAMILNICA GUNJILAC s Senovega sprejema naročila za enodnevne in večje piščance. (068)71-375.

SPREJEMAMO NAROČILA za enodnevne, kilometrske bele piščance ter rjave in grahaste jarkice. Martin Metelko, Hudo Brezje 16, Studenec, (068)89-038.

MLADE NESNICE, hise, rjave, pred nesnjo, opravljene vsa cepljenja prodajamo po ugodni ceni. Naročila zbirajo: Jože Zupančič, Otovec, Črnomelj, (068)52-806, Gostilna Krulc, Mostec, Dobova, (0608)67-587, in Dušan Sajevec, Vavta vas 9, (068)84-111.

NAROČILA za enodnevne in večje piščance sprejemo. Kuhelj, Šmarje 9, Šentjernej, (068)82-424.

NESNICE, stare 3 mesece, so v prodaji vsak dan, beli in grahasti piščanci pa bodo v prodaji marca. Jože Jeršin, Rače selo, Trebnje, (068)44-389 ali (041)708-671.

SPREJEMAMO NAROČILA za enodnevne, kilometrske bele piščance ter rjave in grahaste jarkice. Martin Metelko, Hudo Brezje 16, Studenec, (068)89-038.

PRODAJALCA v trgovini s tekstilom zaposlimo. (068)84-130 ali (0609)628-422.

EKONOMISTA z višješolsko izobrazbo in šefija B- in C- kategorije zaposlimo. Pisne ponudbe pošljite na Dolenjski list pod šifro: JAN.

ZA PODROČJE Dolenjske iščemo primerne osebe za trženje. Pogoja: prosti čas in lasten prevoz. (041)210-004.

DELAVCA na kmetiji, starego do 30 let, zaposlimo. Zaželjena izobrazba. (041)536-193.

PRODAJALCA v trgovini s tekstilom zaposlimo. (068)84-130 ali (0609)628-422.

EKONOMISTA z višješolsko izobrazbo in šefija B- in C- kategorije zaposlimo. Pisne ponudbe pošljite na Dolenjski list pod šifro: JAN.

DEKLE zaposlimo za delo v gostinskom lokalu. (0609)614-658, popoldan.

V NOVIH poslovnih prostorih zaposlimo mehanika in avtoelektrikarja. Avtoelektrika Klevišar, (041)616-151.

SMO PODJETJE, ki prisotno v Sloveniji že 10 let. Če želite sodelovati kot zastopnik našbolje prodajanega artikla za Dolenjsko, poklicite na (068)376-330.

NATAKARICO zaposlimo. (031)73-66-44.

GOSTILNA PIRKOVČ, Šmarjeta, zaposli, dekle za delo v strežbi in občasno delo v kuhinji. (068)73-122.

KV ali priučenega zidarja in delavca zaposlimo. (041)703-016.

BELE PIŠČANCE, težke 1.5 do 1.7 kg, krmiljene z domačo hrano, prodajamo po 340 SIT/kg. Vrtačič, Pristavica 1, (06

ZLATARSTVO BARTOL

Kastelčeva 1, Novo mesto, tel. 068/22-895
Novi trg, Novo mesto
Cesta oktobrskih žrtev 7, Šentjernej
• zlati in srebrni izdelki ter popravila
• darilni program - izdelki iz stekla, porcelana,
okrasne sveče, parfumi, ure...

Iskrene čestitke ob dnevnu žena!

IMP LIVAR, d.d.
IVANČNA GORICA

išče nove sodelavce

1. STROJNI VZDRŽEVALEC V LIVARNI

lokacija Črnomelj

Pogoji:

- končana IV. stopnja strokovne izobrazbe: strojni mehanik ali druga ustrezna smer;
- zaželene delovne izkušnje na področju vzdrževanja.

2. VEČ DELAVCEV ZA DELA V PROIZVODNJI

lokacija Črnomelj in Ivančna Gorica

- končana osnovna ali poklicna šola;
- minimalna starost 18 let.

Izbrani kandidati bodo sklenili delovno razmerje

- pod točko 1. za določen čas 12 mesecev,
 - pod točko 2. za določen čas 6 mesecev,
- z možnostjo podaljšanja, s trimesečnim poskusnim delom in s polnim delovnim časom.

Pisne prijave z ustreznimi dokazili pošljite v roku 8 dni od dneva objave na naslov: IMP LIVAR, d.d., KADROVSKA SLUŽBA, Ljubljanska c. 43, 1295 Ivančna Gorica.

Kandidate bomo o izbiri obvestili najkasneje 30 dni po končanem postopku.

TRGOVSKO PODJETJE ZRNO

Gmajna 6, 8274 Raka

zaposli:

- dva šoferja za vožnjo s polprlikopnikom in hiabom
- trgovca za potrebe maloprodajne trgovine s kmetijskim in gradbenim materialom (lahko tudi pripravnik)

Pisne ponudbe pošljite na naslov: ZRNO, d.o.o. Gmajna 6, 8274 Raka
Telefon 0608/757-080

Kitajska restavracija
CESARSKI VRT

Ljubljanska 51, Novo mesto
Tel. 068/324-623

Vsek dan od 11. do 23. ure
vam nudimo bogat izbor
kitajskih jedi.

Prodajni center podov
PCP PUREBER
PARKETARSTVO

Podjetje
za varovanje premoženja
in oseb, d.o.o.

Zaposlimo
varnostnika
za območje
Bele krajine

Ponudbe pošljite na naslov:
Protek, Novo mesto, Seidlova 5

LERAN, d.o.o.

Novo mesto
Lebanova 24

http://www.nepremicnine.net/leran/
e-mail: laran@siol.net
tel./fax: 068/322-282
tel. 068/342-470
mobitel: 0609/633-553

Prodamo:

• HIŠE: v Novem mestu, Brežicah, Krškem, Črnomlju, Metliki, Šmarjeških Toplicah, Malem Vruhu pri Brežicah, Orešju, Žužemberku, Mokronogu, Semiču, Straži, Gor. Vrhpolju, Dol. Brezovici, Škocjanu, na Bučki, Dol. Ponikvah, Viru pri Domžalah in drugod;

• STANOVAJNA: v Novem mestu, Krškem, Črnomlju, Šmarjeških Toplicah, Smolenji vasi;

• VIKENDE: v Kotu pri Dvoru, Borštu pri Ajdovcu, na Bučki, v Gabriju, v okolici Podbočja, na Tolstem Vruhu, v Novi gori nad Stražo, v Karteljevem (Poljanje), na Trški gori, Trščini, v Šentjerneju, nad Pletejem in drugod;

• GRADBENE PARCELE: v Mirni Peči, Mokronogu, Vruhu pri Šentpertu, Grobljah pri Šentjerneju, Šmarjeških Toplicah, Novem mestu, na Vruhu pri Pahi;

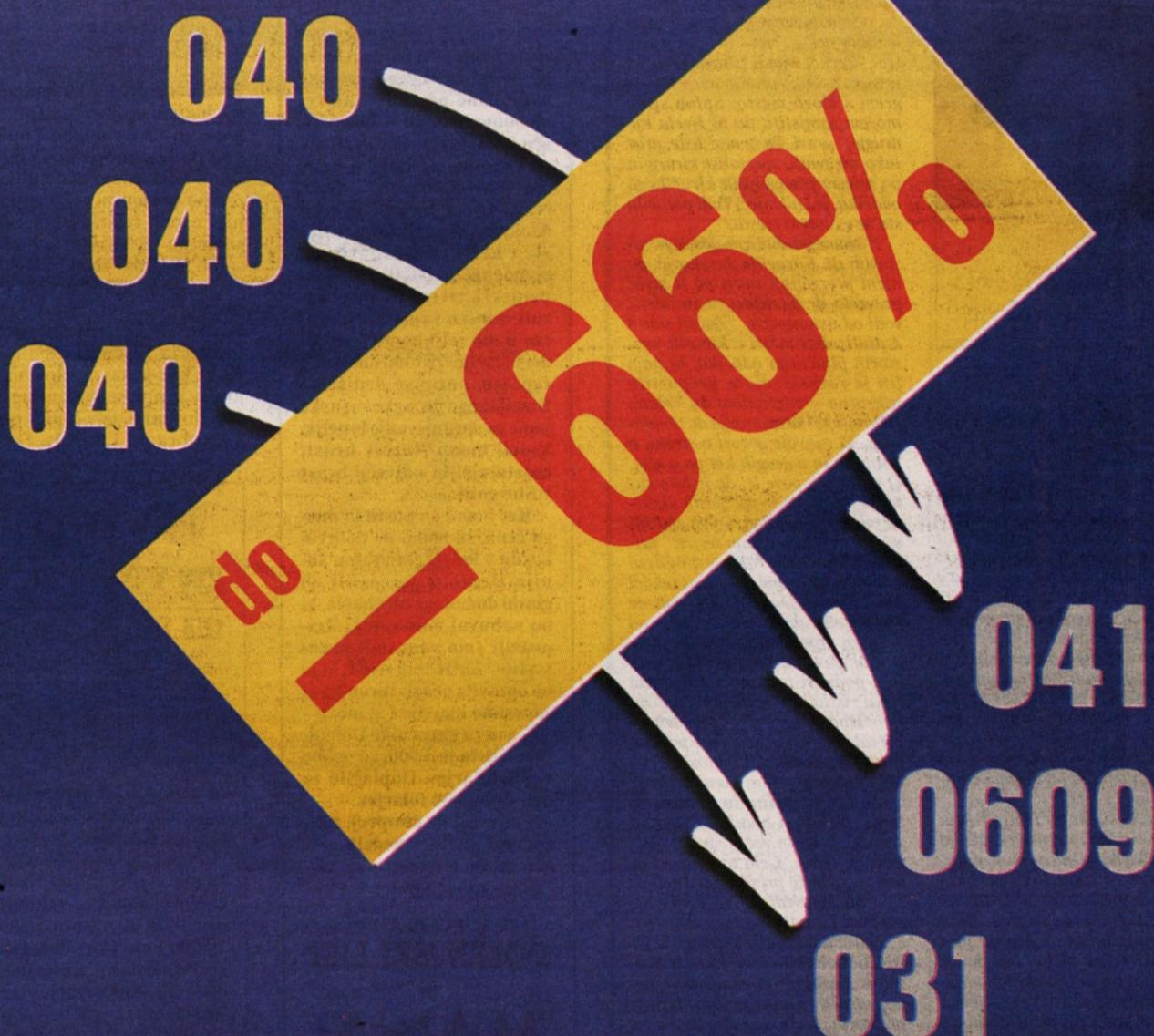
• POSLOVNE PROSTORE: v Novem mestu (Glavni trg, Novi trg, Šolski center, Bučna vas), Črnomlju (picerija, diskoteka), Žužemberku;

• KMETIJE: v Gor. Nemški vasi pri Trebnjem, Orešju, na območju Bele krajine;

• NAJEM: oddamo poslovne prostore in stanovanja v Novem mestu ter večje stanovanje v Ljubljani.

Oglasite na na sedežu
podjetja ali nas pokličite.

Kličem ceneje. Povej naprej!

Do 66 % smo znižali cene klicev v druga mobilna omrežja v Sloveniji.

Halo?! In koliko je to?

30 tolarjev na minuto. In to 24 ur na dan.

Halo za pogovor, ne samo dogovor.

HALO
GSM: 040

• POKLIČITE NAS: 080 40 40

• OBIŠČITE NAS: halo.simobil.si

TELEVIZIJA NOVO MESTO
vaš kanal
s Trdinovega vrha
na kanalu 41

SPORTNI CENTER
FIT FUN
FITNESS - SOLARIJ - MASAŽA
Vorančeva ulica 1
(Regrške košenice)
Novo mesto
Tel.: 068/322-827

STUDIO
103.0 MHZ

RADIO SRAKA
94,6 MHZ

Nocoj bo padel!!

Ali pa tudi ne; HIT Mega Jackpot se veča iz trenutka v trenutek in nikoli ne veste, kdaj ga boste dobili! Vaš je lahko v igralnici Otočec za samo tri žetone po 1000 ITL (približno 100 SIT)!

Vrednost dobitka 28.2.2000:
97.642.016 SIT

Trenutno vrednost dobitka poiščite na www.hit.si/hitmegajackpot

Hit Mega Jackpot

HIT CASINÒ OTOČEC

PORTRET TEGA TEDNA

Dr. Sonja Cimerman Steklasa

Njena mati je Belokranjica z Rožanca, oče je Dobropolje, ona pa se je ustalila nekje vmes - v Novem mestu. "Že kot mlađi zdravnici se mi je zdelo nekako prav in naravno, da grem v Novo mesto. Sploh si ne morem zamisliti, da bi živila kje drugje," pravi. Pa še mož Jože, prav tako zdravnik, specialist kirurg in po novem predstojnik kirurškega oddelka, je Dolenjec. Tudi poročila sta se v Novem mestu.

Novomeški dializni odsek je zastavila dr. Kornelija Jurekovič, po njeni prezgodnji smrti pa je stvar prevzela dr. Steklasova in odsek vodi od ustavnovitev. "Začeli smo s 4 dializnimi mesti v kletnih prostorih pljučnega oddelka, ki nam jih je razumevalo prepuštila takratna predstojnica dr. Velena Zakrajšek," se spominja dr. Steklasova, ki vse raje govoril o stroki, o bolnikih in o drugih kot pa o sebi. O sebi rada pove le, da je bila sitna in tečna, ko so vpeljevali dializni odsek, še posebej, ko so izbrali sestre. "Dializo delajo sestre!" pribiže zdravnica. "To je pogosto mukotrpo in nelepo delo, tekoči trak. A pri nas ni praktično nobene fluktuacije, prav zato, ker smo od začetka pravilno izbirali. To pa je pri takem delu, ko je sestra leta in leta podnevi v ponovi v stalnem stiku z istimi pacienti, zelo pomembno. Hočeš nočeš se pri tem delu in pri takih stikih vzpostavijo prijateljski, celo družinski odnos. Ti pa niso vedno le prijazni, eni in drugi znajo biti tudi sitni in nerazpoloženi." Nekateri bolniki prihajajo sem že 20 let in več, redno po trikrat na teden. Celo taki so, ki so jim medtem že presadili ledvico in so se po odpovedi tudi te ledvice zoperi vrnili na dializo.

Novomeški dializni center je po številu bolnikov 3. največji v Sloveniji. Sedaj se odsek stiska v neprimernih in utesnjениh kletnih prostorih pljučnega oddelka, na en dializni aparat pa vsak dan prideva tudi po 4 pacienti. Sedaj se 66 pacientov noč in dan vrsti na 11 dializnih mestih.

Dr. Steklasova kot prva in doslej edina vodja dializnega odseka bo gotovo doživela radost ob odprtju nove dialize jeseni letos. Okoli 20 dializnih mest v sodobnih in posebej za to prirejnih prostorih v kirurški bolnišnici bodo uredili tudi s pomočjo donacij. K temu bo pomagalo blizu sredina priredebiti, vsi nastopajoči, ki so se odpovedali honorarju, in vsi obiskovalci. Med njimi bo enaka med enakimi tudi dr. Sonja Cimerman Steklasa.

A. BARTELJ

Izlet naročnikov Dolenjskega lista

Čateške Toplice, Mokrice, Bazeljsko

V soboto, 11. marca gremo na letošnji prvi izlet, in sicer ob 8. uri izpred novomeške avtobusne postaje. Najprej se bomo ustavili v Zdravilišču Čateške Toplice in si pod strokovnim vodstvom ogledali nove objekte ter bazene. Naša druga postaja bo grad Mokrice, slikovit in skrivnosten kulturnozgodovinski spomenik. V Isteničevi šampanski kleti nam bodo pokazali celoten proizvodni proces in po želji bomo imeli še degustacijo. Zanimiv bo ogled repnice, naravne dedičine Bazeljskega in ogled vinske Jame za shranjevanje buteljk. Videli bomo Nujčev hrast, najstarejši in največji hrast v Sloveniji.

Ker bomo po pustu in dnevnu ženu, se bomo po dobrem kosilu v kmečkem hramu Tonija Hervola poveseli ob glasbi domačega ansambla, ki bo zabaval samo nas. Pripravili smo vam tudi predstavitev zdravilnih zelišč, ki jo bo opravila gospa Veronika iz zdravilnega kmetije Fabinc.

Cena za naročnike Dolenjskega lista je 3.900, za ostale 4.500 tolarjev. Dopolnilo za ogled bo 600 tolarjev.

Prijavite se čimprej, najkasneje pa do pondeljka, 6. marca, na telefon:

068/321-115, 325-477

Na izlet vas vabita

DOLENJSKI LIST

in

MANA
turistična agencija

PUSTOVANJE V ŠENTJERNEJU

ŠENTJERNEJ - Šentjernejski mladi liberalni demokrati organizirajo v soboto, 4. marca, pustovanje v lokalnu na hipodrom. Pripravljalno program, v kateremu bo treba peti, plesati, se reševati in raznih zagat in se, skratka, zabavati. Najbolj izvirne maske bodo nagradili, vse bodo dobitki krof, čaka pa jih še majhno presečenje.

Božo iz Dolenjskih Toplic je opozoril na star problem topliške doline, ki pa ga očitno nič ne noče razrešiti, "niti ne nova občina. Gledamo namreč lahko le naslednje televizijske programe: Slovenijo 1 in 2, TV 3 in TV Koper. Tudi novomeške televizije ne dobimo. Neumno se nam zdi, da plačujemo naročino kot drugi, prisiljeni pa smo gledati le politiko na nacionalki."

Tri kilometre iz Krškega proti Sevnici je odcep na desno za Senovo in Podsredo, manjka pa napis za Brestanico. "Zakaj na tabli ob cesti ni še tega napisa? Sem podjetnik in moje stranke dostikrat ne vedo, kam zavit?" je povedal Stane iz Brestanice in dodal, da je že sam iskal odgovor na občini, pa so dejali, da je to zelo komplikirano. Niko Somrak s krške občine je postregel s svežimi novicami. Direkcija RS za ceste je pred dnevi izdala nalog za dopolnitve te signalizacije, kar mora Cestno podjetje Krško storiti v mesecu dni.

Jožico s Sel pri Dragatušu znam, koliko časa bodo krajani te vasi in Goleka živeli v ilegalu. Menda sta to edini vasi brez tabel z imenom vasi ob odcepnu z glavnimi cestami oz. na začetku vasi. Božo Brajkovič s črnomaljske občine je povedal, da jim je problem znan in so o njem pisno že obvestili Direkcijo RS za ceste, pred nekaj dnevi pa so imeli tudi sestanek. Tabla s smerokazom bo na svojem mestu stala v kratkem.

Prizadeta Novomeščanka ne more verjeti, da delavci že nekaj časa čistijo breg Krke, "vendar tako temeljito. Rušijo skorajda vsa drevesa, suha in zdrava, posekali so celo staro vrbo žaljuko. Ali bodo s tem nadaljevali vzdolž vseh bregov? Zakaj tako mačehovski odnos do lepega?" sprašuje. L. M.

Za napad plačala z življenjem

Medvedka napadla domaćina Kota pri delu v gozdu v neposredni bližini vasi - Gačnik je hudo poškodovan, medvedko in njenega mladiča pa so lovci pokončali

RIBNICA - 58-letni France Gačnik iz Kota pri Ribnici se je minuli četrtek okoli 14. ure, nič hudega sluteč, odpravil v bližnji gozd delat drva. Nekaj ur kasneje je s hudimi poškodbami predvsem glave in raztrganinami tudi drugod po telesu pristal na ljubljanskem Kliničnem centru, kjer so mu po nekajurni operaciji zdravniki uspeli rešiti življenje, vprašanje pa je, kakšno življenje bo sploh še lahko živel.

Razlog za vprašanje, ki so si ga prejšnji četrtek popoldan še v strahu za življenje nesrečnega Franceta Gačnika zastavljali v Kotu, kjer je kar vrvelo policistov, lovcev in predstavnikov medijev iz vse Slovenije, je v hudih poškodbah obraza, ki jih je Gačniku

prizadejala 98 kg težka medvedka. Vaščani Kota so že dalj časa opozarjali, da se kaj takega utegne nekoč pripeti, vendar pa njihovih opozoril, da je mrhovišče, ki je vsega le dober kilometr nad vasjo, prebrlico vasi, ničče ni jemal resno. Prav tako si tudi ničče ni jemal k srcu opozoril, da je medvedov, ki se zadržujejo na kočevsko-ribiškem območju, preveč. O tem pričajo pogosta videvanja medvedov in tudi bližnja srečanja z njimi, ne nazadnje pa tudi kontenja medvedjih mladičev na planem, saj, kot so povedali lovci, so vsi brlogi zasedeni. V obdobju zadnjih štirih let, odkar je medvedka z mladiči napadla in poškodovala domaćina iz Zlatega Repa, pa do nesrečnega dogodka prejšnjih četrtek, so se deloma zaradi iznajdljivosti človeka, v pretežni meri pa zato, ker medved napade le, če se ga presenetli ali se počuti ogroženega, bodisi da brani svoje mladiči ali pa je ranjen, vsa bližnja srečanja človeka z medvedom končala le z neprijetno izkušnjo za človeka. Tokrat je bilo, na žalost, drugače!

Medvedka je napadla Gačnika malo pred 16. uro. Ta je v gozdu, oddaljenem le okoli 500 metrov od prvih hiš v vasi, predtem z mortno žago obdelal dve bukv in se lotil tretjega drevesa. Medvedka ga je nepričakovano napadla od zadaj, vzrok za napad pa za zdaj še ni znan. Kot so ugotovljali na

kraju nesrečnega dogodka, sta medvedko verjetno vznemirjala zvok motorne žage in pes, ki ga je Gačnik vzel s seboj v gozd. Zelo verjetno je, da je pes tudi pripeljal medvedko do Gačnika. Ta je namreč žagal drva vsega le okoli 50 metrov od kraja, kjer so sprva mislili, da je medvedji brlog, a so kasneje ugotovili, da gre za kraj, kjer je medvedka svojega mladiča skotila na planem.

Vznemirjena medvedka je v Gačniku očitno videla nevarnost za svojega komaj okoli tri tedne starega mladiča, da pa ni imela namena moriti, priča tudi dejstvo, da se je hudo poškodovanemu nesrečnemu krajcu Kota uspelo splaziti približno 100 metrov od kraja napada proti vasi, od koder so njegove klake na pomoči slišali sosedje, ki so poklicali policijo in reševalce. Vendar pa s tem še ni bilo vsega konec. Tudi reševalci so imeli težko delo, da so predvsem po obrazu hudo poškodovenga Gačnika spravili v bolnišnico, saj se je medvedka še dobrje dve uri zadrževala v bližini kraja napada, s tem pa tudi Gačnika in same vasi. Lovci, ki so bili med prvimi na kraju dogodka, so ves čas pazili, da ne bi prišlo do novega napada. Naslednjega dne okoli 8.30 so na podlagi ustne odobritve z Zavoda za gozdro, ki so jo dobili že prejšnjega dne, medvedko ustrelili.

M. LESKOVŠEK-SVETE

Dobro videti in biti viden

Opozorilo pešcem

STARAVASPRIKRŠKEM - 21. februarja se je v Stari vasi zgodila prometna nesreča. Voznica osebnega avta je malo pred šesto uro zjutraj srečala peško, ki je hodila po levih strani vozišča iz Krškega proti Vrbini. Z desnim delom avta jo je zadela, da je padaла po vozišču in se hudo poškodovala. Peška ni nosila odsevnih teles, oblečena pa je bila v temna oblačila. V času nesreče je bila vidljivost slaba, bila je še noč, pojavljala se je megla. Policisti so ugotovili, da je imelo vozilo desno stran vetrobranskega stekla zaledenelo, kar je še dodatno zmanjšalo preglednost. Peško so odpeljali v brežiško bolnišnico, kjer je ostala na zdravljenju, zoper voznico pa je dana kazenska ovadba. Obema so izdali plačilni nalog.

Ob tem primeru krški policisti znova opozarjajo udeležence v prometu in svetujejo, da kot pešci uporabljajo svetla oblačila, oz. odsevna telesa (kresničke), ki bodo omogočala, da jih bodo vozniki pravčasno opazili. Vozniki pa naj zlasti v zimskem času pred vožnjo temeljito odpravijo zmrzal in drugo umazanijo, ki bi omejevale pogled in vidnost; ocistiti je treba vse steklene površine, vsa okna, stranska ogledala, prednje in zadnje luči ter registrsko tablico. Tudi na ta način lahko rešujemo življenja. Udeleženci v prometu naj se držijo gesla: Dobro videti in biti viden!

MEDVEDKA PO ODSTRELHU - Kot je povedal državni sekretar za gozdove Maksimiljan Mohorič, so medvedko pokončali iz humanih razlogov, iz istega razloga pa so pokončali tudi njenega mladiča, saj, kot je povedal Alojz Lovšin, ki je medvedko ustrelil, brez matere ni imel niti najmanjših možnosti za preživetje. (Tekst: M.L.-S., foto: M. Glavonjč)

Žreb je za sodelovanje pri oblikovanju lestvice Studia D in Dolenjskega lista dodelil nagrado Tereziji Strmšek iz Šolske ulice 11 v Krškem. Nagrjenki čestitamo!

Lestvica, ki je na sprednji vsako nedeljo ob 17. uri (ponovitev pa je ob torkih o polnici), je ta teden takšna:

1. (2) Cviček ni navaden striček – ansambel Vrsk
2. (1) Nisem pozabil – ansambel Mladi Dolenjci
3. (5) Ta šmentani lov – ansambel Pogum
4. (3) Bilo je na Valentina – Fantje izpod Rogle
5. (7) Slovenska pesem – ansambel Petovio
6. (4) Beli venček – Jože Bohorč s prijatelji
7. (6) Daleč od srca – Bratje iz Oplotnice
8. (-) Slovenski pozdravi – Brata Avsenik in Policijski orkester
9. (9) Novo leto 2000 – ansambel Rubin
10. (8) Na Dolenjskem – ansambel Petra Finka

Predlog: Dolenjski "šmardone" – ansambel Mavrica

KUPON ŠT. 9

Glasujem za:

Moj naslov:

Kupone pošljite na naslov: Studio D, p.p. 103, 8000 Novo mesto

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Zupan ni enak do vseh - V Sloveniji naj bodo napisi v slovenščini! - Razočarana nad Elektrom Brežice - Pohvala Jerovškove trgovine - Kje je odcep za Brestanicu? - Vasi in ilegalni

Janez iz Šentjerneja je razočaran nad nujihovim županom, ker "ni tak, kot je dejal, da bo - enak do vseh. Ne vem, po kakšnem principu obiskuje starostnike ob rojstnih dnevih, ampak pred kratkim se ni niti z vizitko ali nageljkom spomnil 90-letnico iz Smarja," je povedal Janez.

Bralca iz Metlike zanimala, kako je možno, da še zdaj v Mestnem Logu visi tabla s hrvaškim napisom Salon namještanja. "Pred dvema letoma ste jo slikali za Dolenjski list, pa je še vedno tam, le da je zdaj še popacana, tako kot naša demokracija. Kaj se to pravi, saj smo vendar v Sloveniji! Katera inšpekcijska služba bi morala skrbeti za to?" sprašuje in dodaja, da je metliški župan sicer prišel na otvoritev novih prostorov metliških gasilcev, za občni zbor pa mu je očitno zmanjkalno časa.

Ivana Gašperič iz Grosuplja ima višograd z vikendom v Srom-

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralec. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremeniли, morda koga pojavili, ali pa le opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev - poklicite nas! Prisluhnil vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet in po možnosti poiskali odgovor na vaše vprašanje. Na telefonski številki (068)39 30 522 vas čakamo vsak četrtek med 18. in 19. uro. Dežurni novinar vam bo pozorno prisluhnili.